

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīrīṭaka)

Ο Κανόνας των Ομιλιών (Sutta Piṭaka)

2. Η συλλογή των μεσαίου μήκους ομιλιών (2. Majjhima
Nikāya)

3. Οι τελευταίες πενήντα ομιλίες (3. Uparīpaṇṇāsapāḷi)

2. Το κεφάλαιο για το ένα προς ένα (2. Anupadānavaggo)

[MN 110-120, PTS 3.25-3.103]

PaliVerse

2. Η συλλογή των μεσαίου μήκους ομιλιών

3. Οι τελευταίες πενήντα ομιλίες

2. Το κεφάλαιο για το ένα προς ένα

1. Η ομιλία για το ένα προς ένα όπως συνέβησαν

93. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Εκεί ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Μοναχοί». «Σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Σοφός, μοναχοί, είναι ο Σαριπούττα· με μεγάλη σοφία, μοναχοί, είναι ο Σαριπούττα· με ευρεία σοφία, μοναχοί, είναι ο Σαριπούττα· με χαρούμενη σοφία, μοναχοί, είναι ο Σαριπούττα· με ταχεία σοφία, μοναχοί, είναι ο Σαριπούττα· με οξεία σοφία, μοναχοί, είναι ο Σαριπούττα· με διεισδυτική σοφία, μοναχοί, είναι ο Σαριπούττα· Σαριπούττα, μοναχοί, για μισό μήνα ασκούσε διόραση με διόραση των φαινομένων βήμα προς βήμα. Αυτή εδώ, μοναχοί, είναι η διόραση των φαινομένων βήμα προς βήμα του Σαριπούττα.

94. «Εδώ, μοναχοί, ο Σαριπούττα, αποστασιοποιημένος από τις ηδονές, αποστασιοποιημένος από τις φαύλες νοητικές καταστάσεις, έχοντας επιτύχει την πρώτη διαλογιστική έκσταση, που συνοδεύεται από λογισμό και συλλογισμό, με αγαλλίαση και ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση, διαμένει. Και οι νοητικές καταστάσεις που υπάρχουν στην πρώτη διαλογιστική έκσταση - λογισμός και συλλογισμός και αγαλλίαση και ευτυχία και ενιαία εστίαση του νου, επαφή, αίσθημα, αντίληψη, βούληση, συνείδηση, θέληση, αποφασιστικότητα, ενεργητικότητα, μνήμη, αταραξία, προσοχή - αυτές οι νοητικές καταστάσεις του είναι διακριτές μία προς μία. Αυτές οι νοητικές καταστάσεις του εγείρονται γνωστές, διαρκούν γνωστές, παρέρχονται γνωστές. Αυτός κατανοεί έτσι - «έτσι πράγματι αυτές οι νοητικές καταστάσεις, μη υπάρχουσες, εμφανίζονται, και αφού υπάρξουν, αφανίζονται». Αυτός σε εκείνες τις νοητικές καταστάσεις διαμένει απαλλαγμένος από έλξη, απαλλαγμένος από απώθηση, ανεξάρτητος, αδέσμευτος, ελεύθερος, αποδεσμευμένος, με έναν νου χωρίς φραγμούς. Αυτός κατανοεί: «υπάρχει ανώτερη διαφυγή». Με την επανάληψη αυτού, υπάρχει πράγματι για αυτόν.

«Επιπλέον, μοναχοί, ο Σαριπούττα, με τον κατευνασμό του λογισμού και του συλλογισμού, έχοντας επιτύχει τη δεύτερη διαλογιστική έκσταση, που χαρακτηρίζεται από εσωτερική ηρεμία και ενότητα του νου, χωρίς λογισμό και συλλογισμό, με αγαλλίαση και ευτυχία που γεννιούνται από την αυτοσυγκέντρωση, διαμένει. Και οι νοητικές καταστάσεις που υπάρχουν στη δεύτερη διαλογιστική έκσταση - εσωτερική ηρεμία και αγαλλίαση και ευτυχία και ενιαία εστίαση του νου, επαφή, αίσθημα, αντίληψη, βούληση, συνείδηση, θέληση, αποφασιστικότητα, ενεργητικότητα, μνήμη, αταραξία, προσοχή - αυτές οι νοητικές καταστάσεις του είναι διακριτές μία προς μία. Αυτές οι νοητικές καταστάσεις του εγείρονται γνωστές, διαρκούν γνωστές, παρέρχονται γνωστές. Αυτός κατανοεί έτσι - «έτσι

πράγματι αυτές οι νοητικές καταστάσεις, μη υπάρχουσες, εμφανίζονται, και αφού υπάρξουν, αφανίζονται». Αυτός σε εκείνες τις νοητικές καταστάσεις διαμένει απαλλαγμένος από έλξη, απαλλαγμένος από απώθηση, ανεξάρτητος, αδέσμευτος, ελεύθερος, αποδεσμευμένος, με έναν νου χωρίς φραγμούς. Αυτός κατανοεί: «υπάρχει ανώτερη διαφυγή». Με την επανάληψη αυτού, υπάρχει πράγματι για αυτόν.

«Επιπλέον, μοναχοί, ο Σαριπούττα, με την απαλλαγή από την αγαλλίαση, παραμένει με αταραξία, μνήμων και με πλήρη επίγνωση, και βιώνει σωματική ευτυχία. Αυτό που οι ευγενείς περιγράφουν ως - 'αυτός που έχει αταραξία και μνήμη, που διαμένει στην ευτυχία', έχοντας επιτύχει την τρίτη διαλογιστική έκσταση, διαμένει. Και οι νοητικές καταστάσεις που υπάρχουν στην τρίτη διαλογιστική έκσταση - ευτυχία και μνήμη και ενσυνειδητότητα και ενιαία εστίαση του νου, επαφή, αίσθημα, αντίληψη, βούληση, συνείδηση, θέληση, αποφασιστικότητα, ενεργητικότητα, μνήμη, αταραξία, προσοχή - αυτές οι νοητικές καταστάσεις του είναι διακριτές μία προς μία, αυτές οι νοητικές καταστάσεις του εγείρονται γνωστές, διαρκούν γνωστές, παρέρχονται γνωστές. Αυτός κατανοεί έτσι - «έτσι πράγματι αυτές οι νοητικές καταστάσεις, μη υπάρχουσες, εμφανίζονται, και αφού υπάρξουν, αφανίζονται». Αυτός σε εκείνες τις νοητικές καταστάσεις διαμένει απαλλαγμένος από έλξη, απαλλαγμένος από απώθηση, ανεξάρτητος, αδέσμευτος, ελεύθερος, αποδεσμευμένος, με έναν νου χωρίς φραγμούς. Αυτός κατανοεί: «υπάρχει ανώτερη διαφυγή». Με την επανάληψη αυτού, υπάρχει πράγματι για αυτόν.

«Επιπλέον, μοναχοί, ο Σαριπούττα, με την εγκατάλειψη της ευχαρίστησης και με την εγκατάλειψη του πόνου, και με την προηγούμενη πάροδο της ευαρέσκειας και της δυσαρέσκειας, έχοντας επιτύχει την τέταρτη διαλογιστική έκσταση, που χαρακτηρίζεται από ούτε-δυσάρεστο-ούτε-ευχάριστο και την εξάγνιση της μνήμης λόγω της αταραξίας, διαμένει. Και οι νοητικές καταστάσεις που υπάρχουν στην τέταρτη διαλογιστική έκσταση - αταραξία, ούτε-δυσάρεστο-ούτε-ευχάριστο αίσθημα, λόγω της γαλήνης η έλλειψη στοχαστικής προσοχής του νου, εξάγνιση της μνήμης και ενιαία εστίαση του νου, επαφή, αίσθημα, αντίληψη, βούληση, συνείδηση, θέληση, αποφασιστικότητα, ενεργητικότητα, μνήμη, αταραξία, προσοχή - αυτές οι νοητικές καταστάσεις του είναι διακριτές μία προς μία. Αυτές οι νοητικές καταστάσεις του εγείρονται γνωστές, διαρκούν γνωστές, παρέρχονται γνωστές. Αυτός κατανοεί έτσι - «έτσι πράγματι αυτές οι νοητικές καταστάσεις, μη υπάρχουσες, εμφανίζονται, και αφού υπάρξουν, αφανίζονται». Αυτός σε εκείνες τις νοητικές καταστάσεις διαμένει απαλλαγμένος από έλξη, απαλλαγμένος από απώθηση, ανεξάρτητος, αδέσμευτος, ελεύθερος, αποδεσμευμένος, με έναν νου χωρίς φραγμούς. Αυτός κατανοεί: «υπάρχει ανώτερη διαφυγή». Με την επανάληψη αυτού, υπάρχει πράγματι για αυτόν.

«Επιπλέον, μοναχοί, ο Σαριπούττα, με την πλήρη υπέρβαση των αντιλήψεων της υλικής μορφής, με την πάροδο των αντιλήψεων της αποστροφής, με τη μη προσοχή στις αντιλήψεις της ποικιλομορφίας, σκεπτόμενος 'άπειρος είναι ο χώρος', έχοντας επιτύχει το επίπεδο του άπειρου χώρου, διαμένει. Και οι νοητικές καταστάσεις που υπάρχουν στο επίπεδο του άπειρου χώρου - αντίληψη του επιπέδου του άπειρου χώρου και ενιαία εστίαση του νου, επαφή, αίσθημα, αντίληψη, βούληση, συνείδηση, θέληση, αποφασιστικότητα, ενεργητικότητα, μνήμη, αταραξία, προσοχή - αυτές οι νοητικές καταστάσεις του είναι διακριτές μία προς μία. Αυτές οι νοητικές καταστάσεις του εγείρονται γνωστές, διαρκούν γνωστές, παρέρχονται γνωστές.

Αυτός κατανοεί έτσι - «έτσι πράγματι αυτές οι νοητικές καταστάσεις, μη υπάρχουσες, εμφανίζονται, και αφού υπάρξουν, αφανίζονται». Αυτός σε εκείνες τις νοητικές καταστάσεις διαμένει απαλλαγμένος από έλξη, απαλλαγμένος από απώθηση, ανεξάρτητος, αδέσμευτος, ελεύθερος, αποδεσμευμένος, με έναν νου χωρίς φραγμούς. Αυτός κατανοεί: «υπάρχει ανώτερη διαφυγή». Με την επανάληψη αυτού, υπάρχει πράγματι για αυτόν.

«Επιπλέον, μοναχοί, ο Σαριπούττα, έχοντας υπερβεί πλήρως το επίπεδο του άπειρου χώρου, σκεπτόμενος 'άπειρη είναι η συνείδηση', έχοντας επιτύχει το επίπεδο της άπειρης συνείδησης, διαμένει. Και οι νοητικές καταστάσεις που υπάρχουν στο επίπεδο της άπειρης συνείδησης - αντίληψη του επιπέδου της άπειρης συνείδησης και ενιαία εστίαση του νου, επαφή, αίσθημα, αντίληψη, βούληση, συνείδηση, θέληση, αποφασιστικότητα, ενεργητικότητα, μνήμη, αταραξία, προσοχή - αυτές οι νοητικές καταστάσεις του είναι διακριτές μία προς μία. Αυτές οι νοητικές καταστάσεις του εγείρονται γνωστές, διαρκούν γνωστές, παρέρχονται γνωστές. Αυτός κατανοεί έτσι - «έτσι πράγματι αυτές οι νοητικές καταστάσεις, μη υπάρχουσες, εμφανίζονται, και αφού υπάρξουν, αφανίζονται». Αυτός σε εκείνες τις νοητικές καταστάσεις διαμένει απαλλαγμένος από έλξη, απαλλαγμένος από απώθηση, ανεξάρτητος, αδέσμευτος, ελεύθερος, αποδεσμευμένος, με έναν νου χωρίς φραγμούς. Αυτός κατανοεί: «υπάρχει ανώτερη διαφυγή». Με την επανάληψη αυτού, υπάρχει πράγματι για αυτόν.

«Επιπλέον, μοναχοί, ο Σαριπούττα, έχοντας υπερβεί πλήρως το επίπεδο της άπειρης συνείδησης, σκεπτόμενος 'δεν υπάρχει τίποτε', έχοντας επιτύχει το επίπεδο της μηδαμινότητας, διαμένει. Και οι νοητικές καταστάσεις που υπάρχουν στο επίπεδο της μηδαμινότητας - η αντίληψη του επιπέδου της μηδαμινότητας και η ενιαία εστίαση του νου, η επαφή, το αίσθημα, η αντίληψη, η βούληση, η συνείδηση, η θέληση, η αποφασιστικότητα, η ενεργητικότητα, η μνήμη, η αταραξία, η προσοχή - αυτές οι νοητικές καταστάσεις του είναι διακριτές μία προς μία. Αυτές οι νοητικές καταστάσεις του εγείρονται γνωστές, διαρκούν γνωστές, παρέρχονται γνωστές. Αυτός κατανοεί έτσι - «έτσι πράγματι αυτές οι νοητικές καταστάσεις, μη υπάρχουσες, εμφανίζονται, και αφού υπάρξουν, αφανίζονται». Αυτός σε εκείνες τις νοητικές καταστάσεις διαμένει απαλλαγμένος από έλξη, απαλλαγμένος από απώθηση, ανεξάρτητος, αδέσμευτος, ελεύθερος, αποδεσμευμένος, με έναν νου χωρίς φραγμούς. Αυτός κατανοεί: «υπάρχει ανώτερη διαφυγή». Με την επανάληψη αυτού, υπάρχει πράγματι για αυτόν.

95. «Επιπλέον, μοναχοί, ο Σαριπούττα, έχοντας υπερβεί πλήρως το επίπεδο της μηδαμινότητας, έχοντας επιτύχει το επίπεδο της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης, διαμένει. Αυτός αναδύεται από εκείνη τη διαλογιστική επίτευξη μνήμων. Αυτός, αφού αναδύθηκε από εκείνη τη διαλογιστική επίτευξη μνήμων, όσες νοητικές καταστάσεις είναι παρελθόν, έχουν καταπαύσει, έχουν μεταβληθεί, εκείνες τις νοητικές καταστάσεις θεωρεί - «έτσι πράγματι αυτές οι νοητικές καταστάσεις, μη υπάρχουσες, εμφανίζονται, και αφού υπάρξουν, αφανίζονται». Αυτός σε εκείνες τις νοητικές καταστάσεις διαμένει απαλλαγμένος από έλξη, απαλλαγμένος από απώθηση, ανεξάρτητος, αδέσμευτος, ελεύθερος, αποδεσμευμένος, με έναν νου χωρίς φραγμούς. Αυτός κατανοεί: «υπάρχει ανώτερη διαφυγή». Με την επανάληψη αυτού, υπάρχει πράγματι για αυτόν.

96. «Επιπλέον, μοναχοί, ο Σαριπούττα, έχοντας υπερβεί πλήρως το επίπεδο της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης, έχοντας επιτύχει την παύση της αντίληψης και

του αισθήματος, διαμένει. Και έχοντας δει με τη σοφία, οι νοητικές διαφθορές του έχουν εξαλειφθεί. Αυτός αναδύεται από εκείνη τη διαλογιστική επίτευξη μνήμων. Αυτός, αφού αναδύθηκε από εκείνη τη διαλογιστική επίτευξη μνήμων, όσες νοητικές καταστάσεις είναι παρελθόν, έχουν καταπαύσει, έχουν μεταβληθεί, εκείνες τις νοητικές καταστάσεις θεωρεί - «έτσι πράγματι αυτές οι νοητικές καταστάσεις, μη υπάρχουσες, εμφανίζονται, και αφού υπάρξουν, αφανίζονται». Αυτός σε εκείνες τις νοητικές καταστάσεις διαμένει απαλλαγμένος από έλξη, απαλλαγμένος από απώθηση, ανεξάρτητος, αδέσμευτος, ελεύθερος, αποδεσμευμένος, με έναν νου χωρίς φραγμούς. Αυτός κατανοεί: «δεν υπάρχει ανώτερη διαφυγή». Με την επανάληψη αυτού, δεν υπάρχει πράγματι για αυτόν.

97. «Αυτό λοιπόν, μοναχοί, κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε - 'έχει επιτύχει κυριαρχία, έχει επιτύχει τελειότητα στην ευγενή ηθική, έχει επιτύχει κυριαρχία, έχει επιτύχει τελειότητα στην ευγενή αυτοσυγκέντρωση, έχει επιτύχει κυριαρχία, έχει επιτύχει τελειότητα στην ευγενή σοφία, έχει επιτύχει κυριαρχία, έχει επιτύχει τελειότητα στην ευγενή απελευθέρωση', για τον Σαριπούττα ακριβώς αυτό κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε - 'έχει επιτύχει κυριαρχία, έχει επιτύχει τελειότητα στην ευγενή ηθική, έχει επιτύχει κυριαρχία, έχει επιτύχει τελειότητα στην ευγενή αυτοσυγκέντρωση, έχει επιτύχει κυριαρχία, έχει επιτύχει τελειότητα στην ευγενή σοφία, έχει επιτύχει κυριαρχία, έχει επιτύχει τελειότητα στην ευγενή απελευθέρωση'. Αυτό λοιπόν, μοναχοί, κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε - 'είναι γιος του Ευλογημένου, γνήσιος, γεννημένος από το στόμα του, γέννημα της Διδασκαλίας, δημιούργημα της Διδασκαλίας, κληρονόμος της Διδασκαλίας, όχι κληρονόμος υλικών κερδών', για τον Σαριπούττα ακριβώς αυτό κάποιος μιλώντας σωστά θα έλεγε - 'είναι γιος του Ευλογημένου, γνήσιος, γεννημένος από το στόμα του, γέννημα της Διδασκαλίας, δημιούργημα της Διδασκαλίας, κληρονόμος της Διδασκαλίας, όχι κληρονόμος υλικών κερδών'. Ο Σαριπούττα, μοναχοί, τον ανυπέμβλητο τροχό της Διδασκαλίας που τέθηκε σε κίνηση από τον Τατχάγκατα, τον συνεχίζει σωστά».

Αυτά είπε ο Ευλογημένος. Οι μοναχοί, ευχαριστημένοι, αγαλλίασαν με τα λόγια του Ευλογημένου.

Τέλος της ομιλίας Ανουπάντα, πρώτη.

2. Η ομιλία για την εξαπλή αγνότητα

98. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Εκεί ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Μοναχοί». «Σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός διακηρύσσει την τελική απελευθερωτική γνώση: "η γέννηση έχει εξαλειφθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, κατανοώ ότι δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης". Αυτά που είπε εκείνος ο μοναχός, μοναχοί, δεν πρέπει ούτε να γίνουν δεκτά με χαρά ούτε να απορριφθούν. Χωρίς να τα δεχτείτε με χαρά, χωρίς να τα απορρίψετε, πρέπει να τεθεί ερώτηση: "Υπάρχουν, φίλε, αυτές οι τέσσερις συμβατικές εκφράσεις που διδάχθηκαν ορθά από τον Ευλογημένο που γνωρίζει και βλέπει, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο. Ποιοι τέσσερις; Το να λέει κανείς ότι είδε αυτό που είδε, το να λέει ότι άκουσε αυτό που άκουσε, το να λέει ότι αισθάνθηκε αυτό που αισθάνθηκε, το να

λέει ότι γνώρισε αυτό που γνώρισε - αυτές είναι πράγματι, φίλε, οι τέσσερις συμβατικές εκφράσεις που διδάχθηκαν ορθά από τον Ευλογημένο που γνωρίζει και βλέπει, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο. Πώς γνωρίζοντας ο σεβάσμιος, πώς βλέποντας, σε αυτές τις τέσσερις συμβατικές εκφράσεις, μέσω της μη προσκόλλησης, η συνείδηση απελευθερώθηκε από τις νοητικές διαφθορές;" Για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, μοναχοί, που έχει βιώσει την άγια ζωή, που έχει κάνει αυτό που έπρεπε να γίνει, που έχει αποθέσει το φορτίο, που έχει επιτύχει τον δικό του σκοπό, που έχει εξαλείψει πλήρως τους δεσμούς της ύπαρξης, που είναι πλήρως απελευθερωμένος μέσω της τελικής γνώσης, αυτή είναι η φυσική συμπεριφορά για την απάντηση: "Σε αυτό που είδα, φίλε, διαμένω απαλλαγμένος από έλξη, απαλλαγμένος από απώθηση, ανεξάρτητος, αδέσμευτος, ελεύθερος, αποδεσμευμένος, με έναν νου χωρίς φραγμούς. Σε αυτό που άκουσα, φίλε... κ.λπ... σε αυτό που αισθάνθηκα, φίλε... σε αυτό που γνώρισα, φίλε, διαμένω απαλλαγμένος από έλξη, απαλλαγμένος από απώθηση, ανεξάρτητος, αδέσμευτος, ελεύθερος, αποδεσμευμένος, με έναν νου χωρίς φραγμούς. Έτσι γνωρίζοντας, φίλε, έτσι βλέποντας, σε αυτές τις τέσσερις συμβατικές εκφράσεις, μέσω της μη προσκόλλησης, η συνείδησή μου απελευθερώθηκε από τις νοητικές διαφθορές". Αυτό που είπε εκείνος ο μοναχός, μοναχοί, πρέπει να γίνει δεκτό με χαρά λέγοντας "καλώς" και να εκφραστούν ευχαριστίες. Αφού δεχτείτε με χαρά αυτό που είπε λέγοντας "καλώς" και εκφράσετε ευχαριστίες, πρέπει να τεθεί περαιτέρω ερώτηση.

99. «Αυτά τα πέντε συναθροίσματα της προσκόλλησης, φίλε, διδάχθηκαν ορθά από τον Ευλογημένο που γνωρίζει και βλέπει, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο. Ποια πέντε; Δηλαδή: το συνάθροισμα της προσκόλλησης στην ύλη, το συνάθροισμα της προσκόλλησης στο αίσθημα, το συνάθροισμα της προσκόλλησης στην αντίληψη, το συνάθροισμα της προσκόλλησης στις δραστηριότητες, το συνάθροισμα της προσκόλλησης στη συνείδηση - αυτά πράγματι, φίλε, είναι τα πέντε συναθροίσματα της προσκόλλησης που διδάχθηκαν ορθά από τον Ευλογημένο που γνωρίζει και βλέπει, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο. Πώς γνωρίζοντας ο σεβάσμιος, πώς βλέποντας, σε αυτά τα πέντε συναθροίσματα της προσκόλλησης, μέσω της μη προσκόλλησης, η συνείδηση απελευθερώθηκε από τις νοητικές διαφθορές;» Για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, μοναχοί, που έχει βιώσει την άγια ζωή, που έχει κάνει αυτό που έπρεπε να γίνει, που έχει αποθέσει το φορτίο, που έχει επιτύχει τον δικό του σκοπό, που έχει εξαλείψει πλήρως τους δεσμούς της ύπαρξης, που είναι πλήρως απελευθερωμένος μέσω της τελικής γνώσης, αυτή είναι η φυσική συμπεριφορά για την απάντηση: «Γνωρίζοντας, φίλε, ότι η ύλη είναι αδύναμη, φθαρτή, χωρίς παρηγοριά, όποιες εμπλοκές και προσκολλήσεις του νου, εδραιώσεις, εμμονές και υπολανθάνουσες τάσεις υπάρχουν στην ύλη, με την εξάλειψή τους, με το μη πάθος, με την παύση, με την εγκατάλειψη, με την παραίτηση, κατανοώ ότι η συνείδησή μου είναι απελευθερωμένη. Το αίσθημα, φίλε, εγώ... κ.λπ... την αντίληψη, φίλε, εγώ... τις δραστηριότητες, φίλε, εγώ... Γνωρίζοντας, φίλε, ότι η συνείδηση είναι αδύναμη, φθαρτή, χωρίς παρηγοριά, όποιες εμπλοκές και προσκολλήσεις του νου, εδραιώσεις, εμμονές και υπολανθάνουσες τάσεις υπάρχουν στη συνείδηση, με την εξάλειψή τους, με το μη πάθος, με την παύση, με την εγκατάλειψη, με την παραίτηση, κατανοώ ότι η συνείδησή μου είναι απελευθερωμένη. Έτσι γνωρίζοντας, φίλε, έτσι βλέποντας, σε αυτά τα πέντε συναθροίσματα της προσκόλλησης, μέσω της μη προσκόλλησης, η συνείδησή μου απελευθερώθηκε από τις νοητικές διαφθορές».

Αυτό που είπε εκείνος ο μοναχός, μοναχοί, πρέπει να γίνει δεκτό με χαρά λέγοντας «καλώς» και να εκφραστούν ευχαριστίες. Αφού δεχτείτε με χαρά αυτό που είπε λέγοντας "καλώς" και εκφράσετε ευχαριστίες, πρέπει να τεθεί περαιτέρω ερώτηση.

100. «Αυτά τα έξι στοιχεία, φίλοι, διδάχθηκαν ορθά από τον Ευλογημένο που γνωρίζει και βλέπει, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο. Ποια έξι; Το στερεό στοιχείο, το υγρό στοιχείο, το θερμό στοιχείο, το στοιχείο του αέρα, το στοιχείο του χώρου, το στοιχείο της συνείδησης - αυτά είναι πράγματι, φίλοι, τα έξι στοιχεία που διδάχθηκαν ορθά από τον Ευλογημένο που γνωρίζει και βλέπει, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο. Πώς γνωρίζοντας ο σεβάσμιος, πώς βλέποντας, σε αυτά τα έξι στοιχεία, μέσω της μη προσκόλλησης, η συνείδηση απελευθερώθηκε από τις νοητικές διαφθορές;» Για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, μοναχοί, που έχει βιώσει την άγια ζωή, που έχει κάνει αυτό που έπρεπε να γίνει, που έχει αποθέσει το φορτίο, που έχει επιτύχει τον δικό του σκοπό, που έχει εξαλείψει πλήρως τους δεσμούς της ύπαρξης, που είναι πλήρως απελευθερωμένος μέσω της τελικής γνώσης, αυτή είναι η φυσική συμπεριφορά για την απάντηση: «Το στερεό στοιχείο, φίλοι, δεν το προσέγγισα ως εαυτό, ούτε τον εαυτό ως εξαρτώμενο από το στερεό στοιχείο. Όποιες εμπλοκές και προσκολλήσεις του νου, εδραιώσεις, εμμονές και υπολανθάνουσες τάσεις εξαρτώνται από το στερεό στοιχείο, με την εξάλειψή τους, με το μη πάθος, με την παύση, με την εγκατάλειψη, με την παραίτηση, κατανοώ ότι η συνείδησή μου είναι απελευθερωμένη. Το υγρό στοιχείο, φίλοι... κ.λπ... το θερμό στοιχείο, φίλοι... το στοιχείο του αέρα, φίλοι... το στοιχείο του χώρου, φίλοι... το στοιχείο της συνείδησης, φίλοι, δεν το προσέγγισα ως εαυτό, ούτε τον εαυτό ως εξαρτώμενο από το στοιχείο της συνείδησης. Όποιες εμπλοκές και προσκολλήσεις του νου, εδραιώσεις, εμμονές και υπολανθάνουσες τάσεις εξαρτώνται από το στοιχείο της συνείδησης, με την εξάλειψή τους, με το μη πάθος, με την παύση, με την εγκατάλειψη, με την παραίτηση, κατανοώ ότι η συνείδησή μου είναι απελευθερωμένη. Έτσι γνωρίζοντας, φίλοι, έτσι βλέποντας, σε αυτά τα έξι στοιχεία, μέσω της μη προσκόλλησης, η συνείδησή μου απελευθερώθηκε από τις νοητικές διαφθορές». Αυτό που είπε εκείνος ο μοναχός, μοναχοί, πρέπει να γίνει δεκτό με χαρά λέγοντας «καλώς» και να εκφραστούν ευχαριστίες. Αφού δεχτείτε με χαρά αυτό που είπε λέγοντας "καλώς" και εκφράσετε ευχαριστίες, πρέπει να τεθεί περαιτέρω ερώτηση.

101. «Αυτές οι έξι εσωτερικές και εξωτερικές αισθητήριες βάσεις, φίλοι, διδάχθηκαν ορθά από τον Ευλογημένο που γνωρίζει και βλέπει, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο. Ποιες είναι οι έξι; Το μάτι και οι υλικές μορφές, το αυτί και οι ήχοι, η μύτη και οι οσμές, η γλώσσα και οι γεύσεις, το σώμα και τα απτά αντικείμενα, ο νους και τα νοητικά φαινόμενα - αυτές είναι πράγματι, φίλοι, οι έξι εσωτερικές και εξωτερικές αισθητήριες βάσεις που διδάχθηκαν ορθά από τον Ευλογημένο που γνωρίζει και βλέπει, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο. Πώς γνωρίζοντας ο σεβάσμιος, πώς βλέποντας, σε αυτές τις έξι εσωτερικές και εξωτερικές αισθητήριες βάσεις, μέσω της μη προσκόλλησης, η συνείδηση απελευθερώθηκε από τις νοητικές διαφθορές;» Για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, μοναχοί, που έχει βιώσει την άγια ζωή, που έχει κάνει αυτό που έπρεπε να γίνει, που έχει αποθέσει το φορτίο, που έχει επιτύχει τον δικό του σκοπό, που έχει εξαλείψει πλήρως τους δεσμούς της ύπαρξης, που είναι πλήρως απελευθερωμένος μέσω της τελικής γνώσης, αυτή είναι η φυσική συμπεριφορά για την απάντηση: «Στο μάτι, φίλοι, στην υλική μορφή, στην οφθαλμική συνείδηση, στα φαινόμενα που πρέπει να γίνουν

συνειδητά μέσω της οφθαλμικής συνείδησης, όποια θέληση, όποιο πάθος, όποια απόλαυση, όποια επιθυμία, και όποιες εμπλοκές και προσκολλήσεις, εδραιώσεις, εμμονές και υπολανθάνουσες τάσεις του νου, με την εξάλειψή τους, με το μη πάθος, με την παύση, με την εγκατάλειψη, με την παραίτηση, κατανοώ ότι η συνείδησή μου είναι απελευθερωμένη. Στο αυτί, φίλοι, στον ήχο, στην ωτική συνείδηση... κ.λπ...στη μύτη, φίλοι, στην οσμή, στη ρινική συνείδηση... στη γλώσσα, φίλοι, στη γεύση, στη γλωσσική συνείδηση... στο σώμα, φίλοι, στο από αντικείμενο, στη σωματική συνείδηση... στον νου, φίλοι, στο νοητικό φαινόμενο, στη νοητική συνείδηση, στα φαινόμενα που πρέπει να γίνουν συνειδητά μέσω της νοητικής συνείδησης, όποια θέληση, όποιο πάθος, όποια απόλαυση, όποια επιθυμία, και όποιες εμπλοκές και προσκολλήσεις, εδραιώσεις, εμμονές και υπολανθάνουσες τάσεις του νου, με την εξάλειψή τους, με το μη πάθος, με την παύση, με την εγκατάλειψη, με την παραίτηση, κατανοώ ότι η συνείδησή μου είναι απελευθερωμένη. Έτσι γνωρίζοντας, φίλοι, έτσι βλέποντας, σε αυτές τις έξι εσωτερικές και εξωτερικές αισθητήριες βάσεις, μέσω της μη προσκόλλησης, η συνείδησή μου απελευθερώθηκε από τις νοητικές διαφθορές». Αυτό που είπε εκείνος ο μοναχός, μοναχοί, πρέπει να γίνει δεκτό με χαρά λέγοντας "καλώς" και να εκφραστούν ευχαριστίες. Αφού δεχτείτε με χαρά αυτό που είπε λέγοντας "καλώς" και εκφράσετε ευχαριστίες, πρέπει να τεθεί περαιτέρω ερώτηση.

102. «Πώς γνωρίζοντας ο σεβάσμιος, πώς βλέποντας, σε αυτό το σώμα με συνείδηση και εξωτερικά σε όλα τα αντικείμενα, οι υπολανθάνουσες τάσεις για ταύτιση με το εγώ, για ταύτιση με το δικό μου και για αλαζονεία έχουν ξεριζωθεί;» Για έναν μοναχό που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, μοναχοί, που έχει βιώσει την άγια ζωή, που έχει κάνει αυτό που έπρεπε να γίνει, που έχει αποθέσει το φορτίο, που έχει επιτύχει τον δικό του σκοπό, που έχει εξαλείψει πλήρως τους δεσμούς της ύπαρξης, που είναι πλήρως απελευθερωμένος μέσω της τελικής γνώσης, αυτή είναι η φυσική συμπεριφορά για την απάντηση: «Προηγουμένως πράγματι εγώ, φίλε, όντας οικογενειάρχης, ήμουν αδαής. Σε μένα ο Τατχάγκατα ή ένας μαθητής του Τατχάγκατα δίδαξε τη Διδασκαλία. Αφού άκουσα αυτή τη Διδασκαλία, απέκτησα πίστη στον Τατχάγκατα. Προικισμένος με αυτή την απόκτηση πίστης, σκέφτηκα έτσι: "Η οικογενειακή ζωή είναι εγκλεισμός, ένα μονοπάτι σκόνης· η αναχώρηση είναι σαν τον ανοιχτό ουρανό. Δεν είναι εύκολο για κάποιον που ζει εντός οικίας να ακολουθήσει την άγια ζωή απόλυτα ολοκληρωμένη, απόλυτα αγνή, γυαλισμένη σαν κοχύλι. Γιατί να μην ξυρίσω τα μαλλιά και τα γένια μου, να ντυθώ με ώχρινα ρούχα και να αναχωρήσω από την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή;"»

«Έτσι εγώ πράγματι, φίλε, αργότερα, εγκαταλείποντας είτε λίγα είτε πολλά πλούτη, εγκαταλείποντας είτε μικρό είτε μεγάλο κύκλο συγγενών, αφού ξύρισα τα μαλλιά και τα γένια μου και ντύθηκα με ώχρινα ρούχα, αναχώρησα από την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή. Έχοντας αναχωρήσει έτσι, έχοντας επιτύχει την εξάσκηση και τον τρόπο ζωής των μοναχών, έχοντας εγκαταλείψει τον φόνο έμβιων όντων, απείχα από τον φόνο έμβιων όντων. Είχα αφήσει το ραβδί και το μαχαίρι, ήμουν ευσυνειδητός, γεμάτος συμπόνια, και διέμενα επιδιώκοντας το καλό όλων των έμβιων όντων. Έχοντας εγκαταλείψει τη λήψη του μη δοσμένου, απείχα από τη λήψη του μη δοσμένου. Έπαιρνα μόνο ό,τι μου δινόταν, περίμενα μόνο ό,τι μου δινόταν, και διέμενα με ειλικρίνεια χωρίς σκέψεις κλοπής. Έχοντας εγκαταλείψει τη μη αγνή ζωή, ζούσα αγνή ζωή, μένοντας μακριά και απέχοντας από τη σεξουαλική πράξη, τη συνήθη πρακτική των χωρικών. Έχοντας εγκαταλείψει το ψέμα, απείχα από το ψέμα.

Έλεγα την αλήθεια, ήμουν αφοσιωμένος στην αλήθεια, ήμουν αξιόπιστος, έμπιστος, δεν εξαπατούσα τον κόσμο. Έχοντας εγκαταλείψει τη διχαστική ομιλία, απείχα από τη διχαστική ομιλία· δεν επαναλάμβανα αλλού αυτά που άκουσα εδώ για να διχάσω εκείνους, ούτε επαναλάμβανα εδώ αυτά που άκουσα αλλού για να διχάσω αυτούς· έτσι ήμουν αυτός που ενώνει αυτούς που είναι διχασμένοι, που ενθαρρύνει αυτούς που είναι ενωμένοι, που απολαμβάνει την αρμονία, χαίρεται με την αρμονία, ευχαριστείται με την αρμονία, εξέφραζα λόγια που δημιουργούν αρμονία. Έχοντας εγκαταλείψει τη σκληρή ομιλία, απείχα από τη σκληρή ομιλία· εξέφραζα λόγια που είναι απαλά, ευχάριστα στο αυτί, στοργικά, που πηγαίνουν στην καρδιά, ευγενικά, αρεστά και ευχάριστα στους πολλούς. Έχοντας εγκαταλείψει τη φλυαρία, απείχα από τη φλυαρία· μιλούσα την κατάλληλη στιγμή, εξέφραζα αυτό που είναι πραγματικό, μιλούσα για το όφελος, για τη Διδασκαλία και τη μοναστική διαγωγή· τα λόγια μου ήταν πολύτιμα, έγκαιρα, λογικά, μετρημένα και γεμάτα νόημα.

«Απείχα από το να βλάπτω σπόρους και φυτά, έτρωγα μόνο ένα γεύμα την ημέρα, απείχα από το φαγητό τη νύχτα και σε ακατάλληλες ώρες. Απείχα από το να παρακολουθώ χορό, τραγούδι, μουσική και θεάματα. Απείχα από το να φορώ γιρλάντες, να χρησιμοποιώ αρώματα και καλλυντικά και να στολίζομαι. Απείχα από τη χρήση ψηλών και μεγάλων κρεβατιών. Απείχα από το να δέχομαι χρυσό και ασήμι, απείχα από το να δέχομαι ωμά σιτηρά, απείχα από το να δέχομαι ωμό κρέας· απείχα από το να δέχομαι γυναίκες και κορίτσια, απείχα από το να δέχομαι δούλους και δούλες, απείχα από το να δέχομαι κατσίκες και πρόβατα, απείχα από το να δέχομαι κοτόπουλα και γουρούνια, απείχα από το να δέχομαι ελέφαντες, βόδια, άλογα και φοράδες, απείχα από το να δέχομαι χωράφια και γη. Απείχα από το να αναλαμβάνω αποστολές και μεταφορές μηνυμάτων, απείχα από την αγορά και πώληση, απείχα από το να εξαπατώ με ψεύτικες ζυγαριές, ψεύτικα μέταλλα και ψεύτικα μέτρα, απείχα από τη δωροδοκία, την εξαπάτηση, την απάτη και την ανεντιμότητα, απείχα από τον ακρωτηριασμό, τη δολοφονία, τη φυλάκιση, τη ληστεία, το πλιάτσικο και τη βία.

«Ήμουν ικανοποιημένος με χιτώνα για να καλύπτω το σώμα μου, με προσφερόμενη τροφή για να γεμίζω την κοιλιά μου. Όπου κι αν πήγαινα, έφευγα παίρνοντας μαζί μου μόνο αυτά. Όπως ακριβώς ένα φτερωτό πουλί όπου κι αν πετά, πετά μόνο με το φορτίο των φτερών του· ακριβώς έτσι εγώ πράγματι, φίλε· ήμουν ικανοποιημένος με χιτώνα για να καλύπτω το σώμα μου, με προσφερόμενη τροφή για να γεμίζω την κοιλιά μου. Όπου κι αν πήγαινα, έφευγα παίρνοντας μαζί μου μόνο αυτά. Προικισμένος με αυτό το ευγενές σύνολο ηθικής, βίωνα εσωτερικά την ευτυχία που είναι χωρίς σφάλμα.

103. Αυτός, έχοντας δει μια μορφή με το μάτι, δεν συνέλαβα το χαρακτηριστικό της ούτε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της· επειδή αν παρέμενα με την οφθαλμική ικανότητα ασυγκράτητη, η πλεονεξία, η δυσαρέσκεια και οι κακές φαύλες νοητικές καταστάσεις θα με κατέκλυζαν, ακολούθησα την αυτοσυγκράτησή της· προστάτευσα την οφθαλμική ικανότητα, επέτυχα αυτοσυγκράτηση στην οφθαλμική ικανότητα. Έχοντας ακούσει έναν ήχο με το αυτί... κ.λπ... έχοντας μυρίσει μια οσμή με τη μύτη... κ.λπ... έχοντας γευτεί μια γεύση με τη γλώσσα... κ.λπ... έχοντας αγγίξει ένα απτό αντικείμενο με το σώμα... κ.λπ... έχοντας αντιληφθεί ένα νοητικό φαινόμενο με τον νου, δεν συνέλαβα το χαρακτηριστικό του ούτε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του· επειδή αν παρέμενα με τη νοητική ικανότητα ασυγκράτητη, η πλεονεξία, η δυσαρέσκεια και οι κακές φαύλες νοητικές καταστάσεις θα με κατέκλυζαν,

ακολουθήσα την αυτοσυγκράτησή της· προστάτευσα τη νοητική ικανότητα, επέτυχα αυτοσυγκράτηση στη νοητική ικανότητα. Αυτός, προικισμένος με αυτή την ευγενή αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων, βίωσα εσωτερικά την αμόλυντη ευτυχία.

Αυτός ενεργούσα με πλήρη επίγνωση όταν προχωρούσα και όταν επέστρεφα, ενεργούσα με πλήρη επίγνωση όταν κοίταζα μπροστά και όταν κοίταζα γύρω, ενεργούσα με πλήρη επίγνωση όταν λύγιζα και όταν τέντωνα, ενεργούσα με πλήρη επίγνωση όταν φορούσα τον διπλό χιτώνα, το κύπελλο και τον χιτώνα, ενεργούσα με πλήρη επίγνωση όταν έτρωγα, έπινα, μασούσα και γεύομουν, ενεργούσα με πλήρη επίγνωση όταν αφόδευα και ουρούσα, ενεργούσα με πλήρη επίγνωση όταν περπατούσα, στεκόμουν, καθόμουν, κοιμόμουν, ήμουν ξύπνιος, μιλούσα και σιωπούσα.

Αυτός, προικισμένος με αυτό το ευγενές σύνολο ηθικής, προικισμένος με αυτή την ευγενή αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων, προικισμένος με αυτή την ευγενή μνήμη και ενσυνειδητότητα, αναζήτησα ένα απομονωμένο κατάλυμα - ένα δάσος, τη βάση ενός δένδρου, ένα βουνό, μια χαράδρα, μια σπηλιά στο βουνό, ένα νεκροταφείο, ένα βαθύ δάσος, ένα ανοιχτό μέρος, έναν σωρό από άχυρα. Αυτός, μετά το γεύμα, έχοντας επιστρέψει από τη συλλογή τροφής, κάθισα διασταυρώνοντας τα πόδια μου, κρατώντας το σώμα μου ευθύ, εδραιώνοντας τη μνήμη μπροστά στο πρόσωπο.

Αυτός, έχοντας εγκαταλείψει την πλεονεξία στον κόσμο, διέμενα με νου απαλλαγμένο από πλεονεξία, καθάρισα τη συνείδηση από την πλεονεξία. Έχοντας εγκαταλείψει τον θυμό και τη μοχθηρία, διέμενα με νου χωρίς κακία, γεμάτος συμπόνια για την ευημερία όλων των έμβιων όντων, καθάρισα τη συνείδηση από τον θυμό και τη μοχθηρία. Έχοντας εγκαταλείψει τη νωθρότητα και την υπνηλία, διέμενα απαλλαγμένος από νωθρότητα και υπνηλία, με αντίληψη του φωτός, μνήμων και με πλήρη επίγνωση, καθάρισα τη συνείδηση από τη νωθρότητα και την υπνηλία. Έχοντας εγκαταλείψει την ανησυχία και την τύψη, διέμενα χωρίς ανησυχία, με εσωτερικά γαλήνιο νου, καθάρισα τη συνείδηση από την ανησυχία και την τύψη. Έχοντας εγκαταλείψει τη σκεπτικιστική αμφιβολία, διέμενα έχοντας διαβεί τη σκεπτικιστική αμφιβολία, χωρίς αμφιβολία για τις καλές νοητικές καταστάσεις, καθάρισα τη συνείδηση από τη σκεπτικιστική αμφιβολία.

104. «Αυτός, έχοντας εγκαταλείψει αυτά τα πέντε νοητικά εμπόδια, τις ακαθαρσίες του νου που εξασθενίζουν τη σοφία, αποστασιοποιημένος από τις ηδονές, αποστασιοποιημένος από τις φάυλες νοητικές καταστάσεις, έχοντας επιτύχει την πρώτη διαλογιστική έκσταση, που συνοδεύεται από λογισμό και συλλογισμό, με αγαλλίαση και ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση, διέμενα. Με τον κατευνασμό του λογισμού και του συλλογισμού, έχοντας επιτύχει τη δεύτερη διαλογιστική έκσταση, που χαρακτηρίζεται από εσωτερική ηρεμία και ενότητα του νου, χωρίς λογισμό και συλλογισμό, με αγαλλίαση και ευτυχία που γεννιούνται από την αυτοσυγκέντρωση, διαμένει... κ.λπ... την τρίτη διαλογιστική έκσταση... έχοντας επιτύχει την τέταρτη διαλογιστική έκσταση, διέμενα.

Αυτός, με τον νου έτσι αυτοσυγκεντρωμένο, αγνό, λαμπερό, χωρίς νοητική κηλίδα, απαλλαγμένο από ακαθαρσίες, εύπλαστο, εργάσιμο, σταθερό, που έχει φτάσει στην αδιαταραξία, κατεύθυνα τον νου προς τη γνώση της εξάλειψης των νοητικών διαφθορών. Γνώρισα άμεσα όπως πραγματικά είναι: «αυτός είναι ο υπαρξιακός πόνος», γνώρισα άμεσα όπως πραγματικά είναι: «αυτή είναι η προέλευση του υπαρξιακού πόνου», γνώρισα άμεσα όπως πραγματικά είναι: «αυτή είναι η παύση του

υπαρξιακού πόνου», γνώρισα άμεσα όπως πραγματικά είναι: «αυτή είναι η πρακτική που οδηγεί στην παύση του υπαρξιακού πόνου»· γνώρισα άμεσα όπως πραγματικά είναι: «αυτές είναι οι νοητικές διαφθορές», γνώρισα άμεσα όπως πραγματικά είναι: «αυτή είναι η προέλευση των νοητικών διαφθορών», γνώρισα άμεσα όπως πραγματικά είναι: «αυτή είναι η παύση των νοητικών διαφθορών», γνώρισα άμεσα όπως πραγματικά είναι: «αυτή είναι η πρακτική που οδηγεί στην παύση των νοητικών διαφθορών». Καθώς εγώ γνώριζα έτσι και έβλεπα έτσι, ο νους απελευθερώθηκε από τη νοητική διαφθορά της φιληδονίας, ο νους απελευθερώθηκε από τη νοητική διαφθορά της προσκόλλησης στην ύπαρξη, ο νους απελευθερώθηκε από τη νοητική διαφθορά της άγνοιας· και υπήρξε η γνώση: «στον απελευθερωμένο, υπάρχει απελευθέρωση». Γνώρισα άμεσα: «η γέννηση έχει εξαλειφθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης». Έτσι γνωρίζοντας, φίλε, έτσι βλέποντας, σε αυτό το σώμα με συνείδηση και εξωτερικά σε όλα τα αντικείμενα, οι υπολανθάνουσες τάσεις για ταύτιση με το εγώ, για ταύτιση με το δικό μου και για αλαζονεία έχουν ξεριζωθεί. «Αυτό που είπε εκείνος ο μοναχός, μοναχοί, πρέπει να γίνει δεκτό με χαρά λέγοντας "καλώς" και να εκφραστούν ευχαριστίες. Αφού δεχτείτε με χαρά αυτό που είπε λέγοντας "καλώς" και εκφράσετε ευχαριστίες, αυτός πρέπει να του ειπωθεί έτσι: "Είμαστε τυχεροί, φίλε, είναι καλή τύχη για μας, φίλε, που βλέπουμε έναν τέτοιο σεβάσμιο σύντροφο στην άγια ζωή"».

Αυτά είπε ο Ευλογημένος. Οι μοναχοί, ευχαριστημένοι, αγαλλίασαν με τα λόγια του Ευλογημένου.

Τέλος της ομιλίας Τσαμπισοντάνα, δεύτερη.

3. Η ομιλία για τον ενάρετο

105. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Εκεί ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Μοναχοί». «Σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό: «Θα σας διδάξω, μοναχοί, τις ιδιότητες του ενάρετου ατόμου και τις ιδιότητες του ανάρετου ατόμου. Ακούστε το, προσέχετε καλά· θα μιλήσω». «Ναι, σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Και ποιες, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ανάρετου ατόμου; Εδώ, μοναχοί, ένα ανάρετο άτομο έχει αναχωρήσει από υψηλή οικογένεια. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Εγώ πράγματι έχω αναχωρήσει από υψηλή οικογένεια, αλλά αυτοί οι άλλοι μοναχοί δεν έχουν αναχωρήσει από υψηλή οικογένεια'. Αυτός με αυτή την υψηλή καταγωγή εξυψώνει τον εαυτό του και χλευάζει τους άλλους. Αυτές, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ανάρετου ατόμου. Ένα ενάρετο άτομο όμως, μοναχοί, σκέφτεται έτσι - 'Πράγματι δεν είναι με την υψηλή καταγωγή που οι καταστάσεις της απληστίας οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις του μίσους οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις της αυταπάτης οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη. Ακόμη κι αν δεν έχει αναχωρήσει από υψηλή οικογένεια· αν αυτός ασκεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, ασκεί σωστά, ακολουθεί τη συμφωνούσα διδασκαλία, αυτός εκεί είναι άξιος τιμής, αυτός εκεί είναι αξιέπαινος'. Αυτός,

έχοντας κάνει την πρακτική εσωτερικό του, με αυτή την υψηλή καταγωγή δεν εξυψώνει τον εαυτό του ούτε χλευάζει τους άλλους. Αυτές, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ενάρετου ατόμου.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένα ανάρετο άτομο έχει αναχωρήσει από μεγάλη οικογένεια... κ.λπ... έχει αναχωρήσει από οικογένεια με μεγάλα πλούτη... κ.λπ... έχει αναχωρήσει από οικογένεια με εξαιρετα πλούτη. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Εγώ πράγματι έχω αναχωρήσει από οικογένεια με εξαιρετα πλούτη, αλλά αυτοί οι άλλοι μοναχοί δεν έχουν αναχωρήσει από οικογένεια με εξαιρετα πλούτη'. Αυτός με αυτά τα εξαιρετα πλούτη εξυψώνει τον εαυτό του και χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ανάρετου ατόμου. Ένα ενάρετο άτομο όμως, μοναχοί, σκέφτεται έτσι - 'Πράγματι δεν είναι με τα εξαιρετα πλούτη που οι καταστάσεις της απληστίας οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις του μίσους οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις της αυταπάτης οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη. Ακόμη κι αν δεν έχει αναχωρήσει από οικογένεια με εξαιρετα πλούτη· αν αυτός ασκεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, ασκεί σωστά, ακολουθεί τη συμφωνούσα διδασκαλία, αυτός εκεί είναι άξιος τιμής, αυτός εκεί είναι αξιέπαινος'. Αυτός, έχοντας κάνει την πρακτική εσωτερικό του, με αυτά τα εξαιρετα πλούτη δεν εξυψώνει τον εαυτό του, ούτε χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ενάρετου ατόμου.

106. «Επιπλέον, μοναχοί, ένα ανάρετο άτομο είναι γνωστό και ένδοξο. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Εγώ πράγματι είμαι γνωστός και ένδοξος, αλλά αυτοί οι άλλοι μοναχοί είναι άγνωστοι και χωρίς επιρροή'. Αυτός με αυτή τη φήμη εξυψώνει τον εαυτό του και χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ανάρετου ατόμου. Ένα ενάρετο άτομο όμως, μοναχοί, σκέφτεται έτσι - 'Πράγματι δεν είναι με τη φήμη που οι καταστάσεις της απληστίας οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις του μίσους οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις της αυταπάτης οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη. Ακόμη κι αν δεν είναι γνωστός και ένδοξος· αν αυτός ασκεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, ασκεί σωστά, ακολουθεί τη συμφωνούσα διδασκαλία, αυτός εκεί είναι άξιος τιμής, αυτός εκεί είναι αξιέπαινος'. Αυτός, έχοντας κάνει την πρακτική εσωτερικό του, με αυτή τη φήμη δεν εξυψώνει τον εαυτό του ούτε χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ενάρετου ατόμου.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένα ανάρετο άτομο είναι αποδέκτης των αναγκαίων ειδών χιτώνων, προσφερόμενης τροφής, καταλύματος και φαρμάκων για ασθενείς. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Εγώ πράγματι είμαι αποδέκτης των αναγκαίων ειδών χιτώνων, προσφερόμενης τροφής, καταλύματος και φαρμάκων για ασθενείς, αλλά αυτοί οι άλλοι μοναχοί δεν είναι αποδέκτες των αναγκαίων ειδών χιτώνων, προσφερόμενης τροφής, καταλύματος και φαρμάκων για ασθενείς'. Αυτός με αυτό το υλικό κέρδος εξυψώνει τον εαυτό του και χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ανάρετου ατόμου. Ένα ενάρετο άτομο όμως, μοναχοί, σκέφτεται έτσι - 'Πράγματι δεν είναι με το υλικό κέρδος που οι καταστάσεις της απληστίας οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις του μίσους οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις της αυταπάτης οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη. Ακόμη κι αν δεν είναι αποδέκτης των αναγκαίων ειδών χιτώνων, προσφερόμενης τροφής, καταλύματος και φαρμάκων για ασθενείς· αν αυτός ασκεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, ασκεί σωστά, ακολουθεί τη συμφωνούσα διδασκαλία,

αυτός εκεί είναι άξιος τιμής, αυτός εκεί είναι αξιέπαινος'. Αυτός, έχοντας κάνει την πρακτική εσωτερικό του, με αυτό το υλικό κέρδος δεν εξυψώνει τον εαυτό του ούτε χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ενάρετου ατόμου.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένα ανάρετο άτομο είναι πολυμαθής. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Εγώ πράγματι είμαι πολυμαθής, αλλά αυτοί οι άλλοι μοναχοί δεν είναι πολυμαθείς'. Αυτός με αυτή την πολυμάθεια εξυψώνει τον εαυτό του και χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ανάρετου ατόμου. Ένα ανάρετο άτομο όμως, μοναχοί, σκέφτεται έτσι - 'Πράγματι δεν είναι με την πολυμάθεια που οι καταστάσεις της απληστίας οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις του μίσους οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις της αυταπάτης οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη. Ακόμη κι αν δεν είναι πολυμαθής· αν αυτός ασκεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, ασκεί σωστά, ακολουθεί τη συμφωνούσα διδασκαλία, αυτός εκεί είναι άξιος τιμής, αυτός εκεί είναι αξιέπαινος'. Αυτός, έχοντας κάνει την πρακτική εσωτερικό του, με αυτή την πολυμάθεια δεν εξυψώνει τον εαυτό του ούτε χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ενάρετου ατόμου.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένα ανάρετο άτομο είναι ειδικός στη μοναστική διαγωγή. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Εγώ πράγματι είμαι ειδικός στη μοναστική διαγωγή, αλλά αυτοί οι άλλοι μοναχοί δεν είναι ειδικοί στη μοναστική διαγωγή'. Αυτός με αυτή την ειδίκευση στη μοναστική διαγωγή εξυψώνει τον εαυτό του και χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ανάρετου ατόμου. Ένα ανάρετο άτομο όμως, μοναχοί, σκέφτεται έτσι - 'Πράγματι δεν είναι με την ειδίκευση στη μοναστική διαγωγή που οι καταστάσεις της απληστίας οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις του μίσους οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις της αυταπάτης οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη. Ακόμη κι αν δεν είναι ειδικός στη μοναστική διαγωγή· αν αυτός ασκεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, ασκεί σωστά, ακολουθεί τη συμφωνούσα διδασκαλία, αυτός εκεί είναι άξιος τιμής, αυτός εκεί είναι αξιέπαινος'. Αυτός, έχοντας κάνει την πρακτική εσωτερικό του, με αυτή την ειδίκευση στη μοναστική διαγωγή δεν εξυψώνει τον εαυτό του ούτε χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ενάρετου ατόμου.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένα ανάρετο άτομο είναι διδάσκαλος της Διδασκαλίας. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Εγώ πράγματι είμαι διδάσκαλος της Διδασκαλίας, αλλά αυτοί οι άλλοι μοναχοί δεν είναι διδάσκαλοι της Διδασκαλίας'. Αυτός με αυτή την ιδιότητα του διδασκάλου της Διδασκαλίας εξυψώνει τον εαυτό του και χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ανάρετου ατόμου. Ένα ανάρετο άτομο όμως, μοναχοί, σκέφτεται έτσι - 'Πράγματι δεν είναι με την ιδιότητα του διδασκάλου της Διδασκαλίας που οι καταστάσεις της απληστίας οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις του μίσους οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις της αυταπάτης οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη. Ακόμη κι αν δεν είναι διδάσκαλος της Διδασκαλίας· αν αυτός ασκεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, ασκεί σωστά, ακολουθεί τη συμφωνούσα διδασκαλία, αυτός εκεί είναι άξιος τιμής, αυτός εκεί είναι αξιέπαινος'. Αυτός, έχοντας κάνει την πρακτική

εσωτερικό του, με αυτή την ιδιότητα του διδασκάλου της Διδασκαλίας δεν εξυψώνει τον εαυτό του ούτε χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ενάρετου ατόμου.

107. «Επιπλέον, μοναχοί, ένα ανάρετο άτομο είναι δασόβιος. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Εγώ πράγματι είμαι δασόβιος, αλλά αυτοί οι άλλοι μοναχοί δεν είναι δασόβιοι'. Αυτός με αυτή τη δασόβια ζωή εξυψώνει τον εαυτό του και χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ανάρετου ατόμου. Ένα ενάρετο άτομο όμως, μοναχοί, σκέφτεται έτσι - 'Πράγματι δεν είναι με τη δασόβια ζωή που οι καταστάσεις της απληστίας οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις του μίσους οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις της αυταπάτης οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη. Ακόμη κι αν δεν είναι δασόβιος· αν αυτός ασκεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, ασκεί σωστά, ακολουθεί τη συμφωνούσα διδασκαλία, αυτός εκεί είναι άξιος τιμής, αυτός εκεί είναι αξιέπαινος'. Αυτός, έχοντας κάνει την πρακτική εσωτερικό του, με αυτή τη δασόβια ζωή δεν εξυψώνει τον εαυτό του ούτε χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ενάρετου ατόμου.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένα ανάρετο άτομο φορεί χιτώνες από κουρέλια. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Εγώ πράγματι φορώ χιτώνες από κουρέλια, αλλά αυτοί οι άλλοι μοναχοί δεν φορούν χιτώνες από κουρέλια'. Αυτός με αυτό το να φορεί χιτώνες από κουρέλια εξυψώνει τον εαυτό του και χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ανάρετου ατόμου. Ένα ενάρετο άτομο όμως, μοναχοί, σκέφτεται έτσι - 'Πράγματι δεν είναι με το να φορεί κανείς χιτώνες από κουρέλια που οι καταστάσεις της απληστίας οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις του μίσους οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις της αυταπάτης οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη. Ακόμη κι αν δεν φορεί χιτώνες από κουρέλια· αν αυτός ασκεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, ασκεί σωστά, ακολουθεί τη συμφωνούσα διδασκαλία, αυτός εκεί είναι άξιος τιμής, αυτός εκεί είναι αξιέπαινος'. Αυτός, έχοντας κάνει την πρακτική εσωτερικό του, με αυτό το να φορεί χιτώνες από κουρέλια δεν εξυψώνει τον εαυτό του ούτε χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ενάρετου ατόμου.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένα ανάρετο άτομο είναι καταναλωτής προσφερόμενης τροφής. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Εγώ πράγματι είμαι καταναλωτής προσφερόμενης τροφής, αλλά αυτοί οι άλλοι μοναχοί δεν είναι καταναλωτές προσφερόμενης τροφής'. Αυτός με αυτή την κατανάλωση προσφερόμενης τροφής εξυψώνει τον εαυτό του και χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ανάρετου ατόμου. Ένα ενάρετο άτομο όμως, μοναχοί, σκέφτεται έτσι - 'Πράγματι δεν είναι με την κατανάλωση προσφερόμενης τροφής που οι καταστάσεις της απληστίας οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις του μίσους οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις της αυταπάτης οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη. Ακόμη κι αν δεν είναι καταναλωτής προσφερόμενης τροφής· αν αυτός ασκεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, ασκεί σωστά, ακολουθεί τη συμφωνούσα διδασκαλία, αυτός εκεί είναι άξιος τιμής, αυτός εκεί είναι αξιέπαινος'. Αυτός, έχοντας κάνει την πρακτική εσωτερικό του, με αυτή την κατανάλωση προσφερόμενης τροφής δεν εξυψώνει τον εαυτό του ούτε χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ενάρετου ατόμου.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένα ανάρετο άτομο διαμένει στη βάση ενός δένδρου. Αυτός

σκέφτεται έτσι - 'Εγώ πράγματι διαμένω στη βάση ενός δένδρου, αλλά αυτοί οι άλλοι μοναχοί δεν διαμένουν στη βάση ενός δένδρου'. Αυτός με αυτή τη διαμονή στη βάση ενός δένδρου εξυψώνει τον εαυτό του και χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ανάρετου ατόμου. Ένα ενάρετο άτομο όμως, μοναχοί, σκέφτεται έτσι - 'Πράγματι δεν είναι με τη διαμονή στη βάση ενός δένδρου που οι καταστάσεις της απληστίας οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις του μίσους οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις της αυταπάτης οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη. Ακόμη κι αν δεν διαμένει στη βάση ενός δένδρου· αν αυτός ασκεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, ασκεί σωστά, ακολουθεί τη συμφωνούσα διδασκαλία, αυτός εκεί είναι άξιος τιμής, αυτός εκεί είναι αξιέπαινος'. Αυτός, έχοντας κάνει την πρακτική εσωτερικό του, με αυτή τη διαμονή στη βάση ενός δένδρου δεν εξυψώνει τον εαυτό του ούτε χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ενάρετου ατόμου.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένα ανάρετο άτομο διαμένει σε νεκροταφείο... κ.λπ... διαμένει στο ύπαιθρο... τηρεί την πρακτική της καθιστής στάσης... κοιμάται όπου βρεθεί... τρώει σε μία καθιστή συνεδρία. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Εγώ πράγματι τρώω σε μία καθιστή συνεδρία, αλλά αυτοί οι άλλοι μοναχοί δεν τρώνε σε μία καθιστή συνεδρία'. Αυτός με αυτή την πρακτική του φαγητού σε μία καθιστή συνεδρία εξυψώνει τον εαυτό του και χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ανάρετου ατόμου. Ένα ενάρετο άτομο όμως, μοναχοί, σκέφτεται έτσι - 'Πράγματι δεν είναι με την πρακτική του φαγητού σε μία καθιστή συνεδρία που οι καταστάσεις της απληστίας οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις του μίσους οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη, ή οι καταστάσεις της αυταπάτης οδηγούνται σε πλήρη εξάλειψη. Ακόμη κι αν δεν τρώει σε μία καθιστή συνεδρία· αν αυτός ασκεί σύμφωνα με τη Διδασκαλία και τη συμφωνούσα διδασκαλία, ασκεί σωστά, ακολουθεί τη συμφωνούσα διδασκαλία, αυτός εκεί είναι άξιος τιμής, αυτός εκεί είναι αξιέπαινος'. Αυτός, έχοντας κάνει την πρακτική εσωτερικό του, με αυτή την πρακτική του φαγητού σε μία καθιστή συνεδρία δεν εξυψώνει τον εαυτό του ούτε χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ενάρετου ατόμου.

108. «Επιπλέον, μοναχοί, ένα ανάρετο άτομο, αποστασιοποιημένο από τις ηδονές, αποστασιοποιημένο από τις φάυλες νοητικές καταστάσεις, έχοντας επιτύχει την πρώτη διαλογιστική έκσταση, που συνοδεύεται από λογισμό και συλλογισμό, με αγαλλίαση και ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση, διαμένει. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Εγώ πράγματι είμαι αποδέκτης της επίτευξης της πρώτης διαλογιστικής έκστασης, αλλά αυτοί οι άλλοι μοναχοί δεν είναι αποδέκτες της επίτευξης της πρώτης διαλογιστικής έκστασης'. Αυτός με αυτή την επίτευξη της πρώτης διαλογιστικής έκστασης εξυψώνει τον εαυτό του και χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ανάρετου ατόμου. Ένα ενάρετο άτομο όμως, μοναχοί, σκέφτεται έτσι - 'Ακόμη και για την επίτευξη της πρώτης διαλογιστικής έκστασης η μη ταύτιση έχει δηλωθεί από τον Ευλογημένο. Διότι με ό,τι φαντάζονται, αυτό γίνεται διαφορετικό από εκείνο'. Αυτός, έχοντας κάνει τη μη ταύτιση εσωτερικό του, με αυτή την επίτευξη της πρώτης διαλογιστικής έκστασης δεν εξυψώνει τον εαυτό του ούτε χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ενάρετου ατόμου.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένα ανάρετο άτομο, με τον κατευνασμό του λογισμού και του συλλογισμού, έχοντας επιτύχει τη δεύτερη διαλογιστική έκσταση, που χαρακτηρίζεται από εσωτερική ηρεμία και ενότητα του νου, χωρίς λογισμό και συλλογισμό, με αγαλλίαση και ευτυχία που γεννιούνται από την αυτοσυγκέντρωση... κ.λπ... την τρίτη διαλογιστική έκσταση... εισέρχεται και παραμένει στην τέταρτη διαλογιστική έκσταση. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Εγώ πράγματι είμαι αποδέκτης της επίτευξης της τέταρτης διαλογιστικής έκστασης, αλλά αυτοί οι άλλοι μοναχοί δεν είναι αποδέκτες της επίτευξης της τέταρτης διαλογιστικής έκστασης'. Αυτός με αυτή την επίτευξη της τέταρτης διαλογιστικής έκστασης εξυψώνει τον εαυτό του και χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ανάρετου ατόμου. Ένα ανάρετο άτομο όμως, μοναχοί, σκέφτεται έτσι - 'Ακόμη και για την επίτευξη της τέταρτης διαλογιστικής έκστασης η μη ταύτιση έχει δηλωθεί από τον Ευλογημένο. Διότι με ό,τι φαντάζονται, αυτό γίνεται διαφορετικό από εκείνο'. Αυτός, έχοντας κάνει τη μη ταύτιση εσωτερικό του, με αυτή την επίτευξη της τέταρτης διαλογιστικής έκστασης δεν εξυψώνει τον εαυτό του ούτε χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ενάρετου ατόμου.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένα ανάρετο άτομο, με την πλήρη υπέρβαση των αντιλήψεων της υλικής μορφής, με την πάροδο των αντιλήψεων της αποστροφής, με τη μη προσοχή στις αντιλήψεις της ποικιλομορφίας, σκεπτόμενο 'άπειρος είναι ο χώρος', έχοντας επιτύχει το επίπεδο του άπειρου χώρου, διαμένει. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Εγώ πράγματι είμαι αποδέκτης της επίτευξης του επιπέδου του άπειρου χώρου, αλλά αυτοί οι άλλοι μοναχοί δεν είναι αποδέκτες της επίτευξης του επιπέδου του άπειρου χώρου'. Αυτός με αυτή την επίτευξη του επιπέδου του άπειρου χώρου εξυψώνει τον εαυτό του και χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ανάρετου ατόμου. Ένα ανάρετο άτομο όμως, μοναχοί, σκέφτεται έτσι - 'Ακόμη και για την επίτευξη του επιπέδου του άπειρου χώρου η μη ταύτιση έχει δηλωθεί από τον Ευλογημένο. Διότι με ό,τι φαντάζονται, αυτό γίνεται διαφορετικό από εκείνο'. Αυτός, έχοντας κάνει τη μη ταύτιση εσωτερικό του, με αυτή την επίτευξη του επιπέδου του άπειρου χώρου δεν εξυψώνει τον εαυτό του ούτε χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ενάρετου ατόμου.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένα ανάρετο άτομο, έχοντας υπερβεί πλήρως το επίπεδο του άπειρου χώρου, σκεπτόμενος 'άπειρη είναι η συνείδηση', έχοντας επιτύχει το επίπεδο της άπειρης συνείδησης, διαμένει. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Εγώ πράγματι είμαι αποδέκτης της επίτευξης του επιπέδου της άπειρης συνείδησης, αλλά αυτοί οι άλλοι μοναχοί δεν είναι αποδέκτες της επίτευξης του επιπέδου της άπειρης συνείδησης'. Αυτός με αυτή την επίτευξη του επιπέδου της άπειρης συνείδησης εξυψώνει τον εαυτό του και χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ανάρετου ατόμου. Ένα ανάρετο άτομο όμως, μοναχοί, σκέφτεται έτσι - 'Η μη ταύτιση έχει δηλωθεί από τον Ευλογημένο ακόμη και για την επίτευξη του επιπέδου της άπειρης συνείδησης. Διότι με ό,τι φαντάζονται, αυτό γίνεται διαφορετικό από εκείνο'. Αυτός, έχοντας κάνει τη μη ταύτιση εσωτερικό του, με αυτή την επίτευξη του επιπέδου της άπειρης συνείδησης δεν εξυψώνει τον εαυτό του ούτε χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ενάρετου ατόμου.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένα ανάρετο άτομο, έχοντας υπερβεί πλήρως το επίπεδο της άπειρης συνείδησης, σκεπτόμενος 'δεν υπάρχει τίποτε', έχοντας επιτύχει το επίπεδο της μηδαμινότητας, διαμένει. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Εγώ πράγματι είμαι

αποδέκτης της επίτευξης του επιπέδου της μηδαμινότητας, αλλά αυτοί οι άλλοι μοναχοί δεν είναι αποδέκτες της επίτευξης του επιπέδου της μηδαμινότητας'. Αυτός με αυτή την επίτευξη του επιπέδου της μηδαμινότητας εξυψώνει τον εαυτό του και χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ανάρετου ατόμου. Ένα ενάρετο άτομο όμως, μοναχοί, σκέφτεται έτσι - 'Η μη ταύτιση έχει δηλωθεί από τον Ευλογημένο ακόμη και για την επίτευξη του επιπέδου της μηδαμινότητας. Διότι με ό,τι φαντάζονται, αυτό γίνεται διαφορετικό από εκείνο'. Αυτός, έχοντας κάνει τη μη ταύτιση εσωτερικό του, με αυτή την επίτευξη του επιπέδου της μηδαμινότητας δεν εξυψώνει τον εαυτό του ούτε χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ενάρετου ατόμου.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένα ανάρετο άτομο, έχοντας υπερβεί πλήρως το επίπεδο της μηδαμινότητας, έχοντας επιτύχει το επίπεδο της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης, διαμένει. Αυτός σκέφτεται έτσι - 'Εγώ πράγματι είμαι αποδέκτης της επίτευξης του επιπέδου της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης, αλλά αυτοί οι άλλοι μοναχοί δεν είναι αποδέκτες της επίτευξης του επιπέδου της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης'. Αυτός με αυτή την επίτευξη του επιπέδου της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης εξυψώνει τον εαυτό του και χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ανάρετου ατόμου. Ένα ενάρετο άτομο όμως, μοναχοί, σκέφτεται έτσι - 'Η μη ταύτιση έχει δηλωθεί από τον Ευλογημένο ακόμη και για την επίτευξη του επιπέδου της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης. Διότι με ό,τι φαντάζονται, αυτό γίνεται διαφορετικό από εκείνο'. Αυτός, έχοντας κάνει τη μη ταύτιση εσωτερικό του, με αυτή την επίτευξη του επιπέδου της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης δεν εξυψώνει τον εαυτό του ούτε χλευάζει τους άλλους. Αυτές επίσης, μοναχοί, είναι οι ιδιότητες του ενάρετου ατόμου.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένα ενάρετο άτομο, έχοντας υπερβεί πλήρως το επίπεδο της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης, έχοντας επιτύχει την παύση της αντίληψης και του αισθήματος, διαμένει. Και έχοντας δει με τη σοφία, οι νοητικές διαφθορές του έχουν εξαλειφθεί. Αυτός ο μοναχός, μοναχοί, δεν φαντάζεται τίποτε, δεν φαντάζεται πουθενά, δεν φαντάζεται με τίποτε».

Αυτά είπε ο Ευλογημένος. Οι μοναχοί, ευχαριστημένοι, αγαλλίασαν με τα λόγια του Ευλογημένου.

Τέλος της ομιλίας Σαππουρίσα, τρίτη.

4. Η ομιλία για το τι πρέπει και τι δεν πρέπει να καλλιεργείται

109. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Εκεί ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Μοναχοί». «Σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό: «Θα σας διδάξω, μοναχοί, την επεξήγηση της Διδασκαλίας για το τι πρέπει να καλλιεργείται και τι δεν πρέπει να καλλιεργείται. Ακούστε το, προσέχετε καλά· θα μιλήσω». «Ναι, σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Τη σωματική συμπεριφορά, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη σωματικές συμπεριφορές. Τη λεκτική συμπεριφορά, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που

δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη λεκτικές συμπεριφορές. Τη νοητική συμπεριφορά, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη νοητικές συμπεριφορές. Την έγερση της συνείδησης, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη εγέρσεις της συνείδησης. Την απόκτηση αντίληψης, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη αποκτήσεις αντίληψης. Την απόκτηση άποψης, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη αποκτήσεις άποψης. Την απόκτηση ατομικής ύπαρξης, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη αποκτήσεις ατομικής ύπαρξης».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο σεβάσμιος Σαριπούττα είπε στον Ευλογημένο: «Εγώ, σεβάσμιε κύριε, κατανοώ έτσι αναλυτικά το νόημα αυτού που ειπώθηκε συνοπτικά από τον Ευλογημένο, του οποίου το νόημα δεν αναλύθηκε αναλυτικά.

110. «Τη σωματική συμπεριφορά, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη σωματικές συμπεριφορές» - έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Όποια σωματική συμπεριφορά, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, μια τέτοια σωματική συμπεριφορά δεν πρέπει να καλλιεργείται· και όποια σωματική συμπεριφορά, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, μια τέτοια σωματική συμπεριφορά πρέπει να καλλιεργείται.

111. «Τι είδους σωματική συμπεριφορά, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την ακολουθεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν; Εδώ, σεβάσμιε κύριε, κάποιος σκοτώνει έμβια όντα, είναι σκληρός, με ματωμένα χέρια, αφοσιωμένος στο χτύπημα και τον φόνο, χωρίς συμπόνια για τα έμβια όντα· επίσης παίρνει το μη δοσμένο, ό,τι είναι περιουσία και υπάρχοντα άλλου, είτε στο χωριό είτε στο δάσος, αυτό το μη δοσμένο, θεωρούμενο κλοπή, το παίρνει· επίσης συμπεριφέρεται λανθασμένα στις αισθησιακές ηδονές, εκείνες που είναι προστατευόμενες από τη μητέρα, προστατευόμενες από τον πατέρα, προστατευόμενες από τη μητέρα και τον πατέρα, προστατευόμενες από τον αδελφό, προστατευόμενες από την αδελφή, προστατευόμενες από συγγενείς, προστατευόμενες από το σόι, προστατευόμενες από ομόδοξους, έχουσες ιδιοκτήτη, υπό ποινή, ακόμη και περιφραγμένες με στεφάνι λουλουδιών, με τέτοιες διαπράττει μοιχεία - μια τέτοια σωματική συμπεριφορά, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την ακολουθεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν.

«Τι είδους σωματική συμπεριφορά, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την ακολουθεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται; Εδώ, σεβάσμιε κύριε, κάποιος έχοντας εγκαταλείψει τον φόνο έμβιων

όντων, απέχει από τον φόνο έμβιων όντων. Έχει αφήσει το ραβδί και το μαχαίρι, είναι ευσυνείδητος, γεμάτος συμπόνια, και διαμένει επιδιώκοντας το καλό όλων των έμβιων όντων· έχοντας εγκαταλείψει τη λήψη του μη δοσμένου, απέχει από τη λήψη του μη δοσμένου, ό,τι είναι περιουσία και υπάρχοντα άλλου, είτε στο χωριό είτε στο δάσος, αυτό το μη δοσμένο, θεωρούμενο κλοπή, δεν το παίρνει· έχοντας εγκαταλείψει τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, απέχει από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, εκείνες που είναι προστατευόμενες από τη μητέρα, προστατευόμενες από τον πατέρα, προστατευόμενες από τη μητέρα και τον πατέρα, προστατευόμενες από τον αδελφό, προστατευόμενες από την αδελφή, προστατευόμενες από συγγενείς, προστατευόμενες από το σόι, προστατευόμενες από ομόδοξους, έχουσες ιδιοκτήτη, υπό ποινή, ακόμη και περιφραγμένες με στεφάνι λουλουδιών, με τέτοιες δεν διαπράττει μοιχεία - μια τέτοια σωματική συμπεριφορά, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την ακολουθεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται. «Τη σωματική συμπεριφορά, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη σωματικές συμπεριφορές» - έτσι αυτό που ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

«Τη λεκτική συμπεριφορά, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη λεκτικές συμπεριφορές» - έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Όποια λεκτική συμπεριφορά, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, μια τέτοια λεκτική συμπεριφορά δεν πρέπει να καλλιεργείται· και όποια λεκτική συμπεριφορά, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, μια τέτοια λεκτική συμπεριφορά πρέπει να καλλιεργείται.

112. «Τι είδους λεκτική συμπεριφορά, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την ακολουθεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν; Εδώ, σεβάσμιε κύριε, κάποιος είναι ψεύτης· έχοντας πάει σε συνέλευση ή σε συγκέντρωση, ή ανάμεσα σε συγγενείς ή ανάμεσα σε συντεχνία ή ανάμεσα στη βασιλική οικογένεια, οδηγημένος ως μάρτυρας και ερωτηθείς - «Έλα, άνθρωπε, πες ό,τι γνωρίζεις», αυτός μη γνωρίζοντας λέει - «γνωρίζω», ή γνωρίζοντας λέει - «δεν γνωρίζω»· ή μη βλέποντας λέει - «βλέπω», ή βλέποντας λέει - «δεν βλέπω» - έτσι για χάρη του εαυτού του ή για χάρη άλλου ή για χάρη κάποιου υλικού κέρδους λέει συνειδητό ψέμα· επίσης μιλάει διχαστικά· αφού ακούσει εδώ, επαναλαμβάνει αλλού για να διχάσει αυτούς, ή αφού ακούσει αλλού, επαναλαμβάνει σε αυτούς για να διχάσει εκείνους - έτσι είναι αυτός που διχάζει τους ενωμένους, που ενθαρρύνει τους διχασμένους, που απολαμβάνει τη διχόνοια, χαίρεται με τη διχόνοια, ευχαριστείται με τη διχόνοια, εκφράζει λόγια που δημιουργούν διχόνοια· επίσης μιλάει σκληρά· εκείνη η ομιλία που είναι προσβλητική, τραχιά, σκληρή, πικρή για τους άλλους, επιθετική προς τους άλλους, που συνορεύει με την οργή, που δεν οδηγεί σε αυτοσυγκέντρωση, τέτοια ομιλία εκφράζει· επίσης φλυαρεί· μιλάει την ακατάλληλη ώρα, μιλάει για μη πραγματικά, μιλάει για μη ωφέλιμα, μιλάει για ό,τι δεν συμφωνεί με τη Διδασκαλία, μιλάει για μη μοναστική διαγωγή· εκφράζει ομιλία που δεν αξίζει να αποθησαυριστεί, την ακατάλληλη ώρα, χωρίς αναφορά, χωρίς όρια, μη επωφελή -

μια τέτοια λεκτική συμπεριφορά, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την ακολουθεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν.

«Τι είδους λεκτική συμπεριφορά, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την ακολουθεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται; Εδώ, σεβάσμιε κύριε, κάποιος έχοντας εγκαταλείψει το ψέμα, απέχει από το ψέμα· έχοντας πάει σε συνέλευση ή σε συγκέντρωση, ή ανάμεσα σε συγγενείς ή ανάμεσα σε συντεχνία ή ανάμεσα στη βασιλική οικογένεια, οδηγημένος ως μάρτυρας και ερωτηθείς - «Έλα, άνθρωπε, πες ό,τι γνωρίζεις», αυτός μη γνωρίζοντας λέει - «δεν γνωρίζω», ή γνωρίζοντας λέει - «γνωρίζω», ή μη βλέποντας λέει - «δεν βλέπω», ή βλέποντας λέει - «βλέπω» - έτσι για χάρη του εαυτού του ή για χάρη άλλου ή για χάρη κάποιου υλικού κέρδους δεν λέει συνειδητό ψέμα· έχοντας εγκαταλείψει τη διχαστική ομιλία, απέχει από τη διχαστική ομιλία· δεν επαναλαμβάνει αλλού αυτά που άκουσε εδώ για να διχάσει εκείνους, ούτε επαναλαμβάνει εδώ αυτά που άκουσε αλλού για να διχάσει αυτούς - έτσι είναι αυτός που ενώνει αυτούς που είναι διχασμένοι, που ενθαρρύνει αυτούς που είναι ενωμένοι, που απολαμβάνει την αρμονία, χαίρεται με την αρμονία, ευχαριστιέται με την αρμονία, εκφράζει λόγια που δημιουργούν αρμονία· έχοντας εγκαταλείψει τη σκληρή ομιλία, απέχει από τη σκληρή ομιλία· εκφράζει λόγια που είναι απαλά, ευχάριστα στο αυτί, στοργικά, που πηγαινούν στην καρδιά, ευγενικά, αρεστά και ευχάριστα στους πολλούς· έχοντας εγκαταλείψει τη φλυαρία, απέχει από τη φλυαρία· μιλάει την κατάλληλη στιγμή, εκφράζει αυτό που είναι πραγματικό, μιλάει για το όφελος, για τη Διδασκαλία και τη μοναστική διαγωγή· τα λόγια του είναι πολύτιμα, έγκαιρα, λογικά, μετρημένα και γεμάτα νόημα - μια τέτοια λεκτική συμπεριφορά, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την ακολουθεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται. «Τη λεκτική συμπεριφορά, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη λεκτικές συμπεριφορές» - έτσι αυτό που ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

«Τη νοητική συμπεριφορά, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη νοητικές συμπεριφορές» - έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Όποια νοητική συμπεριφορά, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, μια τέτοια νοητική συμπεριφορά δεν πρέπει να καλλιεργείται· και όποια νοητική συμπεριφορά, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, μια τέτοια νοητική συμπεριφορά πρέπει να καλλιεργείται.

113. «Τι είδους νοητική συμπεριφορά, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν; Εδώ, σεβάσμιε κύριε, κάποιος είναι πλεονέκτης, ό,τι είναι περιουσία και υπάρχοντα άλλου, αυτό ποθεί - "Αχ, μακάρι αυτό που είναι του άλλου να ήταν δικό μου"· επίσης έχει κακόβουλο νου και διεφθαρμένους λογισμούς - "αυτά τα όντα ας σκοτωθούν ή ας εκτελεστούν ή ας εξαλειφθούν ή ας καταστραφούν ή ας μην

υπάρχουν" - μια τέτοια νοητική συμπεριφορά, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν.

«Τι είδους νοητική συμπεριφορά, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται; Εδώ, σεβάσμιε κύριε, κάποιος δεν είναι πλεονέκτης, ό,τι είναι περιουσία και υπάρχοντα άλλου, αυτό δεν ποθεί - "Αχ, μακάρι αυτό που είναι του άλλου να ήταν δικό μου"· επίσης δεν έχει κακόβουλο νου, έχει λογισμούς χωρίς μοχθηρία - "αυτά τα όντα ας είναι χωρίς εχθρότητα, χωρίς δυσαρέσκεια, χωρίς φασαρία, ευτυχισμένα, ας φροντίζουν τον εαυτό τους" - μια τέτοια νοητική συμπεριφορά, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται. "Τη νοητική συμπεριφορά, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη νοητικές συμπεριφορές» - έτσι αυτό που ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

114. «Την έγερση της συνείδησης, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη εγέρσεις της συνείδησης» - έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Όποια έγερση της συνείδησης, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, μια τέτοια έγερση της συνείδησης δεν πρέπει να καλλιεργείται· και όποια έγερση της συνείδησης, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, μια τέτοια έγερση της συνείδησης πρέπει να καλλιεργείται.

«Τι είδους έγερση της συνείδησης, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν; Εδώ, σεβάσμιε κύριε, κάποιος είναι πλεονέκτης, διαμένει με νου συνοδευόμενο από πλεονεξία· έχει θυμό, διαμένει με νου συνοδευόμενο από θυμό· είναι βλαπτικός, διαμένει με νου συνοδευόμενο από βλάβη - μια τέτοια έγερση της συνείδησης, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν.

«Τι είδους έγερση της συνείδησης, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται; Εδώ, σεβάσμιε κύριε, κάποιος δεν είναι πλεονέκτης, διαμένει με νου συνοδευόμενο από μη πλεονεξία· δεν έχει θυμό, διαμένει με νου συνοδευόμενο από μη θυμό· δεν είναι βλαπτικός, διαμένει με νου συνοδευόμενο από μη βλάβη - μια τέτοια έγερση της συνείδησης, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται. «Την έγερση της συνείδησης, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη εγέρσεις της συνείδησης» - έτσι αυτό που ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

115. «Την απόκτηση αντίληψης, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη -αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη αποκτήσεις αντίληψης» - έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Όποια απόκτηση αντίληψης, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, μια τέτοια απόκτηση αντίληψης δεν πρέπει να καλλιεργείται· και όποια απόκτηση αντίληψης, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, μια τέτοια απόκτηση αντίληψης πρέπει να καλλιεργείται.

«Τι είδους απόκτηση αντίληψης, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν; Εδώ, σεβάσμιε κύριε, κάποιος είναι πλεονέκτης, διαμένει με αντίληψη συνοδευόμενη από πλεονεξία· έχει θυμό, διαμένει με αντίληψη συνοδευόμενη από θυμό· είναι βλαπτικός, διαμένει με αντίληψη συνοδευόμενη από βλάβη -μια τέτοια απόκτηση αντίληψης, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν.

«Τι είδους απόκτηση αντίληψης, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται; Εδώ, σεβάσμιε κύριε, κάποιος δεν είναι πλεονέκτης, διαμένει με αντίληψη συνοδευόμενη από μη πλεονεξία· δεν έχει θυμό, διαμένει με αντίληψη συνοδευόμενη από μη θυμό· δεν είναι βλαπτικός, διαμένει με αντίληψη συνοδευόμενη από μη βλάβη - μια τέτοια απόκτηση αντίληψης, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται. «Την απόκτηση αντίληψης, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη αποκτήσεις αντίληψης» -έτσι αυτό που ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

116. «Την απόκτηση άποψης, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη -αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη αποκτήσεις άποψης» - έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Όποια απόκτηση άποψης, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, μια τέτοια απόκτηση άποψης δεν πρέπει να καλλιεργείται· και όποια απόκτηση άποψης, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται - μια τέτοια απόκτηση άποψης πρέπει να καλλιεργείται.

«Τι είδους απόκτηση άποψης, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν; Εδώ, σεβάσμιε κύριε, κάποιος έχει τέτοια άποψη - 'δεν υπάρχει δωρεά, δεν υπάρχει θυσία, δεν υπάρχει προσφορά, δεν υπάρχει καρπός και επακόλουθο των καλών και κακών πράξεων, δεν υπάρχει αυτός ο κόσμος, δεν υπάρχει άλλος κόσμος, δεν υπάρχει μητέρα, δεν υπάρχει πατέρας, δεν υπάρχουν όντα με αυθόρμητη γέννηση, δεν υπάρχουν στον κόσμο ασκητές και βραχμάνοι που έχουν φτάσει σωστά και ασκούνται ορθά, οι οποίοι έχοντας οι ίδιοι κατανοήσει πλήρως αυτόν τον κόσμο

και τον άλλο κόσμο με άμεση γνώση, τους διακηρύσσουν' - μια τέτοια απόκτηση άποψης, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν.

«Τι είδους απόκτηση άποψης, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται; Εδώ, σεβάσμιε κύριε, κάποιος έχει τέτοια άποψη - 'υπάρχει δωρεά, υπάρχει θυσία, υπάρχει προσφορά, υπάρχει καρπός και επακόλουθο των καλών και κακών πράξεων, υπάρχει αυτός ο κόσμος, υπάρχει άλλος κόσμος, υπάρχει μητέρα, υπάρχει πατέρας, υπάρχουν όντα με αυθόρμητη γέννηση, υπάρχουν στον κόσμο ασκητές και βραχμάνοι που έχουν φτάσει σωστά και ασκούνται ορθά, οι οποίοι έχοντας οι ίδιοι κατανοήσει πλήρως αυτόν τον κόσμο και τον άλλο κόσμο με άμεση γνώση, τους διακηρύσσουν' - μια τέτοια απόκτηση άποψης, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται. «Την απόκτηση άποψης, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη αποκτήσεις άποψης» - έτσι αυτό που ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

117. «Την απόκτηση ατομικής ύπαρξης, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη αποκτήσεις ατομικής ύπαρξης» - έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Όποια απόκτηση ατομικής ύπαρξης, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν - μια τέτοια απόκτηση ατομικής ύπαρξης δεν πρέπει να καλλιεργείται· και όποια απόκτηση ατομικής ύπαρξης, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται - μια τέτοια απόκτηση ατομικής ύπαρξης πρέπει να καλλιεργείται.

«Τι είδους απόκτηση ατομικής ύπαρξης, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν; Όταν κάποιος παράγει επιβλαβή απόκτηση ατομικής ύπαρξης, σεβάσμιε κύριε, για μη ολοκληρωμένη ύπαρξη, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν· όταν κάποιος παράγει μη επιβλαβή απόκτηση ατομικής ύπαρξης, σεβάσμιε κύριε, για ολοκληρωμένη ύπαρξη, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται. 'Την απόκτηση ατομικής ύπαρξης, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη αποκτήσεις ατομικής ύπαρξης» - έτσι αυτό που ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

«Εγώ, σεβάσμιε κύριε, κατανοώ έτσι αναλυτικά το νόημα αυτού που ειπώθηκε συνοπτικά από τον Ευλογημένο, του οποίου το νόημα δεν αναλύθηκε αναλυτικά».

118. «Καλώς, καλώς, Σαριπούττα! Καλώς πράγματι εσύ, Σαριπούττα, κατανοείς έτσι αναλυτικά το νόημα αυτού που ειπώθηκε συνοπτικά από εμένα, του οποίου το νόημα δεν αναλύθηκε αναλυτικά.

«Τη σωματική συμπεριφορά, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη σωματικές συμπεριφορές» - έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε από εμένα. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Όποια σωματική συμπεριφορά, Σαριπούττα, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, μια τέτοια σωματική συμπεριφορά δεν πρέπει να καλλιεργείται· και όποια σωματική συμπεριφορά, Σαριπούττα, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται - μια τέτοια σωματική συμπεριφορά πρέπει να καλλιεργείται.

«Τι είδους σωματική συμπεριφορά, Σαριπούττα, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν; Εδώ, Σαριπούττα, κάποιος σκοτώνει έμβια όντα, είναι σκληρός, με ματωμένα χέρια, αφοσιωμένος στο χτύπημα και τον φόνο, χωρίς συμπόνια για τα έμβια όντα· επίσης παίρνει το μη δοσμένο, ό,τι είναι περιουσία και υπάρχοντα άλλου, είτε στο χωριό είτε στο δάσος, αυτό το μη δοσμένο, θεωρούμενο κλοπή, το παίρνει· επίσης συμπεριφέρεται λανθασμένα στις αισθησιακές ηδονές, εκείνες που είναι προστατευόμενες από τη μητέρα, προστατευόμενες από τον πατέρα, προστατευόμενες από τη μητέρα και τον πατέρα, προστατευόμενες από τον αδελφό, προστατευόμενες από την αδελφή, προστατευόμενες από συγγενείς, προστατευόμενες από το σόι, προστατευόμενες από ομόδοξους, έχουσες ιδιοκτήτη, υπό ποινή, ακόμη και περιφραγμένες με στεφάνι λουλουδιών, με τέτοιες διαπράττει μοιχεία - μια τέτοια σωματική συμπεριφορά, Σαριπούττα, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν.

«Τι είδους σωματική συμπεριφορά, Σαριπούττα, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται; Εδώ, Σαριπούττα, κάποιος έχοντας εγκαταλείψει τον φόνο έμβιων όντων, απέχει από τον φόνο έμβιων όντων. Έχει αφήσει το ραβδί και το μαχαίρι, είναι ευσυνείδητος, γεμάτος συμπόνια, και διαμένει επιδιώκοντας το καλό όλων των έμβιων όντων· έχοντας εγκαταλείψει τη λήψη του μη δοσμένου, απέχει από τη λήψη του μη δοσμένου, ό,τι είναι περιουσία και υπάρχοντα άλλου, είτε στο χωριό είτε στο δάσος, αυτό το μη δοσμένο, θεωρούμενο κλοπή, δεν το παίρνει· έχοντας εγκαταλείψει τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, απέχει από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά, εκείνες που είναι προστατευόμενες από τη μητέρα, προστατευόμενες από τον πατέρα, προστατευόμενες από τη μητέρα και τον πατέρα, προστατευόμενες από τον αδελφό, προστατευόμενες από την αδελφή, προστατευόμενες από συγγενείς, προστατευόμενες από το σόι, προστατευόμενες από ομόδοξους, έχουσες ιδιοκτήτη, υπό ποινή, ακόμη και περιφραγμένες με στεφάνι λουλουδιών, με τέτοιες δεν διαπράττει μοιχεία - μια τέτοια σωματική συμπεριφορά, Σαριπούττα, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται. «Τη σωματική συμπεριφορά, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη σωματικές συμπεριφορές» - έτσι αυτό που ειπώθηκε από εμένα, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

‘«Τη λεκτική συμπεριφορά, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη Κ.λπ. Τη νοητική συμπεριφορά, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη... κ.λπ... Την έγερση της συνείδησης, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη... κ.λπ... Την απόκτηση αντίληψης, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη... κ.λπ... Την απόκτηση άποψης, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη... κ.λπ...

«Την απόκτηση ατομικής ύπαρξης, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη -αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη αποκτήσεις ατομικής ύπαρξης» - έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε από εμένα. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Όποια απόκτηση ατομικής ύπαρξης, Σαριπούττα, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φάυλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, μια τέτοια απόκτηση ατομικής ύπαρξης δεν πρέπει να καλλιεργείται· και όποια απόκτηση ατομικής ύπαρξης, Σαριπούττα, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φάυλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται - μια τέτοια απόκτηση ατομικής ύπαρξης πρέπει να καλλιεργείται.

«Τι είδους απόκτηση ατομικής ύπαρξης, Σαριπούττα, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φάυλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν; Όταν κάποιος παράγει επιβλαβή απόκτηση ατομικής ύπαρξης, Σαριπούττα, για μη ολοκληρωμένη ύπαρξη, οι φάυλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν· όταν κάποιος παράγει μη επιβλαβή απόκτηση ατομικής ύπαρξης, Σαριπούττα, για ολοκληρωμένη ύπαρξη, οι φάυλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται. 'Την απόκτηση ατομικής ύπαρξης, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· και αυτές είναι διαφορετικές η μία από την άλλη αποκτήσεις ατομικής ύπαρξης» - έτσι αυτό που ειπώθηκε από εμένα, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε. Αυτού λοιπόν, Σαριπούττα, που ειπώθηκε συνοπτικά από εμένα, έτσι αναλυτικά πρέπει να κατανοηθεί το νόημα.

119. «Την ορατή μορφή αντιληπτή με το μάτι, Σαριπούττα, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· τον ήχο αντιληπτό από το αυτί, Σαριπούττα, τον διακρίνω σε δύο είδη - αυτόν που πρέπει να καλλιεργείται και αυτόν που δεν πρέπει να καλλιεργείται· την οσμή αντιληπτή από τη μύτη, Σαριπούττα, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· τη γεύση αντιληπτή από τη γλώσσα, Σαριπούττα, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· το από αντικείμενο αντιληπτό από το σώμα, Σαριπούττα, το διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται· το νοητικό αντικείμενο αντιληπτό από τον νου, Σαριπούττα, το διακρίνω σε δύο είδη - αυτό που πρέπει να καλλιεργείται και αυτό που δεν πρέπει να καλλιεργείται».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο σεβάσμιος Σαριπούττα είπε στον Ευλογημένο: «Εγώ, σεβάσμιε κύριε, κατανοώ έτσι αναλυτικά το νόημα αυτού που ειπώθηκε συνοπτικά από τον Ευλογημένο, του οποίου το νόημα δεν αναλύθηκε αναλυτικά. 'Την ορατή μορφή αντιληπτή με το μάτι, Σαριπούττα, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται' - έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Όποια ορατή

μορφή αντιληπτή με το μάτι, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, μια τέτοια ορατή μορφή αντιληπτή με το μάτι δεν πρέπει να καλλιεργείται· και όποια ορατή μορφή αντιληπτή με το μάτι, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, μια τέτοια ορατή μορφή αντιληπτή με το μάτι πρέπει να καλλιεργείται. 'Την ορατή μορφή αντιληπτή με το μάτι, Σαριπούττα, τη διακρίνω σε δύο είδη -αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται' - έτσι αυτό που ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

«Τον ήχο αντιληπτό από το αυτί, Σαριπούττα... κ.λπ... ένας τέτοιος ήχος αντιληπτός από το αυτί δεν πρέπει να καλλιεργείται... ένας τέτοιος ήχος αντιληπτός από το αυτί πρέπει να καλλιεργείται... μια τέτοια οσμή αντιληπτή από τη μύτη δεν πρέπει να καλλιεργείται... μια τέτοια οσμή αντιληπτή από τη μύτη πρέπει να καλλιεργείται... μια τέτοια γεύση αντιληπτή από τη γλώσσα δεν πρέπει να καλλιεργείται... μια τέτοια γεύση αντιληπτή από τη γλώσσα πρέπει να καλλιεργείται... το απτό αντικείμενο αντιληπτό από το σώμα, Σαριπούττα... ένα τέτοιο απτό αντικείμενο αντιληπτό από το σώμα δεν πρέπει να καλλιεργείται... ένα τέτοιο απτό αντικείμενο αντιληπτό από το σώμα πρέπει να καλλιεργείται.

«Το νοητικό αντικείμενο αντιληπτό από τον νου, Σαριπούττα, το διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται' - έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Όποιο νοητικό αντικείμενο αντιληπτό από τον νου, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος το καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, ένα τέτοιο νοητικό αντικείμενο αντιληπτό από τον νου δεν πρέπει να καλλιεργείται· και όποιο νοητικό αντικείμενο αντιληπτό από τον νου, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος το καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, ένα τέτοιο νοητικό αντικείμενο αντιληπτό από τον νου πρέπει να καλλιεργείται. «Το νοητικό αντικείμενο αντιληπτό από τον νου, Σαριπούττα, το διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται' - έτσι αυτό που ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε. Εγώ, σεβάσμιε κύριε, κατανοώ έτσι αναλυτικά το νόημα αυτού που ειπώθηκε συνοπτικά από τον Ευλογημένο, του οποίου το νόημα δεν αναλύθηκε αναλυτικά».

120. «Καλώς, καλώς, Σαριπούττα! Καλώς πράγματι εσύ, Σαριπούττα, κατανοείς έτσι αναλυτικά το νόημα αυτού που ειπώθηκε συνοπτικά από εμένα, του οποίου το νόημα δεν αναλύθηκε αναλυτικά. 'Την ορατή μορφή αντιληπτή με το μάτι, Σαριπούττα, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται' - έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε από εμένα. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Όποια ορατή μορφή αντιληπτή με το μάτι, Σαριπούττα, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, μια τέτοια ορατή μορφή αντιληπτή με το μάτι δεν πρέπει να καλλιεργείται· και όποια ορατή μορφή αντιληπτή με το μάτι, Σαριπούττα, όταν κάποιος την καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, μια τέτοια ορατή μορφή αντιληπτή με το μάτι

πρέπει να καλλιεργείται. 'Την ορατή μορφή αντιληπτή με το μάτι, Σαριπούττα, τη διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται' - έτσι αυτό που ειπώθηκε από εμένα, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

«Τον ήχο αντιληπτό από το αυτί, Σαριπούττα... κ.λπ... ένας τέτοιος ήχος αντιληπτός από το αυτί δεν πρέπει να καλλιεργείται... ένας τέτοιος ήχος αντιληπτός από το αυτί πρέπει να καλλιεργείται... μια τέτοια οσμή αντιληπτή από τη μύτη δεν πρέπει να καλλιεργείται... μια τέτοια οσμή αντιληπτή από τη μύτη πρέπει να καλλιεργείται... μια τέτοια γεύση αντιληπτή από τη γλώσσα δεν πρέπει να καλλιεργείται... μια τέτοια γεύση αντιληπτή από τη γλώσσα πρέπει να καλλιεργείται... ένα τέτοιο απτό αντικείμενο αντιληπτό από το σώμα δεν πρέπει να καλλιεργείται... ένα τέτοιο απτό αντικείμενο αντιληπτό από το σώμα πρέπει να καλλιεργείται.

«Το νοητικό αντικείμενο αντιληπτό από τον νου, Σαριπούττα... κ.λπ... ένα τέτοιο νοητικό αντικείμενο αντιληπτό από τον νου δεν πρέπει να καλλιεργείται... ένα τέτοιο νοητικό αντικείμενο αντιληπτό από τον νου πρέπει να καλλιεργείται. «Το νοητικό αντικείμενο αντιληπτό από τον νου, Σαριπούττα, το διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται' - έτσι αυτό που ειπώθηκε από εμένα, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε. Αυτού λοιπόν, Σαριπούττα, που ειπώθηκε συνοπτικά από εμένα, έτσι αναλυτικά πρέπει να κατανοηθεί το νόημα.

121. «Τον χιτώνα, Σαριπούττα, τον διακρίνω σε δύο είδη - αυτόν που πρέπει να καλλιεργείται και αυτόν που δεν πρέπει να καλλιεργείται... κ.λπ... Την προσφερόμενη τροφή, Σαριπούττα... Το κατάλυμα, Σαριπούττα... Το χωριό, Σαριπούττα... Την κωμόπολη, Σαριπούττα... Την πόλη, Σαριπούττα... Τη χώρα, Σαριπούττα... Το άτομο, Σαριπούττα, το διακρίνω σε δύο είδη - αυτό που πρέπει να καλλιεργείται και αυτό που δεν πρέπει να καλλιεργείται».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο σεβάσμιος Σαριπούττα είπε στον Ευλογημένο: «Εγώ, σεβάσμιε κύριε, κατανοώ έτσι αναλυτικά το νόημα αυτού που ειπώθηκε συνοπτικά από τον Ευλογημένο, του οποίου το νόημα δεν αναλύθηκε αναλυτικά. 'Τον χιτώνα, Σαριπούττα, τον διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται' - έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Όποιον χιτώνα, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος τον καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, ένας τέτοιος χιτώνας δεν πρέπει να καλλιεργείται· και όποιον χιτώνα, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος τον καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, ένας τέτοιος χιτώνας πρέπει να καλλιεργείται. 'Τον χιτώνα, Σαριπούττα, τον διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται' - έτσι αυτό που ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε.

«Την προσφερόμενη τροφή, Σαριπούττα... κ.λπ... μια τέτοια προσφερόμενη τροφή δεν πρέπει να καλλιεργείται... μια τέτοια προσφερόμενη τροφή πρέπει να καλλιεργείται... Το κατάλυμα, Σαριπούττα... κ.λπ... ένα τέτοιο κατάλυμα δεν πρέπει να καλλιεργείται... ένα τέτοιο κατάλυμα πρέπει να καλλιεργείται... Το χωριό, Σαριπούττα... Κ.λπ... ένα τέτοιο χωριό δεν πρέπει να καλλιεργείται... ένα τέτοιο χωριό πρέπει να καλλιεργείται... μια τέτοια κωμόπολη δεν πρέπει να καλλιεργείται...

μια τέτοια κωμόπολη πρέπει να καλλιεργείται... μια τέτοια πόλη δεν πρέπει να καλλιεργείται... μια τέτοια πόλη πρέπει να καλλιεργείται... μια τέτοια χώρα δεν πρέπει να καλλιεργείται... μια τέτοια χώρα πρέπει να καλλιεργείται.

«Το άτομο, Σαριπούττα, το διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται' - έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Όποιο άτομο, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος το συναναστρέφεται, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, ένα τέτοιο άτομο δεν πρέπει να συναναστρέφεται κανείς· και όποιο άτομο, σεβάσμιε κύριε, όταν κάποιος το συναναστρέφεται, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, ένα τέτοιο άτομο πρέπει να συναναστρέφεται κανείς. «Το άτομο, Σαριπούττα, το διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται' - έτσι αυτό που ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε. Εγώ, σεβάσμιε κύριε, κατανοώ έτσι αναλυτικά το νόημα αυτού που ειπώθηκε συνοπτικά από τον Ευλογημένο, του οποίου το νόημα δεν αναλύθηκε αναλυτικά».

122. «Καλώς, καλώς, Σαριπούττα! Καλώς πράγματι εσύ, Σαριπούττα, κατανοείς έτσι αναλυτικά το νόημα αυτού που ειπώθηκε συνοπτικά από εμένα, του οποίου το νόημα δεν αναλύθηκε αναλυτικά. 'Τον χιτώννα, Σαριπούττα, τον διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται' - έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε από εμένα. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Όποιον χιτώννα, Σαριπούττα, όταν κάποιος τον καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, ένας τέτοιος χιτώννας δεν πρέπει να καλλιεργείται· και όποιον χιτώννα, Σαριπούττα, όταν κάποιος τον καλλιεργεί, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, ένας τέτοιος χιτώννας πρέπει να καλλιεργείται. 'Τον χιτώννα, Σαριπούττα, τον διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται' - έτσι αυτό που ειπώθηκε από εμένα, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε. μια τέτοια προσφερόμενη τροφή... ένα τέτοιο κατάλυμα... ένα τέτοιο χωριό... μια τέτοια κωμόπολη... μια τέτοια πόλη... μια τέτοια χώρα.

«Το άτομο, Σαριπούττα, το διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται' - έτσι λοιπόν αυτό ειπώθηκε από εμένα. Εξαρτώμενο από τι αυτό ειπώθηκε; Όποιο άτομο, Σαριπούττα, όταν κάποιος το συναναστρέφεται, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις αυξάνονται και οι καλές νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν, ένα τέτοιο άτομο δεν πρέπει να συναναστρέφεται κανείς· και όποιο άτομο, Σαριπούττα, όταν κάποιος το συναναστρέφεται, οι φαύλες νοητικές καταστάσεις παρακμάζουν και οι καλές νοητικές καταστάσεις αυξάνονται, ένα τέτοιο άτομο πρέπει να συναναστρέφεται κανείς. «Το άτομο, Σαριπούττα, το διακρίνω σε δύο είδη - αυτή που πρέπει να καλλιεργείται και αυτή που δεν πρέπει να καλλιεργείται' - έτσι αυτό που ειπώθηκε από εμένα, εξαρτώμενο από αυτό ειπώθηκε. Αυτού λοιπόν, Σαριπούττα, που ειπώθηκε συνοπτικά από εμένα, έτσι αναλυτικά πρέπει να κατανοηθεί το νόημα.

123. «Αν όλοι, Σαριπούττα, οι πολεμιστές κατανοούσαν έτσι αναλυτικά το νόημα αυτού που ειπώθηκε συνοπτικά από εμένα, αυτό θα ήταν για πολύ καιρό προς ευημερία και ευτυχία όλων των πολεμιστών. Αν όλοι, Σαριπούττα, οι βραχμάνοι...

κ.λπ... αν όλοι, Σαριπούττα, οι έμποροι... αν όλοι, Σαριπούττα, οι εργάτες κατανοούσαν έτσι αναλυτικά το νόημα αυτού που ειπώθηκε συνοπτικά από εμένα, αυτό θα ήταν για πολύ καιρό προς ευημερία και ευτυχία όλων των εργατών. Αν, Σαριπούττα, ο κόσμος μαζί με τους θεούς, μαζί με τον Μάρα, μαζί με τους Βράχμα, η γενιά μαζί με τους ασκητές και βραχμάνους, μαζί με θεούς και ανθρώπους, κατανοούσε έτσι αναλυτικά το νόημα αυτού που ειπώθηκε συνοπτικά από εμένα, αυτό θα ήταν για πολύ καιρό προς ευημερία και ευτυχία του κόσμου μαζί με τους θεούς, μαζί με τον Μάρα, μαζί με τους Βράχμα, της γενιάς μαζί με τους ασκητές και βραχμάνους, μαζί με θεούς και ανθρώπους».

Αυτά είπε ο Ευλογημένος. Ο σεβάσμιος Σαριπούττα, ευχαριστημένος, αγαλλίασε με τα λόγια του Ευλογημένου.

Τέλος της ομιλίας Σεβιτάμπα-ασεβιτάμπα, τέταρτη.

5. Η ομιλία για τα πολλά είδη στοιχείων

124. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Εκεί ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Μοναχοί». «Σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Όποιοι κίνδυνοι εγείρονται, μοναχοί, όλοι αυτοί εγείρονται από τον αδαή, όχι από τον σοφό· όποιες συμφορές εγείρονται, όλες αυτές εγείρονται από τον αδαή, όχι από τον σοφό· όποιες δυσκολίες εγείρονται, όλες αυτές εγείρονται από τον αδαή, όχι από τον σοφό. Όπως, μοναχοί, φωτιά που ξεκίνησε από καλύβα από καλάμια ή από καλύβα από άχυρα καίει ακόμα και πολυώροφα σπίτια επιχρισμένα εσωτερικά και εξωτερικά, προστατευμένα από τον άνεμο, με σύρτες κλεισμένους, με παράθυρα κλειστά· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, όποιοι κίνδυνοι εγείρονται, όλοι αυτοί εγείρονται από τον αδαή, όχι από τον σοφό· όποιες συμφορές εγείρονται, όλες αυτές εγείρονται από τον αδαή, όχι από τον σοφό· όποιες δυσκολίες εγείρονται, όλες αυτές εγείρονται από τον αδαή, όχι από τον σοφό. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, ο αδαής έχει κίνδυνο, ο σοφός δεν έχει κίνδυνο· ο αδαής έχει συμφορά, ο σοφός δεν έχει συμφορά· ο αδαής έχει δυσκολία, ο σοφός δεν έχει δυσκολία. Δεν υπάρχει, μοναχοί, κίνδυνος από τον σοφό, δεν υπάρχει συμφορά από τον σοφό, δεν υπάρχει δυσκολία από τον σοφό. Γι' αυτό, μοναχοί, "θα είμαστε σοφοί, διερευνητές" -έτσι πρέπει να εξασκείστε, μοναχοί».

Όταν αυτό ειπώθηκε, ο σεβάσμιος Άναντα είπε στον Ευλογημένο: «Σε ποιο βαθμό, σεβάσμιε κύριε, ένας σοφός μοναχός είναι άξιος να ονομαστεί "διερευνητής";» «Όταν, Άναντα, ένας μοναχός είναι επιδέξιος στα στοιχεία, και είναι επιδέξιος στις αισθητήριες βάσεις, και είναι επιδέξιος στην Εξαρτώμενη Γένεση, και είναι επιδέξιος στο τι είναι δυνατόν και τι αδύνατον - σε αυτό το βαθμό, Άναντα, ένας σοφός μοναχός είναι άξιος να ονομαστεί "διερευνητής"».

125. «Σε ποιο βαθμό όμως, σεβάσμιε κύριε, ένας μοναχός είναι άξιος να ονομαστεί "επιδέξιος στα στοιχεία";» «Αυτά, Άναντα, είναι τα δεκαοκτώ στοιχεία -στοιχείο του ματιού, υλικό στοιχείο, στοιχείο της οφθαλμικής συνείδησης· στοιχείο του αυτιού, στοιχείο του ήχου, στοιχείο της ωτικής συνείδησης· στοιχείο της μύτης, στοιχείο της οσμής, στοιχείο ρινικής συνείδησης· στοιχείο της γλώσσας, στοιχείο της γεύσης, στοιχείο γλωσσικής συνείδησης· στοιχείο του σώματος, στοιχείο της αφής, στοιχείο

σωματικής συνείδησης· στοιχείο του νου, στοιχείο των φαινομένων, στοιχείο της νοητικής συνείδησης. Αυτά, Άναντα, τα δεκαοκτώ στοιχεία, όταν τα γνωρίζει και τα βλέπει - ακόμη και με αυτό, Άναντα, ένας μοναχός είναι άξιος να ονομαστεί "επιδέξιος στα στοιχεία"».

«Θα μπορούσε όμως, σεβάσμιε κύριε, να υπάρξει και άλλη μέθοδος με την οποία ένας μοναχός είναι άξιος να ονομαστεί "επιδέξιος στα στοιχεία";» «Θα μπορούσε, Άναντα. Αυτά, Άναντα, είναι τα έξι στοιχεία -το στερεό στοιχείο, το υγρό στοιχείο, το θερμό στοιχείο, το στοιχείο του αέρα, το στοιχείο του χώρου, το στοιχείο της συνείδησης. Αυτά, Άναντα, τα έξι στοιχεία, όταν τα γνωρίζει και τα βλέπει -ακόμη και με αυτό, Άναντα, ένας μοναχός είναι άξιος να ονομαστεί "επιδέξιος στα στοιχεία"».

«Θα μπορούσε όμως, σεβάσμιε κύριε, να υπάρξει και άλλη μέθοδος με την οποία ένας μοναχός είναι άξιος να ονομαστεί "επιδέξιος στα στοιχεία";» «Θα μπορούσε, Άναντα. Αυτά, Άναντα, είναι τα έξι στοιχεία -στοιχείο της ευχαρίστησης, στοιχείο του πόνου, στοιχείο της ευαρέσκειας, στοιχείο δυσαρέσκειας, στοιχείο αταραξίας, στοιχείο της άγνοιας. Αυτά, Άναντα, τα έξι στοιχεία, όταν τα γνωρίζει και τα βλέπει -ακόμη και με αυτό, Άναντα, ένας μοναχός είναι άξιος να ονομαστεί "επιδέξιος στα στοιχεία"».

«Θα μπορούσε όμως, σεβάσμιε κύριε, να υπάρξει και άλλη μέθοδος με την οποία ένας μοναχός είναι άξιος να ονομαστεί "επιδέξιος στα στοιχεία";» «Θα μπορούσε, Άναντα. Αυτά, Άναντα, είναι τα έξι στοιχεία -ηδονικό στοιχείο, στοιχείο της απάρνησης, στοιχείο του θυμού, στοιχείο μη θυμού, στοιχείο της βίας, στοιχείο της μη βίας. Αυτά, Άναντα, τα έξι στοιχεία, όταν τα γνωρίζει και τα βλέπει -ακόμη και με αυτό, Άναντα, ένας μοναχός είναι άξιος να ονομαστεί "επιδέξιος στα στοιχεία"».

«Θα μπορούσε όμως, σεβάσμιε κύριε, να υπάρξει και άλλη μέθοδος με την οποία ένας μοναχός είναι άξιος να ονομαστεί "επιδέξιος στα στοιχεία";» «Θα μπορούσε, Άναντα. Αυτά, Άναντα, είναι τα τρία στοιχεία -ηδονικό στοιχείο, στοιχείο της λεπτοφυούς υλικής σφαίρας, στοιχείο της άυλης σφαίρας. Αυτά, Άναντα, τα τρία στοιχεία, όταν τα γνωρίζει και τα βλέπει - ακόμη και με αυτό, Άναντα, ένας μοναχός είναι άξιος να ονομαστεί "επιδέξιος στα στοιχεία"».

«Θα μπορούσε όμως, σεβάσμιε κύριε, να υπάρξει και άλλη μέθοδος με την οποία ένας μοναχός είναι άξιος να ονομαστεί "επιδέξιος στα στοιχεία";» «Θα μπορούσε, Άναντα. Αυτά τα δύο, Άναντα, είναι τα στοιχεία -το συνθηκοκρατημένο στοιχείο, το μη συνθηκοκρατημένο στοιχείο. Αυτά τα δύο στοιχεία, Άναντα, όταν τα γνωρίζει και τα βλέπει - ακόμη και με αυτό, Άναντα, ένας μοναχός είναι άξιος να ονομαστεί "επιδέξιος στα στοιχεία"».

126. «Σε ποιο βαθμό όμως, σεβάσμιε κύριε, ένας μοναχός είναι άξιος να ονομαστεί "επιδέξιος στις αισθητήριες βάσεις";» «Υπάρχουν, Άναντα, αυτές οι έξι εσωτερικές και εξωτερικές αισθητήριες βάσεις - το μάτι και οι υλικές μορφές, το αυτί και οι ήχοι, η μύτη και οι οσμές, η γλώσσα και οι γεύσεις, το σώμα και τα απτά αντικείμενα, ο νους και τα νοητικά φαινόμενα. Αυτές, Άναντα, τις έξι εσωτερικές και εξωτερικές αισθητήριες βάσεις, όταν τις γνωρίζει και τις βλέπει - σε αυτό το βαθμό, Άναντα, ένας μοναχός είναι άξιος να ονομαστεί "επιδέξιος στις αισθητήριες βάσεις"».

«Σε ποιο βαθμό όμως, σεβάσμιε κύριε, ένας μοναχός είναι άξιος να ονομαστεί "επιδέξιος στην Εξαρτώμενη Γένεση";» «Εδώ, Άναντα, ένας μοναχός κατανοεί έτσι - 'όταν αυτό υπάρχει, τούτο υπάρχει, από την έγερση αυτού τούτο εγείρεται, όταν αυτό δεν υπάρχει, τούτο δεν υπάρχει, με την παύση αυτού τούτο καταπαύει, δηλαδή - με την άγνοια ως συνθήκη υπάρχουν δραστηριότητες, με τις δραστηριότητες ως συνθήκη υπάρχει συνείδηση, με τη συνείδηση ως συνθήκη υπάρχει νοητικότητα και υλικότητα, με τη νοητικότητα και υλικότητα ως συνθήκη υπάρχουν οι έξι αισθητήριες βάσεις, με τις έξι αισθητήριες βάσεις ως συνθήκη υπάρχει επαφή, με την επαφή ως συνθήκη υπάρχει αίσθημα, με το αίσθημα ως συνθήκη υπάρχει επιθυμία, με την επιθυμία ως συνθήκη υπάρχει προσκόλληση, με την προσκόλληση ως συνθήκη υπάρχει γίγνεσθαι, με το γίγνεσθαι ως συνθήκη υπάρχει γέννηση, με τη γέννηση ως συνθήκη προκύπτουν γήρας και θάνατος, λύπη, θρήνος, πόνος, δυσσάρεσκεια και άγχος. Έτσι υπάρχει η προέλευση αυτού του ολόκληρου συνόλου του υπαρξιακού πόνου. Αλλά ακριβώς από την πλήρη φθίση και παύση της άγνοιας υπάρχει η παύση των δραστηριοτήτων, από την παύση των δραστηριοτήτων υπάρχει η παύση της συνείδησης, από την παύση της συνείδησης υπάρχει η παύση της νοητικότητας και υλικότητας, από την παύση της νοητικότητας και υλικότητας υπάρχει η παύση των έξι αισθητήριων βάσεων, από την παύση των έξι αισθητήριων βάσεων υπάρχει η παύση της επαφής, από την παύση της επαφής υπάρχει η παύση του αισθήματος, από την παύση του αισθήματος υπάρχει η παύση της επιθυμίας, από την παύση της επιθυμίας υπάρχει η παύση της προσκόλλησης, από την παύση της προσκόλλησης υπάρχει η παύση του γίγνεσθαι, από την παύση του γίγνεσθαι υπάρχει η παύση της γέννησης, από την παύση της γέννησης καταπαύουν τα γηρατεία και ο θάνατος, η λύπη, ο θρήνος, ο πόνος, η δυσσάρεσκεια και το άγχος. Έτσι υπάρχει η παύση αυτού του ολόκληρου συνόλου του υπαρξιακού πόνου'. Σε αυτό το βαθμό, Άναντα, ένας μοναχός είναι άξιος να ονομαστεί "επιδέξιος στην Εξαρτώμενη Γένεση"».

127. «Σε ποιο βαθμό όμως, σεβάσμιε κύριε, ένας μοναχός είναι άξιος να ονομαστεί "επιδέξιος στο τι είναι δυνατόν και τι αδύνατον";» «Εδώ, Άναντα, ένας μοναχός κατανοεί: "Αυτό είναι αδύνατον, δεν υπάρχει δυνατότητα, ένα άτομο τέλειο στην ορθή άποψη να προσεγγίσει οποιαδήποτε δραστηριότητα ως μόνιμη· αυτό είναι αδύνατον"· κατανοεί: "Είναι όμως δυνατόν ένας κοινός άνθρωπος να προσεγγίσει οποιαδήποτε δραστηριότητα ως μόνιμη· αυτό είναι δυνατόν"· κατανοεί: "Αυτό είναι αδύνατον, δεν υπάρχει δυνατότητα, ένα άτομο τέλειο στην ορθή άποψη να προσεγγίσει οποιαδήποτε δραστηριότητα ως ευτυχία· αυτό είναι αδύνατον"· κατανοεί: "Είναι όμως δυνατόν ένας κοινός άνθρωπος να προσεγγίσει οποιαδήποτε δραστηριότητα ως ευτυχία· αυτό είναι δυνατόν". Κατανοεί: "Αυτό είναι αδύνατον, δεν υπάρχει δυνατότητα, ένα άτομο τέλειο στην ορθή άποψη να προσεγγίσει οποιοδήποτε φαινόμενο ως εαυτό· αυτό είναι αδύνατον"· κατανοεί: "Είναι όμως δυνατόν ένας κοινός άνθρωπος να προσεγγίσει οποιοδήποτε φαινόμενο ως εαυτό· αυτό είναι δυνατόν"».

128. Κατανοεί: «Αυτό είναι αδύνατον, δεν υπάρχει δυνατότητα, ένα άτομο τέλειο στην ορθή άποψη να αφαιρέσει τη ζωή της μητέρας του· αυτό είναι αδύνατον»· κατανοεί: «Είναι όμως δυνατόν ένας κοινός άνθρωπος να αφαιρέσει τη ζωή της μητέρας του· αυτό είναι δυνατόν». «Αυτό είναι αδύνατον, δεν υπάρχει δυνατότητα, ένα άτομο τέλειο στην ορθή άποψη να αφαιρέσει τη ζωή του πατέρα του... κ.λπ... να αφαιρέσει τη ζωή ενός Άξιου· αυτό είναι δυνατόν»· κατανοεί: «Αυτό είναι αδύνατον,

δεν υπάρχει δυνατότητα, ένα άτομο τέλειο στην ορθή άποψη με κακόβουλο νου να προκαλέσει αιματοχυσία στον Τατχάγκατα· αυτό είναι αδύνατον»· κατανοεί: «Είναι όμως δυνατόν ένας κοινός άνθρωπος με κακόβουλο νου να προκαλέσει αιματοχυσία στον Τατχάγκατα· αυτό είναι δυνατόν». Κατανοεί: «Αυτό είναι αδύνατον, δεν υπάρχει δυνατότητα, ένα άτομο τέλειο στην ορθή άποψη να διασπάσει την Κοινότητα· αυτό είναι αδύνατον»· κατανοεί: «Είναι όμως δυνατόν ένας κοινός άνθρωπος να διασπάσει την Κοινότητα· αυτό είναι δυνατόν». Κατανοεί: «Αυτό είναι αδύνατον, δεν υπάρχει δυνατότητα, ένα άτομο τέλειο στην ορθή άποψη να υποδείξει άλλον Διδάσκαλο· αυτό είναι αδύνατον»· κατανοεί: «Είναι όμως δυνατόν ένας κοινός άνθρωπος να υποδείξει άλλον Διδάσκαλο· αυτό είναι δυνατόν».

129. Κατανοεί: «Αυτό είναι αδύνατον, δεν υπάρχει δυνατότητα, να εγερθούν σε ένα κοσμικό σύστημα δύο Άξιοι, Πλήρως Αυτοφωτισμένοι ταυτόχρονα, ούτε πριν ούτε μετά· αυτό είναι αδύνατον»· κατανοεί: «Είναι όμως δυνατόν να εγερθεί σε ένα κοσμικό σύστημα ένας Άξιος, Πλήρως Αυτοφωτισμένος· αυτό είναι δυνατόν». Κατανοεί: «Αυτό είναι αδύνατον, δεν υπάρχει δυνατότητα, να εγερθούν σε ένα κοσμικό σύστημα δύο βασιλείς παγκόσμιοι μονάρχες ταυτόχρονα, ούτε πριν ούτε μετά· αυτό είναι αδύνατον»· κατανοεί: «Είναι όμως δυνατόν να εγερθεί σε ένα κοσμικό σύστημα ένας βασιλιάς παγκόσμιος μονάρχης· αυτό είναι δυνατόν».

130. Κατανοεί: «Αυτό είναι αδύνατον, δεν υπάρχει δυνατότητα, μια γυναίκα να είναι Άξια, Πλήρως Αυτοφωτισμένη· αυτό είναι αδύνατον»· κατανοεί: «Είναι όμως δυνατόν ένας άνδρας να είναι Άξιος, Πλήρως Αυτοφωτισμένος· αυτό είναι δυνατόν». Κατανοεί: «Αυτό είναι αδύνατον, δεν υπάρχει δυνατότητα, μια γυναίκα να είναι βασιλιάς παγκόσμιος μονάρχης· αυτό είναι αδύνατον»· κατανοεί: «Είναι όμως δυνατόν ένας άνδρας να είναι βασιλιάς παγκόσμιος μονάρχης· αυτό είναι δυνατόν». Κατανοεί: «Αυτό είναι αδύνατον, δεν υπάρχει δυνατότητα, μια γυναίκα να κατέχει τη θέση του Σάκκα... να κατέχει τη θέση του Μάρα... να κατέχει τη θέση του Βράχμα· αυτό είναι αδύνατον»· κατανοεί: «Είναι όμως δυνατόν ένας άνδρας να κατέχει τη θέση του Σάκκα... να κατέχει τη θέση του Μάρα... να κατέχει τη θέση του Βράχμα· αυτό είναι δυνατόν».

131. Κατανοεί: "Αυτό είναι αδύνατον, δεν υπάρχει δυνατότητα, η κακή σωματική συμπεριφορά να παράγει επιθυμητό, αγαπητό, ευχάριστο επακόλουθο· αυτό είναι αδύνατον"· κατανοεί: "Είναι όμως δυνατόν η κακή σωματική συμπεριφορά να παράγει ανεπιθύμητο, μη αγαπητό, δυσάρεστο επακόλουθο· αυτό είναι δυνατόν". "Αυτό είναι αδύνατον, δεν υπάρχει δυνατότητα, η κακή λεκτική συμπεριφορά... κ.λπ... η κακή νοητική συμπεριφορά να παράγει επιθυμητό, αγαπητό, ευχάριστο επακόλουθο· αυτό είναι αδύνατον"· είναι όμως δυνατόν η κακή λεκτική συμπεριφορά... κ.λπ... η κακή νοητική συμπεριφορά να παράγει ανεπιθύμητο, μη αγαπητό, δυσάρεστο επακόλουθο· αυτό είναι δυνατόν", κατανοεί. Κατανοεί: "Αυτό είναι αδύνατον, δεν υπάρχει δυνατότητα, η καλή σωματική συμπεριφορά να παράγει ανεπιθύμητο, μη αγαπητό, δυσάρεστο επακόλουθο· αυτό είναι αδύνατον"· κατανοεί: "Είναι όμως δυνατόν η καλή σωματική συμπεριφορά να παράγει επιθυμητό, αγαπητό, ευχάριστο επακόλουθο· αυτό είναι δυνατόν". "Αυτό είναι αδύνατον, δεν υπάρχει δυνατότητα, η καλή λεκτική συμπεριφορά... κ.λπ... η καλή νοητική συμπεριφορά να παράγει ανεπιθύμητο, μη αγαπητό, δυσάρεστο επακόλουθο· αυτό είναι αδύνατον"· "Είναι όμως δυνατόν η καλή λεκτική συμπεριφορά... κ.λπ... η καλή νοητική συμπεριφορά να παράγει επιθυμητό, αγαπητό, ευχάριστο επακόλουθο· αυτό είναι δυνατόν", κατανοεί.

Κατανοεί: "Αυτό είναι αδύνατον, δεν υπάρχει δυνατότητα, κάποιος που διακατέχεται από κακή σωματική συμπεριφορά, εξαιτίας αυτής, με αυτή ως συνθήκη, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθεί στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο· αυτό είναι αδύνατον". κατανοεί: "Είναι όμως δυνατόν κάποιος που διακατέχεται από κακή σωματική συμπεριφορά, εξαιτίας αυτής, με αυτή ως συνθήκη, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθεί στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση· αυτό είναι δυνατόν". "Αυτό είναι αδύνατον, δεν υπάρχει δυνατότητα, κάποιος που διακατέχεται από κακή λεκτική συμπεριφορά... κ.λπ... κάποιος που διακατέχεται από κακή νοητική συμπεριφορά, εξαιτίας αυτής, με αυτή ως συνθήκη, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθεί στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο· αυτό είναι αδύνατον". "Είναι όμως δυνατόν κάποιος που διακατέχεται από κακή λεκτική συμπεριφορά... κ.λπ... κάποιος που διακατέχεται από κακή νοητική συμπεριφορά, εξαιτίας αυτής, με αυτή ως συνθήκη, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθεί στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση· αυτό είναι δυνατόν", κατανοεί. Κατανοεί: "Αυτό είναι αδύνατον, δεν υπάρχει δυνατότητα, κάποιος που διακατέχεται από καλή σωματική συμπεριφορά, εξαιτίας αυτής, με αυτή ως συνθήκη, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθεί στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση· αυτό είναι αδύνατον". κατανοεί: "Είναι όμως δυνατόν κάποιος που διακατέχεται από καλή σωματική συμπεριφορά, εξαιτίας αυτής, με αυτή ως συνθήκη, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθεί στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο· αυτό είναι δυνατόν". "Αυτό είναι αδύνατον, δεν υπάρχει δυνατότητα, κάποιος που διακατέχεται από καλή λεκτική συμπεριφορά... κ.λπ... κάποιος που διακατέχεται από καλή νοητική συμπεριφορά, εξαιτίας αυτής, με αυτή ως συνθήκη, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθεί στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση· αυτό είναι αδύνατον". "Είναι όμως δυνατόν κάποιος που διακατέχεται από καλή λεκτική συμπεριφορά... κ.λπ... κάποιος που διακατέχεται από καλή νοητική συμπεριφορά, εξαιτίας αυτής, με αυτή ως συνθήκη, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθεί στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο· αυτό είναι δυνατόν", κατανοεί. Σε αυτό το βαθμό, Άναντα, ένας μοναχός είναι άξιος να ονομαστεί "επιδέξιος στο τι είναι δυνατόν και τι αδύνατον"».

132. Όταν αυτό ειπώθηκε, ο σεβάσμιος Άναντα είπε στον Ευλογημένο: «Θαυμαστό, Σεβάσμιε Κύριε, εκπληκτικό, Σεβάσμιε Κύριε! Ποιο είναι το όνομα αυτής της επεξήγησης της Διδασκαλίας, σεβάσμιε κύριε;» «Γι' αυτό, Άναντα, να θυμάσαι αυτή την επεξήγηση της Διδασκαλίας ως 'τα πολλά στοιχεία', να τη θυμάσαι ως 'οι τέσσερις κύκλοι', να τη θυμάσαι ως 'ο καθρέφτης της Διδασκαλίας', να τη θυμάσαι ως 'το τύμπανο της αθανασίας', να τη θυμάσαι ως 'η ανυπέρβλητη νίκη στη μάχη'».

Αυτά είπε ο Ευλογημένος. Ο σεβάσμιος Άναντα, ευχαριστημένος, αγαλλίασε με τα λόγια του Ευλογημένου.

Τέλος της ομιλίας Μπαχουντάτουκα, πέμπτη.

6. Η ομιλία στο Ισίγκιλι

133. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Ρατζάγκαχα, στο όρος Ισιγκίλι. Εκεί ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Μοναχοί». «Σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Βλέπετε, μοναχοί, εκείνο το όρος Βεμπχάρα;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε». «Και αυτού του όρους Βεμπχάρα, μοναχοί, άλλη ήταν η ονομασία, άλλος ο προσδιορισμός».

«Βλέπετε, μοναχοί, εκείνο το όρος Πάντανβα;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε». «Και αυτού του όρους Πάντανβα, μοναχοί, άλλη ήταν η ονομασία, άλλος ο προσδιορισμός».

«Βλέπετε, μοναχοί, εκείνο το όρος Βέπουλα;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε». «Και αυτού του όρους Βέπουλα, μοναχοί, άλλη ήταν η ονομασία, άλλος ο προσδιορισμός».

«Βλέπετε, μοναχοί, εκείνο το όρος Γκιτζτζακούτα;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε». «Και αυτού του όρους Γκιτζτζακούτα, μοναχοί, άλλη ήταν η ονομασία, άλλος ο προσδιορισμός».

«Βλέπετε, μοναχοί, αυτό το όρος Ισιγκίλι;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε». «Αυτού όμως του όρους Ισιγκίλι, μοναχοί, αυτή ακριβώς ήταν η ονομασία, αυτός ο προσδιορισμός».

«Κάποτε στο παρελθόν, μοναχοί, πεντακόσιοι Ατομικά Φωτισμένοι κατοικούσαν για πολύ καιρό σε αυτό το όρος Ισιγκίλι. Αυτοί, καθώς έμπαιναν σε αυτό το βουνό, φαίνονταν· αφού έμπαιναν, δεν φαίνονταν. Οι άνθρωποι, αφού τον είδαν, είπαν έτσι: 'Αυτό το βουνό καταπίνει αυτούς τους σοφούς'· έτσι εγέρθηκε η ονομασία 'Ισιγκίλι, Ισιγκίλι'. Θα αναφέρω, μοναχοί, τα ονόματα των Ατομικά Φωτισμένων· θα διακηρύξω, μοναχοί, τα ονόματα των Ατομικά Φωτισμένων· θα διδάξω, μοναχοί, τα ονόματα των Ατομικά Φωτισμένων. Ακούστε το, προσέχετε καλά· θα μιλήσω». «Ναι, σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

134. Ο Αρίτθα, μοναχοί, ήταν ένας Ατομικά Φωτισμένος που κατοικούσε για πολύ καιρό σε αυτό το όρος Ισιγκίλι· ο Ουπαρίτθα, μοναχοί, ήταν ένας Ατομικά Φωτισμένος που κατοικούσε για πολύ καιρό σε αυτό το όρος Ισιγκίλι· ο Ταγκαρασικχί, μοναχοί, ήταν ένας Ατομικά Φωτισμένος που κατοικούσε για πολύ καιρό σε αυτό το όρος Ισιγκίλι· ο Γιασασσί, μοναχοί, ήταν ένας Ατομικά Φωτισμένος που κατοικούσε για πολύ καιρό σε αυτό το όρος Ισιγκίλι· ο Σουντάσσανα, μοναχοί, ήταν ένας Ατομικά Φωτισμένος που κατοικούσε για πολύ καιρό σε αυτό το όρος Ισιγκίλι· ο Πιγιαντασσί, μοναχοί, ήταν ένας Ατομικά Φωτισμένος που κατοικούσε για πολύ καιρό σε αυτό το όρος Ισιγκίλι· ο Γκαντχάρα, μοναχοί, ήταν ένας Ατομικά Φωτισμένος που κατοικούσε για πολύ καιρό σε αυτό το όρος Ισιγκίλι· ο Πίντολα, μοναχοί, ήταν ένας Ατομικά Φωτισμένος που κατοικούσε για πολύ καιρό σε αυτό το όρος Ισιγκίλι· ο Ουπασάμπχα, μοναχοί, ήταν ένας Ατομικά Φωτισμένος που κατοικούσε για πολύ καιρό σε αυτό το όρος Ισιγκίλι· ο Νίτα, μοναχοί, ήταν ένας Ατομικά Φωτισμένος που κατοικούσε για πολύ καιρό σε αυτό το όρος Ισιγκίλι· ο Τάτχα, μοναχοί, ήταν ένας Ατομικά Φωτισμένος που κατοικούσε για πολύ καιρό σε αυτό το όρος Ισιγκίλι· ο Σουτάβα, μοναχοί, ήταν ένας Ατομικά Φωτισμένος που κατοικούσε για πολύ καιρό σε αυτό το όρος Ισιγκίλι· ο Μπαβιτάττα, μοναχοί, ήταν ένας Ατομικά Φωτισμένος που κατοικούσε για πολύ καιρό σε αυτό το όρος Ισιγκίλι.

135. «Αυτοί που είναι η ουσία των όντων, χωρίς φασαρία, χωρίς δίψα, ατομικά έφτασαν στη φώτιση·

αυτών που είναι χωρίς αγκάθια, των ανώτατων ανθρώπων,
τα ονόματα ακούστε καθώς τα απαγγέλλω.

«Ο Αρίθθα, ο Ουπαρίθθα, ο Ταγκαρασικί, ο Γιασασσί,
ο Σουντάσσανα, ο Πιγιαντασσί και ο Σουσαμπούντα·
ο Γκαντχάρα, ο Πίντολα και ο Ουπασάμπχα,
ο Νίτα, ο Τάτχα, ο Σουτάβα, ο Μπαβιτάττα.

«Ο Σούμπχα, ο Σούμπχα, ο Μάτουλα και ο όγδοος,
και ο Ασουμέγκα, ο Ανίγκα, ο Σουντάτχα·
Ατομικά Φωτισμένοι με εξαλειμμένη την αιτία της ύπαρξης,
και ο Χίνγκου και ο Χίνγκα με μεγάλη επιρροή.

«Δύο Τζάλινοι, σοφοί, και ο Ατθάκα,
και ο Κοσάλλα, ο Φωτισμένος, και επίσης ο Σουμπάχου·
ο Ουπανέμισα, ο Νέμισα, ο Σαντασιτίτα,
ο Σάτσστα, ο Τάτχα, ο Βιράτζα και ο Παντίτα.

«Ο Κάλα και ο Ουπακάλα, ο Βιτζίτα και ο Τζίτα,
και ο Άνγκα και ο Πάνγκα και ο Γκουττιτζίτα·
ο Πάσσι εγκατέλειψε τη ρίζα της δυστυχίας της προσκόλλησης,
ο Απαράτζιτα νίκησε τη δύναμη του Μάρα.

«Ο Σάτθα, ο Παβάττα, ο Σαραμπάνγκα, ο Λομαχάμσα,
ο Ουτσανγκαμάγια, ο Ασίτα, χωρίς νοητικές διαφθορές·
ο Μανομάγια, ο Μανατσχίντα και ο Μπαντουμά,
ο Ταντάτχιμούττα, ο Βίμαλα και ο Κετουμά.

«Ο Κετουμπαράγκα και ο Μάτανγκα, ο ευγενής,
και ο Ατσούτα, ο Ατσουταγκάμα και ο Μπιγιάμακα·
ο Σουμάνγκαλα, ο Νταμπίλα, ο Σουπατίθιτα,
ο Ασάγιχα, ο Κχεμαμπχιράτα και ο Σοράτα.

«Ο Ντουραννάγια, ο Σάνγκα και επίσης ο Ουτζάγια,
Ένας άλλος σοφός, ο Σάγιχα με την έξοχη πορεία·
Άναντα, Νάντα, Ουπανάντα, δώδεκα,
ο Μπαραντβάτζα, φορέας του τελευταίου σώματος.

«Ο Μπόντι, ο Μαχανάμα και επίσης ο Ούτταρα,
ο Κεσί, ο Σικχί, ο Σούνταρα, ο Ντβαραμπάτζα·
ο Τίσσα και ο Ουπατίσσα, αυτοί που έκοψαν τα δεσμά της ύπαρξης,
ο Ουπασικχί και ο Σικχαρί που έκοψε την επιθυμία.

«Ο Βούδας, ο Μαγκάλα ήταν χωρίς πάθος,
ο Ουσάμπα έκοψε το δίχτυ, τη ρίζα της δυστυχίας·
ο Ουπανίτα έφτασε στη γαλήνια κατάσταση,
ο Ουπόσατθα, ο Σούνταρα, ο Σατσανάμα.

«Ο Τζέτα, ο Τζαγιάντα, ο Παντούμα και ο Ουππάλα,
ο Παντουμούτταρα, ο Ρακκχίτα και ο Παμπάτα·

ο Μαναθθάντα, ο Σομπίτα, χωρίς πάθος,
και ο Κάνχα, Φωτισμένος με καλά απελευθερωμένο νου.

«Αυτοί και άλλοι με μεγάλη επιρροή,
Ατομικά Φωτισμένοι που εξάλειψαν τον οδηγό της ύπαρξης·
αυτούς τους μεγάλους σοφούς που ξεπέρασαν κάθε προσκόλληση,
που επέτυχαν το τελικό Νιμπάνα, προσκυνήστε τους απέραντους».

Τέλος της ομιλίας Ισιγκίλι, έκτη.

7. Η μεγάλη ομιλία για τα σαράντα

136. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Εκεί ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Μοναχοί». «Σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό: «Θα σας διδάξω, μοναχοί, την ευγενή ορθή αυτοσυγκέντρωση με την κοντινή αιτία της, με τα συμπληρώματά της. Ακούστε το, προσέχετε καλά· θα μιλήσω». «Ναι, σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

«Και ποια, μοναχοί, είναι η ευγενής ορθή αυτοσυγκέντρωση με την κοντινή αιτία της, με τα συμπληρώματά της; Δηλαδή: ορθή άποψη, ορθός λογισμός, ορθή ομιλία, ορθή πράξη, ορθός βιοπορισμός, ορθή προσπάθεια, ορθή μνήμη· η ενιαία εστίαση του νου, μοναχοί, που περιβάλλεται από αυτούς τους επτά παράγοντες - αυτή ονομάζεται, μοναχοί, ευγενής ορθή αυτοσυγκέντρωση με την κοντινή αιτία της, με τα συμπληρώματά της. Εκεί, μοναχοί, η ορθή άποψη προηγείται. Και πώς, μοναχοί, η ορθή άποψη προηγείται; Κατανοεί τη λανθασμένη άποψη ως 'λανθασμένη άποψη', κατανοεί την ορθή άποψη ως 'ορθή άποψη' - αυτή είναι η ορθή άποψή του.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η λανθασμένη άποψη; 'Δεν υπάρχει δωρεά, δεν υπάρχει θυσία, δεν υπάρχει προσφορά, δεν υπάρχει καρπός και επακόλουθο των καλών και κακών πράξεων, δεν υπάρχει αυτός ο κόσμος, δεν υπάρχει άλλος κόσμος, δεν υπάρχει μητέρα, δεν υπάρχει πατέρας, δεν υπάρχουν όντα με αυθόρμητη γέννηση, δεν υπάρχουν στον κόσμο ασκητές και βραχμάνοι που έχουν φτάσει σωστά και ασκούνται ορθά, οι οποίοι έχοντας οι ίδιοι κατανοήσει πλήρως αυτόν τον κόσμο και τον άλλο κόσμο με άμεση γνώση, τους διακηρύσσουν' - αυτή, μοναχοί, είναι η λανθασμένη άποψη.

«Και ποια είναι, μοναχοί, η ορθή άποψη; Την ορθή άποψη, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - υπάρχει, μοναχοί, ορθή άποψη με νοητικές διαφθορές, που μετέχει στην αξιέπαινη πράξη, που έχει ως επακόλουθο την προσκόλληση· υπάρχει, μοναχοί, ορθή άποψη ευγενής, χωρίς νοητικές διαφθορές, υπερκόσμια, παράγοντας της οδού. Και ποια, μοναχοί, είναι η ορθή άποψη με νοητικές διαφθορές, που μετέχει στην αξιέπαινη πράξη, που έχει ως επακόλουθο την προσκόλληση; 'Υπάρχει δωρεά, υπάρχει θυσία, υπάρχει προσφορά, υπάρχει καρπός και επακόλουθο των καλών και κακών πράξεων, υπάρχει αυτός ο κόσμος, υπάρχει άλλος κόσμος, υπάρχει μητέρα, υπάρχει πατέρας, υπάρχουν όντα με αυθόρμητη γέννηση, υπάρχουν στον κόσμο ασκητές και βραχμάνοι που έχουν φτάσει σωστά και ασκούνται ορθά, οι οποίοι έχοντας οι ίδιοι

κατανοήσει πλήρως αυτόν τον κόσμο και τον άλλο κόσμο με άμεση γνώση, τους διακηρύσσουν' - αυτή, μοναχοί, είναι η ορθή άποψη με νοητικές διαφθορές, που μετέχει στην αξιέπαινη πράξη, που έχει ως επακόλουθο την προσκόλληση.

«Και ποια, μοναχοί, είναι η ορθή άποψη που είναι ευγενής, χωρίς νοητικές διαφθορές, υπερκόσμια, παράγοντας της οδού; Η σοφία, μοναχοί, αυτού που έχει ευγενή συνείδηση, συνείδηση χωρίς νοητικές διαφθορές, που είναι κάτοχος της ευγενούς οδού, που αναπτύσσει την ευγενή οδό - η ικανότητα της σοφίας, η δύναμη της σοφίας, ο παράγοντας φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων, η ορθή άποψη ως παράγοντας της οδού - αυτή ονομάζεται, μοναχοί, ορθή άποψη που είναι ευγενής, χωρίς νοητικές διαφθορές, υπερκόσμια, παράγοντας της οδού. Αυτός προσπαθεί για την εγκατάλειψη της λανθασμένης άποψης, για την απόκτηση της ορθής άποψης· αυτή είναι η ορθή προσπάθειά του. Αυτός μνήμων εγκαταλείπει τη λανθασμένη άποψη, μνήμων έχοντας επιτύχει την ορθή άποψη διαμένει· αυτή είναι η ορθή μνήμη του. Έτσι αυτοί οι τρεις παράγοντες τρέχουν γύρω από την ορθή άποψη και περιστρέφονται γύρω της, δηλαδή - ορθή άποψη, ορθή προσπάθεια, ορθή μνήμη.

137. «Εκεί, μοναχοί, η ορθή άποψη προηγείται. Και πώς, μοναχοί, η ορθή άποψη προηγείται; Κατανοεί τον λανθασμένο λογισμό ως 'λανθασμένος λογισμός', κατανοεί τον ορθό λογισμό ως 'ορθός λογισμός'· αυτή είναι η ορθή άποψή του.

«Και ποιος, μοναχοί, είναι ο λανθασμένος λογισμός; Ηδονικός λογισμός, λογισμός του θυμού, λογισμός της βίας - αυτός, μοναχοί, είναι ο λανθασμένος λογισμός.

«Και ποιος είναι, μοναχοί, ο ορθός λογισμός; Τον ορθό λογισμό, μοναχοί, τον διακρίνω σε δύο είδη - υπάρχει, μοναχοί, ορθός λογισμός με νοητικές διαφθορές, που συμμετέχει στην αξιέπαινη πράξη, που ωριμάζει σε προσκόλληση· υπάρχει, μοναχοί, ορθός λογισμός ευγενής, χωρίς νοητικές διαφθορές, υπερκόσμιος, παράγοντας της οδού. Και ποιος, μοναχοί, είναι ο ορθός λογισμός με νοητικές διαφθορές, που συμμετέχει στην αξιέπαινη πράξη, που ωριμάζει σε προσκόλληση; Σκέψη της απάρνησης, σκέψη του μη θυμού, σκέψη της μη βίας - αυτός, μοναχοί, είναι ο ορθός λογισμός με νοητικές διαφθορές, που συμμετέχει στην αξιέπαινη πράξη, που ωριμάζει σε προσκόλληση».

«Και ποιος, μοναχοί, είναι ο ορθός λογισμός ευγενής, χωρίς νοητικές διαφθορές, υπερκόσμιος, παράγοντας της οδού; Ο λογισμός, μοναχοί, αυτού που έχει ευγενή συνείδηση, συνείδηση χωρίς νοητικές διαφθορές, που είναι κάτοχος της ευγενούς οδού, που αναπτύσσει την ευγενή οδό - η σκέψη, ο λογισμός, η σκέψη, η απορρόφηση, η πλήρης απορρόφηση, η κατεύθυνση του νου, η λεκτική δραστηριότητα - αυτός, μοναχοί, είναι ο ορθός λογισμός ευγενής, χωρίς νοητικές διαφθορές, υπερκόσμιος, παράγοντας της οδού. Αυτός προσπαθεί για την εγκατάλειψη του λανθασμένου λογισμού, για την απόκτηση του ορθού λογισμού· αυτή είναι η ορθή προσπάθειά του. Αυτός μνήμων εγκαταλείπει τον λανθασμένο λογισμό, μνήμων έχοντας επιτύχει τον ορθό λογισμό διαμένει· αυτή είναι η ορθή μνήμη του. Έτσι αυτοί οι τρεις παράγοντες τρέχουν γύρω από τον ορθό λογισμό και περιστρέφονται γύρω του, δηλαδή - ορθή άποψη, ορθή προσπάθεια, ορθή μνήμη.

138. «Εκεί, μοναχοί, η ορθή άποψη προηγείται. Και πώς, μοναχοί, η ορθή άποψη προηγείται; Τη λανθασμένη ομιλία κατανοεί ως 'λανθασμένη ομιλία', την ορθή ομιλία κατανοεί ως 'ορθή ομιλία'· αυτή είναι η ορθή άποψή του. Και ποια, μοναχοί, είναι η λανθασμένη ομιλία; Η ψευδολογία, η διχαστική ομιλία, η σκληρή ομιλία, η φλυαρία -

αυτή, μοναχοί, είναι η λανθασμένη ομιλία. Και ποια, μοναχοί, είναι η ορθή ομιλία; Την ορθή ομιλία, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - υπάρχει, μοναχοί, ορθή ομιλία με νοητικές διαφθορές, που μετέχει στην αξιέπαινη πράξη, που έχει ως επακόλουθο την προσκόλληση· υπάρχει, μοναχοί, ορθή ομιλία ευγενής, χωρίς νοητικές διαφθορές, υπερκόσμια, παράγοντας της οδού. Και ποια, μοναχοί, είναι η ορθή ομιλία με νοητικές διαφθορές, που μετέχει στην αξιέπαινη πράξη, που έχει ως επακόλουθο την προσκόλληση; Η αποχή από την ψευδολογία, η αποχή από τη διχαστική ομιλία, η αποχή από τη σκληρή ομιλία, η αποχή από τη φλυαρία - αυτή, μοναχοί, είναι η ορθή ομιλία με νοητικές διαφθορές, που μετέχει στην αξιέπαινη πράξη, που έχει ως επακόλουθο την προσκόλληση. Και ποια, μοναχοί, είναι η ορθή ομιλία ευγενής, χωρίς νοητικές διαφθορές, υπερκόσμια, παράγοντας της οδού; Η αποχή, μοναχοί, αυτού που έχει ευγενή συνείδηση, συνείδηση χωρίς νοητικές διαφθορές, που είναι κάτοχος της ευγενούς οδού, που αναπτύσσει την ευγενή οδό, από τις τέσσερις κακές λεκτικές συμπεριφορές - η αποχή, η αποφυγή, η πλήρης αποχή, η αποχή - αυτή, μοναχοί, είναι η ορθή ομιλία ευγενής, χωρίς νοητικές διαφθορές, υπερκόσμια, παράγοντας της οδού. Αυτός προσπαθεί για την εγκατάλειψη της λανθασμένης ομιλίας, για την απόκτηση της ορθής ομιλίας· αυτή είναι η ορθή προσπάθειά του. Αυτός μνήμων εγκαταλείπει τη λανθασμένη ομιλία, μνήμων έχοντας επιτύχει την ορθή ομιλία διαμένει· αυτή είναι η ορθή μνήμη του. Έτσι αυτοί οι τρεις παράγοντες τρέχουν γύρω από την ορθή ομιλία και περιστρέφονται γύρω της, δηλαδή - ορθή άποψη, ορθή προσπάθεια, ορθή μνήμη.

139. «Εκεί, μοναχοί, η ορθή άποψη προηγείται. Και πώς, μοναχοί, η ορθή άποψη προηγείται; Τη λανθασμένη πράξη κατανοεί ως «λανθασμένη πράξη», την ορθή πράξη κατανοεί ως «ορθή πράξη»· αυτή είναι η ορθή άποψή του. Και ποια, μοναχοί, είναι η λανθασμένη πράξη; Ο φόνος έμβιων όντων, η λήψη του μη δοσμένου, η λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά - αυτή, μοναχοί, είναι η λανθασμένη πράξη. Και ποια, μοναχοί, είναι η ορθή πράξη; Την ορθή πράξη, μοναχοί, τη διακρίνω σε δύο είδη - υπάρχει, μοναχοί, ορθή πράξη με νοητικές διαφθορές, που συμμετέχει στην αξιέπαινη πράξη, που ωριμάζει σε προσκόλληση· υπάρχει, μοναχοί, ορθή πράξη ευγενής, χωρίς νοητικές διαφθορές, υπερκόσμια, παράγοντας της οδού. Και ποια, μοναχοί, είναι η ορθή πράξη με νοητικές διαφθορές, που συμμετέχει στην αξιέπαινη πράξη, που ωριμάζει σε προσκόλληση; Η αποχή από τον φόνο έμβιων όντων, η αποχή από τη λήψη του μη δοσμένου, η αποχή από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά - αυτή, μοναχοί, είναι η ορθή πράξη με νοητικές διαφθορές, που συμμετέχει στην αξιέπαινη πράξη, που ωριμάζει σε προσκόλληση. Και ποια, μοναχοί, είναι η ορθή πράξη ευγενής, χωρίς νοητικές διαφθορές, υπερκόσμια, παράγοντας της οδού; Η αποχή, μοναχοί, αυτού που έχει ευγενή συνείδηση, συνείδηση χωρίς νοητικές διαφθορές, που είναι κάτοχος της ευγενούς οδού, που αναπτύσσει την ευγενή οδό, από τις τρεις κακές σωματικές συμπεριφορές - η αποχή, η αποφυγή, η πλήρης αποχή, η αποχή - αυτή, μοναχοί, είναι η ορθή πράξη ευγενής, χωρίς νοητικές διαφθορές, υπερκόσμια, παράγοντας της οδού. Αυτός προσπαθεί για την εγκατάλειψη της λανθασμένης πράξης, για την απόκτηση της ορθής πράξης· αυτή είναι η ορθή προσπάθειά του. Αυτός μνήμων εγκαταλείπει τη λανθασμένη πράξη, μνήμων έχοντας επιτύχει την ορθή πράξη διαμένει· αυτή είναι η ορθή μνήμη του. Έτσι αυτοί οι τρεις παράγοντες τρέχουν γύρω από την ορθή πράξη και περιστρέφονται γύρω της, δηλαδή - ορθή άποψη, ορθή προσπάθεια, ορθή μνήμη.

140. «Εκεί, μοναχοί, η ορθή άποψη προηγείται. Και πώς, μοναχοί, η ορθή άποψη

προηγείται; Κατανοεί τον λανθασμένο βιοπορισμό ως «λανθασμένος βιοπορισμός», κατανοεί τον ορθό βιοπορισμό ως «ορθός βιοπορισμός»· αυτή είναι η ορθή άποψη του. Και ποιος, μοναχοί, είναι ο λανθασμένος βιοπορισμός; Η δολοπλοκία, το μίλημα, ο υπαινιγμός, η υποτίμηση, η επιδίωξη κέρδους με κέρδος - αυτός, μοναχοί, είναι ο λανθασμένος βιοπορισμός. Και ποιος, μοναχοί, είναι ο ορθός βιοπορισμός; Τον ορθό βιοπορισμό, μοναχοί, τον διακρίνω σε δύο είδη - υπάρχει, μοναχοί, ορθός βιοπορισμός με νοητικές διαφθορές, που συμμετέχει στην αξιέπαινη πράξη, που ωριμάζει σε προσκόλληση· υπάρχει, μοναχοί, ορθός βιοπορισμός ευγενής, χωρίς νοητικές διαφθορές, υπερκόσμιος, παράγοντας της οδού. Και ποιος, μοναχοί, είναι ο ορθός βιοπορισμός με νοητικές διαφθορές, που συμμετέχει στην αξιέπαινη πράξη, που ωριμάζει σε προσκόλληση; Εδώ, μοναχοί, ένας ευγενής μαθητής, έχοντας εγκαταλείψει τον λανθασμένο βιοπορισμό, κερδίζει τη ζωή του με ορθό βιοπορισμό - αυτός, μοναχοί, είναι ο ορθός βιοπορισμός με νοητικές διαφθορές, που συμμετέχει στην αξιέπαινη πράξη, που ωριμάζει σε προσκόλληση. Και ποιος, μοναχοί, είναι ο ορθός βιοπορισμός ευγενής, χωρίς νοητικές διαφθορές, υπερκόσμιος, παράγοντας της οδού; Η αποχή, μοναχοί, αυτού που έχει ευγενή συνείδηση, συνείδηση χωρίς νοητικές διαφθορές, που είναι κάτοχος της ευγενούς οδού, που αναπτύσσει την ευγενή οδό, από τον λανθασμένο βιοπορισμό - η αποχή, η αποφυγή, η πλήρης αποχή, η αποχή - αυτός, μοναχοί, είναι ο ορθός βιοπορισμός ευγενής, χωρίς νοητικές διαφθορές, υπερκόσμιος, παράγοντας της οδού. Αυτός προσπαθεί για την εγκατάλειψη του λανθασμένου βιοπορισμού, για την απόκτηση του ορθού βιοπορισμού· αυτή είναι η ορθή προσπάθειά του. Αυτός μνήμων έχοντας επιτύχει τον ορθό βιοπορισμό διαμένει· αυτή είναι η ορθή μνήμη του. Έτσι αυτοί οι τρεις παράγοντες τρέχουν γύρω από τον ορθό βιοπορισμό και περιστρέφονται γύρω του, δηλαδή - ορθή άποψη, ορθή προσπάθεια, ορθή μνήμη.

141. «Εκεί, μοναχοί, η ορθή άποψη προηγείται. Και πώς, μοναχοί, η ορθή άποψη προηγείται; Σε αυτόν που έχει ορθή άποψη, μοναχοί, προκύπτει ο ορθός λογισμός· σε αυτόν που έχει ορθό λογισμό προκύπτει η ορθή ομιλία· σε αυτόν που έχει ορθή ομιλία προκύπτει η ορθή πράξη· σε αυτόν που έχει ορθή πράξη προκύπτει ο ορθός βιοπορισμός· σε αυτόν που έχει ορθό βιοπορισμό προκύπτει η ορθή προσπάθεια· σε αυτόν που έχει ορθή προσπάθεια προκύπτει η ορθή μνήμη· σε αυτόν που έχει ορθή μνήμη προκύπτει η ορθή αυτοσυγκέντρωση· σε αυτόν που έχει ορθή αυτοσυγκέντρωση προκύπτει η ορθή γνώση· σε αυτόν που έχει ορθή γνώση προκύπτει η ορθή απελευθέρωση. Έτσι λοιπόν, μοναχοί, αυτός που ασκείται είναι προικισμένος με οκτώ παράγοντες, ο Άξιος είναι προικισμένος με δέκα παράγοντες.

142. «Εκεί, μοναχοί, η ορθή άποψη προηγείται. Και πώς, μοναχοί, η ορθή άποψη προηγείται; Σε αυτόν που έχει ορθή άποψη, μοναχοί, η λανθασμένη άποψη έχει διαβρωθεί. Και οι πολλές κακές φάυλες νοητικές καταστάσεις που προκύπτουν εξαιτίας της λανθασμένης άποψης, αυτές έχουν διαβρωθεί σε αυτόν. Εξαιτίας της ορθής άποψης πολλές καλές νοητικές καταστάσεις φτάνουν στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης. Σε αυτόν που έχει ορθό λογισμό, μοναχοί, ο λανθασμένος λογισμός έχει διαβρωθεί... κ.λπ... σε αυτόν που έχει ορθή ομιλία, μοναχοί, η λανθασμένη ομιλία έχει διαβρωθεί... σε αυτόν που έχει ορθή πράξη, μοναχοί, η λανθασμένη πράξη έχει διαβρωθεί... σε αυτόν που έχει ορθό βιοπορισμό, μοναχοί, ο λανθασμένος βιοπορισμός έχει διαβρωθεί... σε αυτόν που έχει ορθή προσπάθεια, μοναχοί, η λανθασμένη προσπάθεια έχει διαβρωθεί... σε αυτόν που έχει ορθή μνήμη,

μοναχοί, η λανθασμένη μνήμη έχει διαβρωθεί... σε αυτόν που έχει ορθή αυτοσυγκέντρωση, μοναχοί, η λανθασμένη αυτοσυγκέντρωση έχει διαβρωθεί... σε αυτόν που έχει ορθή γνώση, μοναχοί, η λανθασμένη γνώση έχει διαβρωθεί... σε αυτόν που έχει ορθή απελευθέρωση, μοναχοί, η λανθασμένη απελευθέρωση έχει διαβρωθεί. Και οι πολλές κακές φαύλες νοητικές καταστάσεις που προκύπτουν εξαιτίας της λανθασμένης απελευθέρωσης, αυτές έχουν διαβρωθεί σε αυτόν. Και εξαιτίας της ορθής απελευθέρωσης πολλές καλές νοητικές καταστάσεις φτάνουν στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης.

«Έτσι λοιπόν, μοναχοί, είκοσι ανήκουν στην καλή πλευρά, είκοσι ανήκουν στη φαύλη πλευρά - η επεξήγηση της Διδασκαλίας των μεγάλων σαράντα έχει τεθεί σε κίνηση, μη αναστρέψιμη από κανέναν ασκητή ή βραχμάνο ή θεό ή Μάρα ή Βράχμα ή οποιονδήποτε στον κόσμο.

143. «Όποιος, μοναχοί, ασκητής ή βραχμάνος θεωρούσε ότι αυτή η επεξήγηση της Διδασκαλίας των σαράντα μεγάλων πρέπει να επικριθεί και να απορριφθεί, γι' αυτόν στην παρούσα ζωή δέκα εύλογες επικρίσεις οδηγούν σε αξιόμεμπτη θέση - αν ο σεβάσμιος επικρίνει την ορθή άποψη, τότε οι ασκητές και βραχμάνοι που έχουν λανθασμένες απόψεις είναι αξιοσέβαστοι γι' αυτόν, είναι αξιέπαινοι γι' αυτόν· αν ο σεβάσμιος επικρίνει τον ορθό λογισμό, τότε οι ασκητές και βραχμάνοι που έχουν λανθασμένο λογισμό είναι αξιοσέβαστοι γι' αυτόν, είναι αξιέπαινοι γι' αυτόν· αν ο σεβάσμιος επικρίνει την ορθή ομιλία... κ.λπ... αν ο σεβάσμιος επικρίνει την ορθή πράξη... αν ο σεβάσμιος επικρίνει τον ορθό βιοπορισμό... αν ο σεβάσμιος επικρίνει την ορθή προσπάθεια... αν ο σεβάσμιος επικρίνει την ορθή μνήμη... αν ο σεβάσμιος επικρίνει την ορθή αυτοσυγκέντρωση... αν ο σεβάσμιος επικρίνει την ορθή γνώση... αν ο σεβάσμιος επικρίνει την ορθή απελευθέρωση, τότε οι ασκητές και βραχμάνοι που έχουν λανθασμένη απελευθέρωση είναι αξιοσέβαστοι γι' αυτόν, είναι αξιέπαινοι γι' αυτόν. Όποιος, μοναχοί, ασκητής ή βραχμάνος θεωρούσε ότι αυτή η επεξήγηση της Διδασκαλίας των σαράντα μεγάλων πρέπει να επικριθεί και να απορριφθεί, γι' αυτόν στην παρούσα ζωή αυτές οι δέκα εύλογες επικρίσεις οδηγούν σε αξιόμεμπτη θέση. Ακόμη και εκείνοι, μοναχοί, που υπήρξαν οι Οκκαλά και Βασσαμπάνια, υποστηρικτές της αναιτιότητας, υποστηρικτές της αναποτελεσματικότητας των πράξεων, υποστηρικτές του μηδενισμού, ακόμη και αυτοί δεν θεώρησαν ότι αυτή η επεξήγηση της Διδασκαλίας των σαράντα μεγάλων πρέπει να επικριθεί ή να απορριφθεί. Για ποιο λόγο; Από φόβο για κατηγορία, θυμό και επίκριση».

Αυτά είπε ο Ευλογημένος. Οι μοναχοί, ευχαριστημένοι, αγαλλίασαν με τα λόγια του Ευλογημένου.

Τέλος της ομιλίας Μαχατσαττάρισακα, έβδομη.

8. Η ομιλία για τη μνήμη επί της αναπνοής

144. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο Ανατολικό Μοναστήρι, στο μέγαρο της μητέρας του Μιγκάρα, μαζί με πολλούς διάσημους πρεσβύτερους μαθητές - με τον σεβάσμιο Σαριπούττα και τον σεβάσμιο Μαχαμογκαλλάνα και τον σεβάσμιο Μαχακασσάπα και τον σεβάσμιο Μαχακατσαγιάνα και τον σεβάσμιο Μαχακοτθίκα και τον σεβάσμιο Μαχακαππίνα και τον σεβάσμιο Μαχατσούνδα και τον σεβάσμιο Ανουρούντα και τον σεβάσμιο Ρεβάτα και τον σεβάσμιο Άναντα, και με άλλους διάσημους πρεσβύτερους μαθητές.

Εκείνη την περίοδο οι πρεσβύτεροι μοναχοί πρότρεπαν και καθοδηγούσαν τους νέους μοναχούς. Μερικοί πρεσβύτεροι μοναχοί πρότρεπαν και καθοδηγούσαν δέκα μοναχούς, μερικοί πρεσβύτεροι μοναχοί πρότρεπαν και καθοδηγούσαν είκοσι μοναχούς, μερικοί πρεσβύτεροι μοναχοί πρότρεπαν και καθοδηγούσαν τριάντα μοναχούς, μερικοί πρεσβύτεροι μοναχοί πρότρεπαν και καθοδηγούσαν σαράντα μοναχούς. Και αυτοί οι νέοι μοναχοί, προτρεπόμενοι και καθοδηγούμενοι από τους πρεσβύτερους μοναχούς, γνώριζαν μεγάλη διάκριση από πριν σε μετά.

145. Εκείνη την περίοδο ο Ευλογημένος, την ημέρα της τήρησης των κανόνων, τη δέκατη πέμπτη, τη νύχτα της πανσελήνου της τελετής πρόσκλησης για νουθεσία, καθόταν στο υπαίθρο περιστοιχισμένος από την Κοινότητα μοναχών. Τότε ο Ευλογημένος, αφού κοίταξε την Κοινότητα των μοναχών που ήταν σιωπηλή, απόλυτα σιωπηλή, απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Είμαι ικανοποιημένος, μοναχοί, με αυτή την πρακτική· είμαι ικανοποιημένος στη συνείδηση, μοναχοί, με αυτή την πρακτική. Γι' αυτό, μοναχοί, ξεκινήστε ακόμη περισσότερο ενεργητικότητα για την επίτευξη του μη επιτευχθέντος, για το επίτευγμα του μη αποκτηθέντος, για την πραγμάτωση του μη πραγματωμένου. Εδώ ακριβώς στη Σαβάτθι θα περιμένω την πανσέληνο Κομούντι μετά από τέσσερις μήνες». Οι μοναχοί της υπαίθρου άκουσαν: «Ο Ευλογημένος, λένε, θα περιμένει εκεί ακριβώς στη Σαβάτθι την πανσέληνο Κομούντι μετά από τέσσερις μήνες». Αυτοί οι μοναχοί της υπαίθρου πηγαίνουν στη Σαβάτθι για να δουν τον Ευλογημένο. Και αυτοί οι πρεσβύτεροι μοναχοί ακόμη περισσότερο πρότρεπαν και καθοδηγούσαν τους νέους μοναχούς. Μερικοί πρεσβύτεροι μοναχοί πρότρεπαν και καθοδηγούσαν δέκα μοναχούς, μερικοί πρεσβύτεροι μοναχοί πρότρεπαν και καθοδηγούσαν είκοσι μοναχούς, μερικοί πρεσβύτεροι μοναχοί πρότρεπαν και καθοδηγούσαν τριάντα μοναχούς, μερικοί πρεσβύτεροι μοναχοί πρότρεπαν και καθοδηγούσαν σαράντα μοναχούς. Και αυτοί οι νέοι μοναχοί, προτρεπόμενοι και καθοδηγούμενοι από τους πρεσβύτερους μοναχούς, γνώριζαν μεγάλη διάκριση από πριν σε μετά.

146. Εκείνη την περίοδο ο Ευλογημένος, την ημέρα της τήρησης των κανόνων, τη δέκατη πέμπτη, τη νύχτα της πανσελήνου του Κομούντι, στο τέλος της τετράμηνης περιόδου, καθόταν στο υπαίθρο περιστοιχισμένος από την Κοινότητα μοναχών. Τότε ο Ευλογημένος, αφού κοίταξε την Κοινότητα των μοναχών που ήταν σιωπηλή, απόλυτα σιωπηλή, απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Αυτή η συνέλευση, μοναχοί, είναι χωρίς κούφια λόγια· αυτή η συνέλευση, μοναχοί, είναι απαλλαγμένη από κούφια λόγια· αγνή, εδραιωμένη στην ουσία. Τέτοια είναι αυτή η κοινότητα μοναχών, μοναχοί· τέτοια είναι αυτή η συνέλευση, μοναχοί, που είναι άξια προσφορών, άξια φιλοξενίας, άξια δώρων, άξια χαιρετισμού με ενωμένες παλάμες, το ανυπέρβλητο πεδίο αξιέπαινων πράξεων για τον κόσμο. Τέτοια είναι αυτή η κοινότητα μοναχών, μοναχοί· τέτοια είναι αυτή η συνέλευση, μοναχοί, που σε μια τέτοια συνέλευση το λίγο που δίνεται γίνεται πολύ, το πολύ που δίνεται γίνεται περισσότερο. Τέτοια είναι αυτή η κοινότητα μοναχών, μοναχοί· τέτοια είναι αυτή η συνέλευση, μοναχοί, που μια τέτοια συνέλευση είναι δύσκολο να τη δει κανείς στον κόσμο. Τέτοια είναι αυτή η κοινότητα μοναχών, μοναχοί· τέτοια είναι αυτή η συνέλευση, μοναχοί, που αξίζει να ταξιδέψει κανείς πολλές γιότζανες για να τη δει, ακόμα και με εφόδια στον ώμο».

147. «Υπάρχουν, μοναχοί, μοναχοί σε αυτή την κοινότητα μοναχών που είναι Άξιοι, που έχουν εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές, που έχουν ολοκληρώσει την άγια ζωή, που έχουν κάνει αυτό που έπρεπε να γίνει, που έχουν αποθέσει το φορτίο, που έχουν

επιτύχει τον δικό τους σκοπό, που έχουν εξαλείψει πλήρως τους δεσμούς του γίνεσθαι, πλήρως απελευθερωμένοι μέσω της τελικής γνώσης - τέτοιοι επίσης, μοναχοί, υπάρχουν μοναχοί σε αυτή την κοινότητα μοναχών. Υπάρχουν, μοναχοί, μοναχοί σε αυτή την κοινότητα μοναχών που με την πλήρη εξάλειψη των πέντε κατώτερων νοητικών δεσμών είναι αυθόρμητα γεννημένοι, εκεί επέτυχαν το τελικό Νιμπάνα, μη υποκείμενοι σε επιστροφή από εκείνον τον κόσμο - τέτοιοι επίσης, μοναχοί, υπάρχουν μοναχοί σε αυτή την κοινότητα μοναχών. Υπάρχουν, μοναχοί, μοναχοί σε αυτή την κοινότητα μοναχών που με την πλήρη εξάλειψη των τριών νοητικών δεσμών και με την εξασθένηση της λαγνείας, του μίσους και της αυταπάτης είναι άπαξ επιστρέφοντες· επιστρέφοντας μόνο μία φορά σε αυτόν τον κόσμο θα θέσουν τέρμα στον πόνο - τέτοιοι επίσης, μοναχοί, υπάρχουν μοναχοί σε αυτή την κοινότητα μοναχών. Υπάρχουν, μοναχοί, μοναχοί σε αυτή την κοινότητα μοναχών που με την πλήρη εξάλειψη των τριών νοητικών δεσμών είναι εισερχόμενοι στο ρεύμα, μη υποκείμενοι πλέον σε ξεπεσμό σε κατώτερους κόσμους, βέβαιοι, κατευθυνόμενοι στην ανώτατη φώτιση - τέτοιοι επίσης, μοναχοί, υπάρχουν μοναχοί σε αυτή την κοινότητα μοναχών.

«Υπάρχουν, μοναχοί, μοναχοί σε αυτή την κοινότητα μοναχών που διαμένουν αφοσιωμένοι στην επιδίωξη της ανάπτυξης των τεσσάρων εφαρμογών της μνήμης - τέτοιοι επίσης, μοναχοί, υπάρχουν μοναχοί σε αυτή την κοινότητα μοναχών. Υπάρχουν, μοναχοί, μοναχοί σε αυτή την κοινότητα μοναχών που διαμένουν αφοσιωμένοι στην επιδίωξη της ανάπτυξης των τεσσάρων ορθών επίμονων προσπαθειών... κ.λπ... των τεσσάρων βάσεων πνευματικής δύναμης... των πέντε ικανοτήτων... των πέντε δυνάμεων... των επτά παραγόντων της φώτισης... διαμένουν αφοσιωμένοι στην επιδίωξη της ανάπτυξης της ευγενούς οκταμελούς οδού - τέτοιοι επίσης, μοναχοί, υπάρχουν μοναχοί σε αυτή την κοινότητα μοναχών. Υπάρχουν, μοναχοί, μοναχοί σε αυτή την κοινότητα μοναχών που διαμένουν αφοσιωμένοι στην επιδίωξη της ανάπτυξης της φιλικότητας... διαμένουν αφοσιωμένοι στην επιδίωξη της ανάπτυξης της συμπόνιας... διαμένουν αφοσιωμένοι στην επιδίωξη της ανάπτυξης της αλτρουιστικής χαράς... διαμένουν αφοσιωμένοι στην επιδίωξη της ανάπτυξης της αταραξίας... διαμένουν αφοσιωμένοι στην επιδίωξη της ανάπτυξης της ρυπαρότητας... διαμένουν αφοσιωμένοι στην επιδίωξη της ανάπτυξης της αντίληψης της παροδικότητας - τέτοιοι επίσης, μοναχοί, υπάρχουν μοναχοί σε αυτή την κοινότητα μοναχών. Υπάρχουν, μοναχοί, μοναχοί σε αυτή την κοινότητα μοναχών που διαμένουν αφοσιωμένοι στην επιδίωξη της ανάπτυξης της μνήμης επί της αναπνοής. Η μνήμη επί της αναπνοής, μοναχοί, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος. Η μνήμη επί της αναπνοής, μοναχοί, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, ολοκληρώνει τις τέσσερις εφαρμογές της μνήμης. Οι τέσσερις εφαρμογές της μνήμης όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, ολοκληρώνουν τους επτά παράγοντες της φώτισης. Οι επτά παράγοντες της φώτισης όταν αναπτυχθούν και καλλιεργηθούν, ολοκληρώνουν την αληθινή γνώση και την απελευθέρωση.

148. «Και πώς, μοναχοί, η μνήμη επί της αναπνοής όταν αναπτυχθεί, πώς όταν καλλιεργηθεί έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός, έχοντας πάει στο δάσος ή στη βάση ενός δένδρου ή σε μια άδεια οικία, κάθεται διασταυρώνοντας τα πόδια του, κρατώντας το σώμα του ευθύ, εδραιώνοντας τη μνήμη μπροστά στο πρόσωπο. Αυτός μνήμων εισπνέει, μνήμων εκπνέει.

Εισπνέοντας μακρά κατανοεί: «εισπνέω μακρά», εκπνέοντας μακρά κατανοεί: «εκπνέω μακρά»· εισπνέοντας σύντομα κατανοεί: «εισπνέω σύντομα», εκπνέοντας σύντομα κατανοεί: «εκπνέω σύντομα»· εξασκείται: «βιώνοντας ολόκληρο το σώμα της αναπνοής θα εισπνεύσω», εξασκείται: «βιώνοντας ολόκληρο το σώμα της αναπνοής θα εκπνεύσω»· εξασκείται: «γαληνεύοντας τη σωματική δραστηριότητα θα εισπνεύσω», εξασκείται: «γαληνεύοντας τη σωματική δραστηριότητα θα εκπνεύσω».

Εξασκείται: «βιώνοντας την αγαλλίαση θα εισπνεύσω», εξασκείται: «βιώνοντας την αγαλλίαση θα εκπνεύσω»· εξασκείται: «βιώνοντας την ευτυχία θα εισπνεύσω», εξασκείται: «βιώνοντας την ευτυχία θα εκπνεύσω»· εξασκείται: «βιώνοντας τη νοητική δραστηριότητα θα εισπνεύσω», εξασκείται: «βιώνοντας τη νοητική δραστηριότητα θα εκπνεύσω»· εξασκείται: «γαληνεύοντας τη νοητική δραστηριότητα θα εισπνεύσω», εξασκείται: «γαληνεύοντας τη νοητική δραστηριότητα θα εκπνεύσω».

Εξασκείται: «βιώνοντας τη συνείδηση θα εισπνεύσω», εξασκείται: «βιώνοντας τη συνείδηση θα εκπνεύσω»· εξασκείται: «ευχαριστώντας τη συνείδηση θα εισπνεύσω», εξασκείται: «ευχαριστώντας τη συνείδηση θα εκπνεύσω»· εξασκείται: «συγκεντρώνοντας τη συνείδηση θα εισπνεύσω», εξασκείται: «συγκεντρώνοντας τη συνείδηση θα εκπνεύσω»· εξασκείται: «απελευθερώνοντας τη συνείδηση θα εισπνεύσω», εξασκείται: «απελευθερώνοντας τη συνείδηση θα εκπνεύσω».

Εξασκείται: «παρατηρώντας το παροδικό θα εισπνεύσω», εξασκείται: «παρατηρώντας το παροδικό θα εκπνεύσω»· εξασκείται: «παρατηρώντας το μη πάθος θα εισπνεύσω», εξασκείται: «παρατηρώντας το μη πάθος θα εκπνεύσω»· εξασκείται: «παρατηρώντας την παύση θα εισπνεύσω», εξασκείται: «παρατηρώντας την παύση θα εκπνεύσω»· εξασκείται: «παρατηρώντας την παραίτηση θα εισπνεύσω», εξασκείται: «παρατηρώντας την παραίτηση θα εκπνεύσω». Όταν η μνήμη επί της αναπνοής, μοναχοί, έχει αναπτυχθεί έτσι, έχει καλλιεργηθεί έτσι, έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος.

149. «Και πώς, μοναχοί, η μνήμη επί της αναπνοής όταν αναπτυχθεί, πώς όταν καλλιεργηθεί ολοκληρώνει τις τέσσερις εφαρμογές της μνήμης; Όταν, μοναχοί, ένας μοναχός εισπνέοντας μακρά κατανοεί: «εισπνέω μακρά», εκπνέοντας μακρά κατανοεί: «εκπνέω μακρά»· εισπνέοντας σύντομα κατανοεί: «εισπνέω σύντομα», εκπνέοντας σύντομα κατανοεί: «εκπνέω σύντομα»· εξασκείται: «βιώνοντας ολόκληρο το σώμα της αναπνοής θα εισπνεύσω», εξασκείται: «βιώνοντας ολόκληρο το σώμα της αναπνοής θα εκπνεύσω»· εξασκείται: «γαληνεύοντας τη σωματική δραστηριότητα θα εισπνεύσω», εξασκείται: «γαληνεύοντας τη σωματική δραστηριότητα θα εκπνεύσω»· στο σώμα παρατηρώντας το σώμα, μοναχοί, εκείνη τη στιγμή ο μοναχός διαμένει ενεργητικός, με πλήρη επίγνωση, μνήμων, έχοντας απομακρύνει την πλεονεξία και τη δυσαρέσκεια για τον κόσμο. Μεταξύ των σωμάτων κάποιο σώμα, μοναχοί, έτσι λέω, δηλαδή - η εισπνοή και η εκπνοή. Γι' αυτό, μοναχοί, στο σώμα παρατηρώντας το σώμα εκείνη τη στιγμή ο μοναχός διαμένει ενεργητικός, με πλήρη επίγνωση, μνήμων, έχοντας απομακρύνει την πλεονεξία και τη δυσαρέσκεια για τον κόσμο.

Όταν, μοναχοί, ένας μοναχός εξασκείται: «βιώνοντας την αγαλλίαση θα εισπνεύσω», εξασκείται: «βιώνοντας την αγαλλίαση θα εκπνεύσω»· εξασκείται: «βιώνοντας την ευτυχία θα εισπνεύσω», εξασκείται: «βιώνοντας την ευτυχία θα

εκπνεύσω»· εξασκείται: «βιώνοντας τη νοητική δραστηριότητα θα εισπνεύσω», εξασκείται: «βιώνοντας τη νοητική δραστηριότητα θα εκπνεύσω»· εξασκείται: «γαληνεύοντας τη νοητική δραστηριότητα θα εισπνεύσω», εξασκείται: «γαληνεύοντας τη νοητική δραστηριότητα θα εκπνεύσω»· στα αισθήματα παρατηρώντας τα αισθήματα, μοναχοί, εκείνη τη στιγμή ο μοναχός διαμένει ενεργητικός, με πλήρη επίγνωση, μνήμων, έχοντας απομακρύνει την πλεονεξία και τη δυσαρέσκεια για τον κόσμο. Μεταξύ των αισθημάτων κάποιο αίσθημα, μοναχοί, έτσι λέω, δηλαδή - την καλή προσοχή στην εισπνοή και την εκπνοή. Γι' αυτό, μοναχοί, στα αισθήματα παρατηρώντας τα αισθήματα εκείνη τη στιγμή ο μοναχός διαμένει ενεργητικός, με πλήρη επίγνωση, μνήμων, έχοντας απομακρύνει την πλεονεξία και τη δυσαρέσκεια για τον κόσμο.

«Όταν, μοναχοί, ένας μοναχός εξασκείται: «βιώνοντας τη συνείδηση θα εισπνεύσω», εξασκείται: «βιώνοντας τη συνείδηση θα εκπνεύσω»· εξασκείται: «ευχαριστώντας τη συνείδηση θα εισπνεύσω», εξασκείται: «ευχαριστώντας τη συνείδηση θα εκπνεύσω»· εξασκείται: «συγκεντρώνοντας τη συνείδηση θα εισπνεύσω», εξασκείται: «συγκεντρώνοντας τη συνείδηση θα εκπνεύσω»· εξασκείται: «απελευθερώνοντας τη συνείδηση θα εισπνεύσω», εξασκείται: «απελευθερώνοντας τη συνείδηση θα εκπνεύσω»· στη συνείδηση παρατηρώντας τη συνείδηση, μοναχοί, εκείνη τη στιγμή ο μοναχός διαμένει ενεργητικός, με πλήρη επίγνωση, μνήμων, έχοντας απομακρύνει την πλεονεξία και τη δυσαρέσκεια για τον κόσμο. Δεν λέω, μοναχοί, ότι υπάρχει μνήμη επί της αναπνοής για τον επιλήσμονα, για αυτόν που δεν έχει πλήρη επίγνωση. Γι' αυτό, μοναχοί, στη συνείδηση παρατηρώντας τη συνείδηση εκείνη τη στιγμή ο μοναχός διαμένει ενεργητικός, με πλήρη επίγνωση, μνήμων, έχοντας απομακρύνει την πλεονεξία και τη δυσαρέσκεια για τον κόσμο.

«Όταν, μοναχοί, ένας μοναχός εξασκείται: «παρατηρώντας το παροδικό θα εισπνεύσω», εξασκείται: «παρατηρώντας το παροδικό θα εκπνεύσω»· εξασκείται: «παρατηρώντας το μη πάθος θα εισπνεύσω», εξασκείται: «παρατηρώντας το μη πάθος θα εκπνεύσω»· εξασκείται: «παρατηρώντας την παύση θα εισπνεύσω», εξασκείται: «παρατηρώντας την παύση θα εκπνεύσω»· εξασκείται: «παρατηρώντας την παραίτηση θα εισπνεύσω», εξασκείται: «παρατηρώντας την παραίτηση θα εκπνεύσω»· στα νοητικά φαινόμενα παρατηρώντας τα νοητικά φαινόμενα, μοναχοί, εκείνη τη στιγμή ο μοναχός διαμένει ενεργητικός, με πλήρη επίγνωση, μνήμων, έχοντας απομακρύνει την πλεονεξία και τη δυσαρέσκεια για τον κόσμο. Αυτός, έχοντας δει με σοφία εκείνη την εγκατάλειψη της πλεονεξίας και της δυσαρέσκειας, παρατηρεί με αταραξία καλά. Γι' αυτό, μοναχοί, στα νοητικά φαινόμενα παρατηρώντας τα νοητικά φαινόμενα εκείνη τη στιγμή ο μοναχός διαμένει ενεργητικός, με πλήρη επίγνωση, μνήμων, έχοντας απομακρύνει την πλεονεξία και τη δυσαρέσκεια για τον κόσμο.

«Όταν η μνήμη επί της αναπνοής, μοναχοί, έχει αναπτυχθεί έτσι, έχει καλλιεργηθεί έτσι, ολοκληρώνει τις τέσσερις εφαρμογές της μνήμης.

150. «Και πώς, μοναχοί, οι τέσσερις εφαρμογές της μνήμης όταν αναπτυχθούν, πώς όταν καλλιεργηθούν ολοκληρώνουν τους επτά παράγοντες της φώτισης; Όταν, μοναχοί, ένας μοναχός διαμένει παρατηρώντας το σώμα στο σώμα, ενεργητικός, με πλήρη επίγνωση, μνήμων, έχοντας απομακρύνει την πλεονεξία και τη δυσαρέσκεια για τον κόσμο, εκείνη τη στιγμή η μνήμη του είναι εφαρμοσμένη χωρίς λήθη. Όταν, μοναχοί, η μνήμη ενός μοναχού είναι εφαρμοσμένη χωρίς λήθη, εκείνη τη στιγμή ο

παράγοντας φώτισης της μνήμης του μοναχού έχει ξεκινήσει. Εκείνη τη στιγμή ο μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της μνήμης του μοναχού φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης.

«Αυτός, διαμένοντας έτσι μνήμων, διερευνά εκείνο το φαινόμενο με τη σοφία, το εξετάζει, επιτυγχάνει την έρευνά του. Όταν, μοναχοί, ένας μοναχός διαμένοντας έτσι μνήμων διερευνά εκείνο το φαινόμενο με τη σοφία, το εξετάζει, επιτυγχάνει την έρευνά του, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων του μοναχού έχει ξεκινήσει, εκείνη τη στιγμή ο μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων του μοναχού φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης.

«Σε αυτόν που διερευνά εκείνο το φαινόμενο με τη σοφία, που το εξετάζει, που επιτυγχάνει την έρευνά του, η ενεργητικότητα είναι ξεκινήσιμη χωρίς νωθρότητα. Όταν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που διερευνά εκείνο το φαινόμενο με τη σοφία, που το εξετάζει, που επιτυγχάνει την έρευνά του, η ενεργητικότητα είναι ξεκινήσιμη χωρίς νωθρότητα, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της ενεργητικότητας του μοναχού έχει ξεκινήσει, εκείνη τη στιγμή ο μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της ενεργητικότητας, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της ενεργητικότητας του μοναχού φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης.

«Σε αυτόν που καταβάλλει έντονη ενεργητικότητα εγείρεται πνευματική αγαλλίαση. Όταν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που καταβάλλει έντονη ενεργητικότητα εγείρεται πνευματική αγαλλίαση, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της αγαλλίας του μοναχού έχει ξεκινήσει, εκείνη τη στιγμή ο μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αγαλλίας, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της αγαλλίας του μοναχού φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης.

«Σε αυτόν που έχει αγαλλίαση στον νου, και το σώμα γαληνεύει και η συνείδηση γαληνεύει. Όταν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που έχει αγαλλίαση στον νου, και το σώμα γαληνεύει και η συνείδηση γαληνεύει, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της γαλήνης του μοναχού έχει ξεκινήσει, εκείνη τη στιγμή ο μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της γαλήνης, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της γαλήνης του μοναχού φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης.

«Σε αυτόν που έχει γαλήνιο σώμα και είναι ευτυχισμένος, η συνείδηση αυτοσυγκεντρώνεται. Όταν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που έχει γαλήνιο σώμα και είναι ευτυχισμένος, η συνείδηση αυτοσυγκεντρώνεται, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης του μοναχού έχει ξεκινήσει, εκείνη τη στιγμή ο μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης του μοναχού φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης.

«Αυτός παρατηρεί με αταραξία καλά την έτσι αυτοσυγκεντρωμένη συνείδηση. Όταν, μοναχοί, ένας μοναχός παρατηρεί με αταραξία καλά την έτσι αυτοσυγκεντρωμένη συνείδηση, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας του μοναχού έχει ξεκινήσει, εκείνη τη στιγμή ο μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας του μοναχού

φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης.

151. «Όταν, μοναχοί, ένας μοναχός στα αισθήματα... κ.λπ... στη συνείδηση... στα νοητικά φαινόμενα διαμένει παρατηρώντας τα νοητικά φαινόμενα, ενεργητικός, με πλήρη επίγνωση, μνήμων, έχοντας απομακρύνει την πλεονεξία και τη δυσαρέσκεια για τον κόσμο, εκείνη τη στιγμή η μνήμη του είναι εφαρμοσμένη χωρίς λήθη. Όταν, μοναχοί, η μνήμη ενός μοναχού είναι εφαρμοσμένη χωρίς λήθη, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της μνήμης του μοναχού έχει ξεκινήσει, εκείνη τη στιγμή ο μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της μνήμης του μοναχού φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης.

«Αυτός, διαμένοντας έτσι μνήμων, διερευνά εκείνο το φαινόμενο με τη σοφία, το εξετάζει, επιτυγχάνει την έρευνά του. Όταν, μοναχοί, ένας μοναχός διαμένοντας έτσι μνήμων διερευνά εκείνο το φαινόμενο με τη σοφία, το εξετάζει, επιτυγχάνει την έρευνά του, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων του μοναχού έχει ξεκινήσει, εκείνη τη στιγμή ο μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων του μοναχού φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης.

«Σε αυτόν που διερευνά εκείνο το φαινόμενο με τη σοφία, που το εξετάζει, που επιτυγχάνει την έρευνά του, η ενεργητικότητα είναι ξεκινήσιμη χωρίς νωθρότητα. Όταν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που διερευνά εκείνο το φαινόμενο με τη σοφία, που το εξετάζει, που επιτυγχάνει την έρευνά του, η ενεργητικότητα είναι ξεκινήσιμη χωρίς νωθρότητα, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της ενεργητικότητας του μοναχού έχει ξεκινήσει, εκείνη τη στιγμή ο μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της ενεργητικότητας, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της ενεργητικότητας του μοναχού φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης.

«Σε αυτόν που καταβάλλει έντονη ενεργητικότητα εγείρεται πνευματική αγαλλίαση. Όταν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που καταβάλλει έντονη ενεργητικότητα εγείρεται πνευματική αγαλλίαση, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της αγαλλίασης του μοναχού έχει ξεκινήσει, εκείνη τη στιγμή ο μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της αγαλλίασης του μοναχού φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης.

«Σε αυτόν που έχει αγαλλίαση στον νου, και το σώμα γαληνεύει και η συνείδηση γαληνεύει. Όταν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που έχει αγαλλίαση στον νου, και το σώμα γαληνεύει και η συνείδηση γαληνεύει, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της γαλήνης του μοναχού έχει ξεκινήσει, εκείνη τη στιγμή ο μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της γαλήνης, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της γαλήνης του μοναχού φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης.

«Σε αυτόν που έχει γαλήνιο σώμα και είναι ευτυχισμένος, η συνείδηση αυτοσυγκεντρώνεται. Όταν, μοναχοί, σε έναν μοναχό που έχει γαλήνιο σώμα και είναι ευτυχισμένος, η συνείδηση αυτοσυγκεντρώνεται, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης του μοναχού έχει ξεκινήσει, εκείνη τη

στιγμή ο μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης του μοναχού φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης.

«Αυτός παρατηρεί με αταραξία καλά την έτσι αυτοσυγκεντρωμένη συνείδηση. Όταν, μοναχοί, ένας μοναχός παρατηρεί με αταραξία καλά την έτσι αυτοσυγκεντρωμένη συνείδηση, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας του μοναχού έχει ξεκινήσει, εκείνη τη στιγμή ο μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, εκείνη τη στιγμή ο παράγοντας φώτισης της αταραξίας του μοναχού φτάνει στην εκπλήρωση της διαλογιστικής ανάπτυξης. Όταν οι τέσσερις εφαρμογές της μνήμης, μοναχοί, έχουν αναπτυχθεί έτσι, έχουν καλλιεργηθεί έτσι, ολοκληρώνουν τους επτά παράγοντες της φώτισης.

152. «Και πώς, μοναχοί, οι επτά παράγοντες της φώτισης όταν αναπτυχθούν, πώς όταν καλλιεργηθούν ολοκληρώνουν την αληθινή γνώση και την απελευθέρωση; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της μνήμης, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων... κ.λπ... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της ενεργητικότητας... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αγαλλίασης... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της γαλήνης... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αυτοσυγκέντρωσης... αναπτύσσει τον παράγοντα φώτισης της αταραξίας, βασισμένο στην αποστασιοποίηση, βασισμένο στο μη πάθος, βασισμένο στην παύση, ωριμάζοντας στην αποδέσμευση. Όταν οι επτά παράγοντες της φώτισης, μοναχοί, έχουν αναπτυχθεί έτσι, έχουν καλλιεργηθεί έτσι, ολοκληρώνουν την αληθινή γνώση και την απελευθέρωση».

Αυτά είπε ο Ευλογημένος. Οι μοναχοί, ευχαριστημένοι, αγαλλίασαν με τα λόγια του Ευλογημένου.

Τέλος της ομιλίας Αναπανασάτι, όγδοη.

9. Η ομιλία για τη μνήμη επικεντρωμένη στο σώμα

153. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Τότε, πολλοί μοναχοί, μετά το γεύμα, έχοντας επιστρέψει από τη συλλογή τροφής, είχαν συγκεντρωθεί στην αίθουσα συνάθροισης, και εγέρθηκε αυτή η συζήτηση μεταξύ τους - «Θαυμαστό, φίλε, εκπληκτικό, φίλε! Πόσο πολύ από τον Ευλογημένο που γνωρίζει και βλέπει, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, η μνήμη επί του σώματος, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, έχει δηλωθεί ότι έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος». Και αυτή η συζήτηση μεταξύ εκείνων των μοναχών έμεινε ημιτελής, όταν ο Ευλογημένος, την απογευματινή περίοδο της ημέρας, αφού βγήκε από την απομόνωση, πήγε στην αίθουσα συνάθροισης· αφού έφτασε, κάθισε στο προετοιμασμένο κάθισμα. Αφού κάθισε, ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Για ποιο θέμα, μοναχοί, συζητάτε τώρα που είστε συγκεντρωμένοι εδώ, και ποια ήταν η συζήτηση που διακόπηκε;» «Εδώ, σεβάσμιε κύριε, μετά το γεύμα, έχοντας επιστρέψει από τη συλλογή τροφής, αφού είχαμε συγκεντρωθεί στην αίθουσα συνάθροισης, εγέρθηκε αυτή η συζήτηση μεταξύ μας - 'Θαυμαστό, φίλε, εκπληκτικό, φίλε! Πόσο πολύ από τον Ευλογημένο που γνωρίζει και βλέπει, τον Άξιο, τον Πλήρως Αυτοφωτισμένο, η μνήμη

επί του σώματος, όταν αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, έχει δηλωθεί ότι έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος'. Αυτή ήταν η συζήτησή μας που διακόπηκε, Σεβάσμιε Κύριε, όταν έφτασε ο Ευλογημένος».

154. «Και πώς, μοναχοί, η μνήμη επί του σώματος όταν αναπτυχθεί, πώς όταν καλλιεργηθεί έχει μεγάλο καρπό, έχει μεγάλο όφελος; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός, έχοντας πάει στο δάσος ή στη βάση ενός δένδρου ή σε μια άδεια οικία, κάθεσαι διασταυρώνοντας τα πόδια του, κρατώντας το σώμα του ευθύ, εδραιώνοντας τη μνήμη μπροστά στο πρόσωπο. Αυτός μνήμων εισπνέει, μνήμων εκπνέει· εισπνέοντας μακρά κατανοεί: «εισπνέω μακρά», εκπνέοντας μακρά κατανοεί: «εκπνέω μακρά»· εισπνέοντας σύντομα κατανοεί: «εισπνέω σύντομα», εκπνέοντας σύντομα κατανοεί: «εκπνέω σύντομα»· εξασκείται: «βιώνοντας ολόκληρο το σώμα της αναπνοής θα εισπνεύσω», εξασκείται: «βιώνοντας ολόκληρο το σώμα της αναπνοής θα εκπνεύσω»· εξασκείται: «γαληνεύοντας τη σωματική δραστηριότητα θα εισπνεύσω», εξασκείται: «γαληνεύοντας τη σωματική δραστηριότητα θα εκπνεύσω». Σε αυτόν που διαμένει έτσι επιμελής, ενεργητικός και αποφασισμένος, οι λογισμοί που βασίζονται στην οικογενειακή ζωή και που τρέχουν μαζί εγκαταλείπονται. Με την εγκατάλειψή τους, εσωτερικά η συνείδηση σταθεροποιείται, καθησυχάζει, γίνεται ενωμένη, αυτοσυγκεντρώνεται. Έτσι, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τη μνήμη επί του σώματος.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός όταν περπατάει κατανοεί 'περπατάω', ή όταν στέκεται κατανοεί 'στέκομαι', ή όταν κάθεται κατανοεί 'κάθομαι', ή όταν είναι ξαπλωμένος κατανοεί 'είμαι ξαπλωμένος'. Ή με όποιον τρόπο το σώμα του είναι τοποθετημένο, έτσι το κατανοεί. Σε αυτόν που διαμένει έτσι επιμελής, ενεργητικός και αποφασισμένος, οι λογισμοί που βασίζονται στην οικογενειακή ζωή και που τρέχουν μαζί εγκαταλείπονται. Με την εγκατάλειψή τους, εσωτερικά η συνείδηση σταθεροποιείται, καθησυχάζει, γίνεται ενωμένη, αυτοσυγκεντρώνεται. Έτσι επίσης, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τη μνήμη επί του σώματος.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός ενεργεί με πλήρη επίγνωση όταν προχωρεί και όταν επιστρέφει, ενεργεί με πλήρη επίγνωση όταν κοιτάζει μπροστά και όταν κοιτάζει γύρω, ενεργεί με πλήρη επίγνωση όταν λυγίζει και όταν τεντώνει, ενεργεί με πλήρη επίγνωση όταν φορά τον διπλό χιτώνα, το κύπελλο και τον χιτώνα, ενεργεί με πλήρη επίγνωση όταν τρώει, πίνει, μασά και γεύεται, ενεργεί με πλήρη επίγνωση όταν αφοδεύει και ουρεί, ενεργεί με πλήρη επίγνωση όταν περπατά, στέκεται, κάθεται, κοιμάται, είναι ξύπνιος, μιλά και σιωπά. Σε αυτόν που διαμένει έτσι επιμελής, ενεργητικός και αποφασισμένος, οι λογισμοί που βασίζονται στην οικογενειακή ζωή και που τρέχουν μαζί εγκαταλείπονται. Με την εγκατάλειψή τους, εσωτερικά η συνείδηση σταθεροποιείται, καθησυχάζει, γίνεται ενωμένη, αυτοσυγκεντρώνεται. Έτσι επίσης, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τη μνήμη επί του σώματος.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός ανασκοπεί αυτό το ίδιο το σώμα από τα πέλματα των ποδιών προς τα πάνω και από τις άκρες των τριχών της κεφαλής προς τα κάτω, περιβαλλόμενο από δέρμα, γεμάτο από διάφορα είδη ακαθαρσιών - «υπάρχουν σε αυτό το σώμα τρίχες της κεφαλής, τρίχες του σώματος, νύχια, δόντια, δέρμα, σάρκα, τένοντες, οστά, μυελός των οστών, νεφρά, καρδιά, συκώτι, υπεζωκότας, σπλήνα, πνεύμονες, έντερα, μεσεντέριο, περιεχόμενα του στομάχου, κόπρανα, χολή, φλέγμα, πύον, αίμα, ιδρώτας, λίπος, δάκρυα, στέαρ, σάλιο, βλέννα, αρθρικό υγρό,

ούρα».

«Όπως, μοναχοί, ένας σάκος με δύο ανοίγματα γεμάτος με διάφορα είδη σπόρων, δηλαδή - ρύζι σάλι, ρύζι βίχι, φασόλια μούνγκα, φασόλια μάσα, σουσάμι, καθαρισμένο ρύζι, ένας άνθρωπος με καλή όραση, αφού τον άνοιγε, θα τον ανασκοπούσε - «αυτό είναι ρύζι σάλι, αυτό είναι ρύζι βίχι, αυτά είναι φασόλια μούνγκα, αυτά είναι φασόλια μάσα, αυτό είναι σουσάμι, αυτό είναι καθαρισμένο ρύζι»· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, ένας μοναχός ανασκοπεί αυτό το ίδιο το σώμα από τα πέλματα των ποδιών προς τα πάνω και από τις άκρες των τριχών της κεφαλής προς τα κάτω, περιβαλλόμενο από δέρμα, γεμάτο από διάφορα είδη ακαθαρσιών - «υπάρχουν σε αυτό το σώμα τρίχες της κεφαλής, τρίχες του σώματος, νύχια, δόντια, δέρμα, σάρκα, τένοντες, οστά, μυελός των οστών, νεφρά, καρδιά, συκώτι, υπεζωκότας, σπλήνα, πνεύμονες, έντερα, μεσεντέριο, περιεχόμενα του στομάχου, κόπρανα, χολή, φλέγμα, πύον, αίμα, ιδρώτας, λίπος, δάκρυα, στέαρ, σάλιο, βλέννα, αρθρικό υγρό, ούρα». Σε αυτόν που διαμένει έτσι επιμελής, ενεργητικός και αποφασισμένος, οι λογισμοί που βασίζονται στην οικογενειακή ζωή και που τρέχουν μαζί εγκαταλείπονται. Με την εγκατάλειψή τους, εσωτερικά η συνείδηση σταθεροποιείται, καθησυχάζει, γίνεται ενωμένη, αυτοσυγκεντρώνεται. Έτσι επίσης, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τη μνήμη επί του σώματος.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός ανασκοπεί αυτό το ίδιο το σώμα, όπως βρίσκεται, όπως είναι τοποθετημένο, ως προς τα στοιχεία - "υπάρχουν σε αυτό το σώμα το στερεό στοιχείο, το υγρό στοιχείο, το θερμό στοιχείο, το στοιχείο του αέρα".

«Όπως, μοναχοί, ένας επιδέξιος χασάπης ή ο μαθητευόμενος χασάπης, αφού σφάξει μια αγελάδα και την τεμαχίσει σε κομμάτια σε μια τετράδρομη διασταύρωση, θα καθόταν· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, ένας μοναχός ανασκοπεί αυτό το ίδιο το σώμα, όπως βρίσκεται, όπως είναι τοποθετημένο, ως προς τα στοιχεία - "υπάρχουν σε αυτό το σώμα το στερεό στοιχείο, το υγρό στοιχείο, το θερμό στοιχείο, το στοιχείο του αέρα". Σε αυτόν που διαμένει έτσι επιμελής, ενεργητικός και αποφασισμένος, οι λογισμοί που βασίζονται στην οικογενειακή ζωή και που τρέχουν μαζί εγκαταλείπονται. Με την εγκατάλειψή τους, εσωτερικά η συνείδηση σταθεροποιείται, καθησυχάζει, γίνεται ενωμένη, αυτοσυγκεντρώνεται. Έτσι επίσης, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τη μνήμη επί του σώματος.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός όπως θα έβλεπε ένα σώμα πεταμένο στο νεκροταφείο, νεκρό μία ημέρα ή νεκρό δύο ημέρες ή νεκρό τρεις ημέρες, φουσκωμένο, μελανιασμένο, γεμάτο πύον. Αυτός συγκρίνει αυτό το ίδιο το σώμα - 'και αυτό το σώμα έχει τέτοια φύση, θα γίνει έτσι, δεν θα ξεφύγει από αυτό'. Σε αυτόν που διαμένει έτσι επιμελής, ενεργητικός και αποφασισμένος, οι λογισμοί που βασίζονται στην οικογενειακή ζωή και που τρέχουν μαζί εγκαταλείπονται. Με την εγκατάλειψή τους, εσωτερικά η συνείδηση σταθεροποιείται, καθησυχάζει, γίνεται ενωμένη, αυτοσυγκεντρώνεται. Έτσι επίσης, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τη μνήμη επί του σώματος.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός όπως θα έβλεπε ένα σώμα πεταμένο στο νεκροταφείο, τρωγόμενο από κοράκια ή τρωγόμενο από γεράκια ή τρωγόμενο από γύπες ή τρωγόμενο από ερωδιούς ή τρωγόμενο από σκύλους ή τρωγόμενο από τίγρεις ή τρωγόμενο από λεοπαρδάλεις ή τρωγόμενο από τσακάλια ή τρωγόμενο από διάφορα είδη πλασμάτων. Αυτός συγκρίνει αυτό το ίδιο το σώμα - 'και αυτό το σώμα

έχει τέτοια φύση, θα γίνει έτσι, δεν θα ξεφύγει από αυτό'. Σε αυτόν που διαμένει έτσι επιμελής... κ.λπ... έτσι επίσης, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τη μνήμη επί του σώματος.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός όπως θα έβλεπε ένα σώμα πεταμένο στο νεκροταφείο, έναν σκελετό με σάρκα και αίμα, συνδεδεμένο με τένοντες... κ.λπ... έναν σκελετό χωρίς σάρκα αλειμμένο με αίμα, συνδεδεμένο με τένοντες... κ.λπ... έναν σκελετό χωρίς σάρκα και αίμα, συνδεδεμένο με τένοντες... κ.λπ... κόκαλα αποσυνδεδεμένα, σκορπισμένα προς όλες τις κατευθύνσεις, αλλού ένα κόκαλο του χεριού, αλλού ένα κόκαλο του ποδιού, αλλού ένα κόκαλο του αστραγάλου, αλλού ένα κόκαλο της κνήμης, αλλού ένα κόκαλο του μηρού, αλλού ένα κόκαλο της λεκάνης, αλλού ένα πλευρό, αλλού ένα κόκαλο της σπονδυλικής στήλης, αλλού ένα κόκαλο του ώμου, αλλού ένα κόκαλο του λαιμού, αλλού ένα κόκαλο της σιαγόνας, αλλού ένα δόντι, αλλού το κρανίο. Αυτός συγκρίνει αυτό το ίδιο το σώμα - 'και αυτό το σώμα έχει τέτοια φύση, θα γίνει έτσι, δεν θα ξεφύγει από αυτό'. Σε αυτόν που διαμένει έτσι επιμελής... κ.λπ... έτσι επίσης, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τη μνήμη επί του σώματος.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός όπως θα έβλεπε ένα σώμα πεταμένο στο νεκροταφείο - κόκαλα λευκά με χρώμα σαν κοχύλι... κ.λπ... κόκαλα σωριασμένα, περασμένα πάνω από ένα χρόνο... κ.λπ... κόκαλα σαπισμένα, γίνονται σκόνη. Αυτός συγκρίνει αυτό το ίδιο το σώμα - 'και αυτό το σώμα έχει τέτοια φύση, θα γίνει έτσι, δεν θα ξεφύγει από αυτό'. Σε αυτόν που διαμένει έτσι επιμελής... κ.λπ... έτσι επίσης, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τη μνήμη επί του σώματος.

155. «Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός, αποστασιοποιημένος από τις ηδονές... κ.λπ... εισέρχεται και παραμένει στην πρώτη διαλογιστική έκσταση. Αυτός διαποτίζει, διαχέει, γεμίζει και διαπερνά αυτό το σώμα με την αγαλλίαση και την ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση· δεν υπάρχει τίποτε σε ολόκληρο το σώμα του που να μην έχει αγγιχτεί από την αγαλλίαση και την ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση. Όπως, μοναχοί, ένας επιδέξιος λουτρονόμος ή ο μαθητευόμενος λουτρονόμος, αφού ρίξει σκόνη για μπάνιο σε ένα μπρούντζινο δοχείο, θα τη ζύμωνε ραντίζοντάς την ξανά και ξανά με νερό, και αυτή η μπάλα σκόνης για μπάνιο θα ήταν διαποτισμένη από υγρασία, γεμάτη υγρασία, διαπερασμένη από υγρασία εσωτερικά και εξωτερικά, αλλά δεν θα έσταζε· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, ένας μοναχός διαποτίζει, διαχέει, γεμίζει και διαπερνά αυτό το σώμα με την αγαλλίαση και την ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση· δεν υπάρχει τίποτε σε ολόκληρο το σώμα του που να μην έχει αγγιχτεί από την αγαλλίαση και την ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση. Σε αυτόν που διαμένει έτσι επιμελής... κ.λπ... έτσι επίσης, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τη μνήμη επί του σώματος.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός, με τον κατευνασμό του λογισμού και του συλλογισμού... κ.λπ... εισέρχεται και παραμένει στη δεύτερη διαλογιστική έκσταση. Αυτός διαποτίζει, διαχέει, γεμίζει και διαπερνά αυτό το σώμα με την αγαλλίαση και την ευτυχία που γεννιούνται από την αυτοσυγκέντρωση· δεν υπάρχει τίποτε σε ολόκληρο το σώμα του που να μην έχει αγγιχτεί από την αγαλλίαση και την ευτυχία που γεννιούνται από την αυτοσυγκέντρωση. Όπως, μοναχοί, μια βαθιά λίμνη με νερό που αναβλύζει από μέσα της. Αυτή δεν θα είχε είσοδο νερού από την ανατολική κατεύθυνση, ούτε είσοδο νερού από τη δυτική κατεύθυνση, ούτε είσοδο νερού από τη

βόρεια κατεύθυνση, ούτε είσοδο νερού από τη νότια κατεύθυνση· και ο ουρανός δεν θα έστελνε κατά καιρούς σωστή βροχή· τότε από αυτή την ίδια τη λίμνη θα ανέβλυζε μια δροσερή ροή νερού και θα διαπότιζε, θα διαχεόταν, θα γέμιζε και θα διαπερνούσε αυτή την ίδια τη λίμνη με δροσερό νερό· δεν θα υπήρχε τίποτε σε ολόκληρη τη λίμνη που να μην είχε αγγιχτεί από το δροσερό νερό· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, ένας μοναχός διαποτίζει, διαχέει, γεμίζει και διαπερνά αυτό το σώμα με την αγαλλίαση και την ευτυχία που γεννιούνται από την αυτοσυγκέντρωση· δεν υπάρχει τίποτε σε ολόκληρο το σώμα του που να μην έχει αγγιχτεί από την αγαλλίαση και την ευτυχία που γεννιούνται από την αυτοσυγκέντρωση. Σε αυτόν που διαμένει έτσι επιμελής... κ.λπ... έτσι επίσης, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τη μνήμη επί του σώματος.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός, με την απαλλαγή από την αγαλλίαση... κ.λπ... εισέρχεται και παραμένει στην τρίτη διαλογιστική έκσταση. Αυτός διαποτίζει, διαχέει, γεμίζει και διαπερνά αυτό το σώμα με την ευτυχία χωρίς αγαλλίαση· δεν υπάρχει τίποτε σε ολόκληρο το σώμα του που να μην έχει αγγιχτεί από την ευτυχία χωρίς αγαλλίαση. Όπως, μοναχοί, σε μια λίμνη με μπλε λωτούς ή σε μια λίμνη με κόκκινους λωτούς ή σε μια λίμνη με λευκούς λωτούς, ορισμένοι μπλε λωτοί ή κόκκινοι λωτοί ή λευκοί λωτοί που γεννήθηκαν στο νερό, αναπτύχθηκαν στο νερό, δεν έχουν βγει από το νερό και τρέφονται βυθισμένοι μέσα σε αυτό, αυτοί από την κορυφή μέχρι τη ρίζα είναι διαποτισμένοι, διαχυμένοι, γεμάτοι και διαπερασμένοι από δροσερό νερό· δεν θα υπήρχε τίποτε σε ολόκληρους τους μπλε λωτούς ή τους κόκκινους λωτούς ή τους λευκούς λωτούς που να μην είχε αγγιχτεί από το δροσερό νερό· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, ένας μοναχός διαποτίζει, διαχέει, γεμίζει και διαπερνά αυτό το σώμα με την ευτυχία χωρίς αγαλλίαση· δεν υπάρχει τίποτε σε ολόκληρο το σώμα του που να μην έχει αγγιχτεί από την ευτυχία χωρίς αγαλλίαση. Σε αυτόν που διαμένει έτσι επιμελής... κ.λπ... έτσι επίσης, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τη μνήμη επί του σώματος.

«Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός, με την εγκατάλειψη της ευχαρίστησης... κ.λπ... εισέρχεται και παραμένει στην τέταρτη διαλογιστική έκσταση. Αυτός κάθετα έχοντας διαπεράσει αυτό το σώμα με αγνό και λαμπρό νου· δεν υπάρχει τίποτε σε ολόκληρο το σώμα του που να μην έχει αγγιχτεί από τον αγνό και λαμπρό νου. Όπως, μοναχοί, ένας άνθρωπος θα καθόταν έχοντας καλύψει το κεφάλι του με ένα λευκό ύφασμα· δεν θα υπήρχε τίποτε σε ολόκληρο το σώμα του που να μην είχε αγγιχτεί από το λευκό ύφασμα· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, ένας μοναχός κάθετα έχοντας διαπεράσει αυτό το σώμα με αγνό και λαμπρό νου· δεν υπάρχει τίποτε σε ολόκληρο το σώμα του που να μην έχει αγγιχτεί από τον αγνό και λαμπρό νου. Σε αυτόν που διαμένει έτσι επιμελής, ενεργητικός και αποφασισμένος, οι λογισμοί που βασίζονται στην οικογενειακή ζωή και που τρέχουν μαζί εγκαταλείπονται. Με την εγκατάλειψή τους, εσωτερικά η συνείδηση σταθεροποιείται, καθησυχάζει, γίνεται ενωμένη, αυτοσυγκεντρώνεται. Έτσι επίσης, μοναχοί, ένας μοναχός αναπτύσσει τη μνήμη επί του σώματος.

156. «Οποιοδήποτε, μοναχοί, η μνήμη επί του σώματος έχει αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, περιλαμβάνονται σε αυτόν όλες οι καλές νοητικές καταστάσεις που είναι συντελεστικές στην αληθινή γνώση. Όπως, μοναχοί, οποιοδήποτε ο μεγάλος ωκεανός έχει διαποτιστεί με τον νου, περιλαμβάνονται σε αυτόν όλα τα μικρά ποτάμια που ρέουν προς τον ωκεανό· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί,

οποιοιδήποτε η μνήμη επί του σώματος έχει αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, περιλαμβάνονται σε αυτόν όλες οι καλές νοητικές καταστάσεις που είναι συντελεστικές στην αληθινή γνώση.

«Οποιοιδήποτε, μοναχοί, η μνήμη επί του σώματος δεν έχει αναπτυχθεί και δεν έχει καλλιεργηθεί, ο Μάρα βρίσκει ευκαιρία σε αυτόν, ο Μάρα βρίσκει βάση σε αυτόν. Όπως, μοναχοί, ένας άνθρωπος θα έριχνε μια βαριά πέτρινη σφαίρα σε ένα σωρό από νωπό πηλό. Τι νομίζετε, μοναχοί, θα έβρισκε άραγε εκείνη η βαριά πέτρινη σφαίρα ευκαιρία εισόδου στον σωρό από νωπό πηλό;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε». «Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, οποιοιδήποτε η μνήμη επί του σώματος δεν έχει αναπτυχθεί και δεν έχει καλλιεργηθεί, ο Μάρα βρίσκει ευκαιρία σε αυτόν, ο Μάρα βρίσκει βάση σε αυτόν. Όπως, μοναχοί, ένα στεγνό ξύλο χωρίς υγρασία· τότε θα ερχόταν ένας άνθρωπος παίρνοντας το πάνω ξύλο για άναμμα φωτιάς - 'θα παράγω φωτιά, θα κάνω να εμφανιστεί θερμότητα'. Τι νομίζετε, μοναχοί, θα μπορούσε άραγε εκείνος ο άνθρωπος, παίρνοντας το πάνω ξύλο για άναμμα φωτιάς και τρίβοντας εκείνο το στεγνό ξύλο χωρίς υγρασία, να παράγει φωτιά, να κάνει να εμφανιστεί θερμότητα;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε». «Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, οποιοιδήποτε η μνήμη επί του σώματος δεν έχει αναπτυχθεί και δεν έχει καλλιεργηθεί, ο Μάρα βρίσκει ευκαιρία σε αυτόν, ο Μάρα βρίσκει βάση σε αυτόν. Όπως, μοναχοί, μια στάμνα νερού άδεια και κούφια τοποθετημένη σε βάση· τότε θα ερχόταν ένας άνθρωπος κουβαλώντας ένα φορτίο νερού. Τι νομίζετε, μοναχοί, θα έβρισκε άραγε εκείνος ο άνθρωπος τόπο για να αδειάσει το νερό;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε». «Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, οποιοιδήποτε η μνήμη επί του σώματος δεν έχει αναπτυχθεί και δεν έχει καλλιεργηθεί, ο Μάρα βρίσκει ευκαιρία σε αυτόν, ο Μάρα βρίσκει βάση σε αυτόν».

157. «Οποιοιδήποτε, μοναχοί, η μνήμη επί του σώματος έχει αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, ο Μάρα δεν βρίσκει ευκαιρία σε αυτόν, ο Μάρα δεν βρίσκει βάση σε αυτόν. Όπως, μοναχοί, ένας άνθρωπος θα έριχνε μια ελαφριά μπάλα από νήμα σε μια σανίδα πόρτας φτιαγμένη εξολοκλήρου από ουσιώδες ξύλο. Τι νομίζετε, μοναχοί, θα έβρισκε άραγε εκείνος ο άνθρωπος ευκαιρία εισόδου για εκείνη την ελαφριά μπάλα από νήμα στη σανίδα πόρτας φτιαγμένη εξολοκλήρου από ουσιώδες ξύλο;» «Όχι, Σεβάσμιε Κύριε». «Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, οποιοιδήποτε η μνήμη επί του σώματος έχει αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, ο Μάρα δεν βρίσκει ευκαιρία σε αυτόν, ο Μάρα δεν βρίσκει βάση σε αυτόν. Όπως, μοναχοί, ένα νωπό ξύλο με υγρασία· τότε θα ερχόταν ένας άνθρωπος παίρνοντας το πάνω ξύλο για άναμμα φωτιάς - 'θα παράγω φωτιά, θα κάνω να εμφανιστεί θερμότητα'. Τι νομίζετε, μοναχοί, θα μπορούσε άραγε εκείνος ο άνθρωπος, παίρνοντας το πάνω ξύλο για άναμμα φωτιάς και τρίβοντας εκείνο το νωπό ξύλο με υγρασία, να παράγει φωτιά, να κάνει να εμφανιστεί θερμότητα;» «Όχι, Σεβάσμιε Κύριε». «Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, οποιοιδήποτε η μνήμη επί του σώματος έχει αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, ο Μάρα δεν βρίσκει ευκαιρία σε αυτόν, ο Μάρα δεν βρίσκει βάση σε αυτόν. Όπως, μοναχοί, μια στάμνα νερού γεμάτη νερό, γεμάτη μέχρι το χείλος, ώστε να μπορεί να πιει ένα κοράκι, τοποθετημένη σε βάση· τότε θα ερχόταν ένας άνθρωπος κουβαλώντας ένα φορτίο νερού. Τι νομίζετε, μοναχοί, θα έβρισκε άραγε εκείνος ο άνθρωπος τόπο για να αδειάσει το νερό;» «Όχι, Σεβάσμιε Κύριε». «Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, οποιοιδήποτε η μνήμη επί του σώματος έχει αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, ο Μάρα δεν βρίσκει ευκαιρία σε αυτόν, ο Μάρα δεν βρίσκει βάση σε αυτόν».

158. «Οποιοδήποτε, μοναχοί, η μνήμη επί του σώματος έχει αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, αυτός προς όποια νοητική κατάσταση πρέπει να πραγματοποιηθεί με άμεση γνώση στρέφει τον νου για την πραγματοποίηση με άμεση γνώση, εκεί ακριβώς επιτυγχάνει την ικανότητα να το βιώσει άμεσα, όταν υπάρχει η βάση της μνήμης. Όπως, μοναχοί, μια στάμνα νερού γεμάτη νερό, γεμάτη μέχρι το χείλος, ώστε να μπορεί να πιει ένα κοράκι, τοποθετημένη σε βάση. Αυτήν αν ένας δυνατός άνδρας την έσπρωχνε από οποιαδήποτε πλευρά, θα έβγαινε νερό;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε». «Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, οποιοδήποτε η μνήμη επί του σώματος έχει αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, αυτός προς όποια νοητική κατάσταση πρέπει να πραγματοποιηθεί με άμεση γνώση στρέφει τον νου για την πραγματοποίηση με άμεση γνώση, εκεί ακριβώς επιτυγχάνει την ικανότητα να το βιώσει άμεσα, όταν υπάρχει η βάση της μνήμης. Όπως, μοναχοί, σε επίπεδο κομμάτι εδάφους μια τετράγωνη λιμνούλα θα ήταν περιφραγμένη με ανάχωμα, γεμάτη νερό, γεμάτη μέχρι το χείλος, ώστε να μπορεί να πιει ένα κοράκι. Αυτήν αν ένας δυνατός άνδρας άνοιγε το ανάχωμα από οποιαδήποτε πλευρά, θα έβγαινε νερό;» «Ναι, σεβάσμιε κύριε». «Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, οποιοδήποτε η μνήμη επί του σώματος έχει αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, αυτός προς όποια νοητική κατάσταση πρέπει να πραγματοποιηθεί με άμεση γνώση στρέφει τον νου για την πραγματοποίηση με άμεση γνώση, εκεί ακριβώς επιτυγχάνει την ικανότητα να το βιώσει άμεσα, όταν υπάρχει η βάση της μνήμης. Όπως, μοναχοί, σε επίπεδο έδαφος σε τετράδρομη διασταύρωση ένα άρμα με ευγενή άλογα ζεμένο θα στεκόταν, περιμένοντας με το βούκεντρο έτοιμο· αυτό ένας επιδέξιος εκπαιδευτής αλόγων, ηνίοχος αλόγων προς δάμασμα, αφού ανέβει, αφού πιάσει τα ηνία με το αριστερό χέρι, αφού πιάσει το βούκεντρο με το δεξί χέρι, θα το οδηγούσε και θα το επέστρεφε όπου θέλει και όπως θέλει· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, οποιοδήποτε η μνήμη επί του σώματος έχει αναπτυχθεί και καλλιεργηθεί, αυτός προς όποια νοητική κατάσταση πρέπει να πραγματοποιηθεί με άμεση γνώση στρέφει τον νου για την πραγματοποίηση με άμεση γνώση, εκεί ακριβώς επιτυγχάνει την ικανότητα να το βιώσει άμεσα, όταν υπάρχει η βάση της μνήμης».

159. «Μοναχοί, όταν η ενσυνειδητότητα στο σώμα έχει εξασκηθεί, έχει αναπτυχθεί, έχει καλλιεργηθεί, έχει γίνει όχημα, έχει γίνει θεμέλιο, έχει εδραιωθεί, έχει εξασκηθεί και έχει καλά ξεκινήσει, δέκα οφέλη αναμένονται. Είναι νικητής της δυσaréσκειας και της τέρψης, και η δυσaréσκεια δεν τον νικά, διαμένει υπερβαίνοντας την εγερθείσα δυσaréσκεια.

«Είναι νικητής του φόβου και του τρόμου, και ο φόβος και ο τρόμος δεν τον νικούν, διαμένει υπερβαίνοντας τον εγερθέντα φόβο και τρόμο.

«Είναι υπομονετικός στο κρύο και τη ζέστη, στην πείνα και τη δίψα, στην επαφή με αλογόμυγες, κουνούπια, άνεμο, ήλιο και ερπετά, στους κακόβουλους και προσβλητικούς τρόπους ομιλίας· είναι από τη φύση του ανεκτικός στα εγερμένα σωματικά αισθήματα που είναι οδυνηρά, έντονα, σκληρά, δριμέα, δυσάρεστα, αηδή και απειλητικά για τη ζωή.

«Αποκτά κατά βούληση, αποκτά χωρίς δυσκολία, αποκτά χωρίς κόπο τις τέσσερις διαλογιστικές εκστάσεις σχετικές με τον ανώτερο νου, που αποτελούν ευχάριστη διαμονή στην παρούσα ζωή.

«Αυτός βιώνει πολλά είδη υπερφυσικής δύναμης. Ενώ είναι ένας γίνεται πολλοί, ενώ είναι πολλοί γίνεται ένας, εμφανίζεται... κ.λπ... ασκεί κυριαρχία με το σώμα του μέχρι και τον κόσμο του Βράχμα.

«Με το στοιχείο της θείας ακοής, εξαγνισμένο, που υπερβαίνει το ανθρώπινο, ακούει και τα δύο είδη ήχων, θείους και ανθρώπινους, είτε είναι μακριά είτε κοντά... κ.λπ...

«Κατανοεί τον νου άλλων όντων, άλλων ατόμων, περιλαμβάνοντας τον νου τους με τον δικό του νου. Κατανοεί τον νου με πάθος ως «νους με πάθος», ή τον νου χωρίς πάθος... κ.λπ... τον νου με μίσος... τον νου χωρίς μίσος... τον νου με αυταπάτη... τον νου χωρίς αυταπάτη... τον συσταλμένο νου... τον διασπασμένο νου... τον εξυψωμένο νου... τον μη εξυψωμένο νου... τον υπερβατικό νου... τον μη υπερβατικό νου... τον αυτοσυγκεντρωμένο νου... τον μη αυτοσυγκεντρωμένο νου... τον απελευθερωμένο νου... ή κατανοεί τον μη απελευθερωμένο νου ως «μη απελευθερωμένος νους».

«Θυμάται πολλές προηγούμενες υπάρξεις, δηλαδή: μία γέννηση, δύο γεννήσεις... κ.λπ... έτσι θυμάται πολλές προηγούμενες υπάρξεις με τις λεπτομέρειες και τα χαρακτηριστικά τους.

«Με τον θείο οφθαλμό, καθαρό, που υπερβαίνει τον ανθρώπινο, βλέπει τα όντα να πεθαίνουν και να ξαναγεννιούνται, κατώτερα και ανώτερα, όμορφα και άσχημα, σε καλούς και κακούς προορισμούς· κατανοεί τα όντα που επαναγεννιούνται σύμφωνα με τις πράξεις τους.

Με την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών, έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση την απελευθέρωση του νου και την απελευθέρωση μέσω σοφίας χωρίς νοητικές διαφθορές στην παρούσα ζωή, έχοντας επιτύχει, παραμένει.

«Μοναχοί, όταν η ενσυνειδητότητα στραμμένη στο σώμα έχει εξασκηθεί, έχει αναπτυχθεί, έχει καλλιεργηθεί, έχει γίνει όχημα, έχει γίνει θεμέλιο, έχει εδραιωθεί, έχει εξασκηθεί και έχει καλά ξεκινήσει, αυτά τα δέκα οφέλη αναμένονται.»

Αυτά είπε ο Ευλογημένος. Οι μοναχοί, ευχαριστημένοι, αγαλλίασαν με τα λόγια του Ευλογημένου.

Τέλος της ομιλίας Καγιαγκατασάτι, ένατη.

10. Η ομιλία για την επαναγέννηση κατ' επιλογή

160. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα. Εκεί ο Ευλογημένος απευθύνθηκε στους μοναχούς: «Μοναχοί». «Σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό: «Θα σας διδάξω, μοναχοί, την επαναγέννηση μέσω των δραστηριοτήτων· ακούστε το, προσέχετε καλά· θα μιλήσω». «Ναι, σεβάσμιε κύριε», απάντησαν εκείνοι οι μοναχοί στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό:

161. «Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός είναι προικισμένος με πίστη, είναι προικισμένος με ηθική, είναι προικισμένος με μάθηση, είναι προικισμένος με γενναιοδωρία, είναι προικισμένος με σοφία. Αυτός σκέφτεται: «Αχ, μακάρι εγώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθώ ως σύντροφος των πλούσιων ευγενών της πολεμικής κάστας!» Αυτός εστιάζει εκείνη τη σκέψη, καθορίζει εκείνη τη σκέψη,

αναπτύσσει εκείνη τη σκέψη. Εκείνες οι δραστηριότητες και οι διαμονές του, έτσι αναπτυγμένες, έτσι καλλιεργημένες, οδηγούν στην επαναγέννηση εκεί. Αυτή, μοναχοί, είναι η οδός, αυτή η πρακτική που οδηγεί στην επαναγέννηση εκεί.

162. «Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι προικισμένος με πίστη, είναι προικισμένος με ηθική, είναι προικισμένος με μάθηση, είναι προικισμένος με γενναιοδωρία, είναι προικισμένος με σοφία. Αυτός σκέφτεται: 'Αχ, μακάρι εγώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθώ ως σύντροφος των πλούσιων βραχμάνων... κ.λπ... των πλούσιων οικοδεσποτών!' Αυτός εστιάζει εκείνη τη σκέψη, καθορίζει εκείνη τη σκέψη, αναπτύσσει εκείνη τη σκέψη. Εκείνες οι δραστηριότητες και οι διαμονές του, έτσι αναπτυγμένες, έτσι καλλιεργημένες, οδηγούν στην επαναγέννηση εκεί. Αυτή, μοναχοί, είναι η οδός, αυτή η πρακτική που οδηγεί στην επαναγέννηση εκεί.

163. «Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι προικισμένος με πίστη, είναι προικισμένος με ηθική, είναι προικισμένος με μάθηση, είναι προικισμένος με γενναιοδωρία, είναι προικισμένος με σοφία. Αυτός έχει ακούσει: «Οι θεοί που κυβερνώνται από τους τέσσερις μεγάλους βασιλείς έχουν μακρά ζωή, είναι όμορφοι και έχουν άφθονη ευτυχία». Αυτός σκέφτεται: «Αχ, μακάρι εγώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθώ ως σύντροφος των θεών που κυβερνώνται από τους τέσσερις μεγάλους βασιλείς!» Αυτός εστιάζει εκείνη τη σκέψη, καθορίζει εκείνη τη σκέψη, αναπτύσσει εκείνη τη σκέψη. Εκείνες οι δραστηριότητες και οι διαμονές του, έτσι αναπτυγμένες, έτσι καλλιεργημένες, οδηγούν στην επαναγέννηση εκεί. Αυτή, μοναχοί, είναι η οδός, αυτή η πρακτική που οδηγεί στην επαναγέννηση εκεί.

164. «Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι προικισμένος με πίστη, είναι προικισμένος με ηθική, είναι προικισμένος με μάθηση, είναι προικισμένος με γενναιοδωρία, είναι προικισμένος με σοφία. Αυτός έχει ακούσει: οι Τριάντα Τρεις θεοί... κ.λπ... οι θεοί Γιάμα... οι θεοί Τουσίτα... οι δημιουργοχαρείς θεοί... οι θεοί που ελέγχουν τα δημιουργήματα άλλων έχουν μακρά ζωή, είναι όμορφοι και έχουν άφθονη ευτυχία». Αυτός σκέφτεται: «Αχ, μακάρι εγώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθώ ως σύντροφος των θεών που ελέγχουν τα δημιουργήματα άλλων!» Αυτός εστιάζει εκείνη τη σκέψη, καθορίζει εκείνη τη σκέψη, αναπτύσσει εκείνη τη σκέψη. Εκείνες οι δραστηριότητες και οι διαμονές του, έτσι αναπτυγμένες, έτσι καλλιεργημένες, οδηγούν στην επαναγέννηση εκεί. Αυτή, μοναχοί, είναι η οδός, αυτή η πρακτική που οδηγεί στην επαναγέννηση εκεί.

165. «Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι προικισμένος με πίστη, είναι προικισμένος με ηθική, είναι προικισμένος με μάθηση, είναι προικισμένος με γενναιοδωρία, είναι προικισμένος με σοφία. Αυτός έχει ακούσει: "ο χιλιοπλάσιος Βράχμα είναι μακρόβιος, όμορφος, με άφθονη ευτυχία". Ο χιλιοπλάσιος Βράχμα, μοναχοί, έχοντας διαπεράσει το χιλιοπλάσιο κοσμικό σύστημα, έχοντας αποφασίσει, παραμένει. Και τα όντα που έχουν γεννηθεί εκεί, αυτά επίσης έχοντας διαπεράσει, έχοντας αποφασίσει, παραμένει. Όπως, μοναχοί, ένας άνθρωπος με καλή όραση, κρατώντας ένα καρύδι στο χέρι του, θα το ανασκοπούσε· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, ο χιλιοπλάσιος Βράχμα, έχοντας διαπεράσει το χιλιοπλάσιο κοσμικό σύστημα, έχοντας αποφασίσει, παραμένει. Και τα όντα που έχουν γεννηθεί εκεί, αυτά επίσης έχοντας διαπεράσει, έχοντας αποφασίσει, παραμένει. Αυτός σκέφτεται: "Αχ, μακάρι εγώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθώ ως

σύντροφος του χιλιοπλάσιου Βράχμα!" Αυτός εστιάζει εκείνη τη σκέψη, καθορίζει εκείνη τη σκέψη, αναπτύσσει εκείνη τη σκέψη. Εκείνες οι δραστηριότητες και οι διαμονές του, έτσι αναπτυγμένες, έτσι καλλιεργημένες, οδηγούν στην επαναγέννηση εκεί. Αυτή, μοναχοί, είναι η οδός, αυτή η πρακτική που οδηγεί στην επαναγέννηση εκεί.

166. «Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι προικισμένος με πίστη, είναι προικισμένος με ηθική, είναι προικισμένος με μάθηση... με γενναιοδωρία... είναι προικισμένος με σοφία. Αυτός έχει ακούσει: "ο δισχιλιοπλάσιος Βράχμα... κ.λπ... ο τρισχιλιοπλάσιος Βράχμα... ο τετρακισχιλιοπλάσιος Βράχμα... ο πεντακισχιλιοπλάσιος Βράχμα είναι μακρόβιος, όμορφος, με άφθονη ευτυχία". Ο πεντακισχιλιοπλάσιος Βράχμα, μοναχοί, έχοντας διαπεράσει το πεντακισχιλιοπλάσιο κοσμικό σύστημα, έχοντας αποφασίσει, παραμένει. Και τα όντα που έχουν γεννηθεί εκεί, αυτά επίσης έχοντας διαπεράσει, έχοντας αποφασίσει, παραμένει. Όπως, μοναχοί, ένας άνθρωπος με καλή όραση, κρατώντας πέντε καρύδια στο χέρι του, θα τα ανασκοπούσε· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, ο πεντακισχιλιοπλάσιος Βράχμα, έχοντας διαπεράσει το πεντακισχιλιοπλάσιο κοσμικό σύστημα, έχοντας αποφασίσει, παραμένει. Και τα όντα που έχουν γεννηθεί εκεί, αυτά επίσης έχοντας διαπεράσει, έχοντας αποφασίσει, παραμένει. Αυτός σκέφτεται: "Αχ, μακάρι εγώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθώ ως σύντροφος του πεντακισχιλιοπλάσιου Βράχμα!" Αυτός εστιάζει εκείνη τη σκέψη, καθορίζει εκείνη τη σκέψη, αναπτύσσει εκείνη τη σκέψη. Εκείνες οι δραστηριότητες και οι διαμονές του, έτσι αναπτυγμένες, έτσι καλλιεργημένες, οδηγούν στην επαναγέννηση εκεί. Αυτή, μοναχοί, είναι η οδός, αυτή η πρακτική που οδηγεί στην επαναγέννηση εκεί.

167. «Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι προικισμένος με πίστη, είναι προικισμένος με ηθική, είναι προικισμένος με μάθηση... με γενναιοδωρία... είναι προικισμένος με σοφία. Αυτός έχει ακούσει: "ο δεκαχιλιοπλάσιος Βράχμα είναι μακρόβιος, όμορφος, με άφθονη ευτυχία". Ο δεκαχιλιοπλάσιος Βράχμα, μοναχοί, έχοντας διαπεράσει το δεκαχιλιοπλάσιο κοσμικό σύστημα, έχοντας αποφασίσει, παραμένει. Και τα όντα που έχουν γεννηθεί εκεί, αυτά επίσης έχοντας διαπεράσει, έχοντας αποφασίσει, παραμένει. Όπως, μοναχοί, ένα πολύτιμο πετράδι βηρύλλιο, όμορφο, γνήσιας ποιότητας, οκτάπλευρο, καλά επεξεργασμένο, τοποθετημένο σε μια ωχροκίτρινη μάλλινη κουβέρτα, λάμπει και θερμαίνει και ακτινοβολεί· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, ο δεκαχιλιοπλάσιος Βράχμα, έχοντας διαπεράσει το δεκαχιλιοπλάσιο κοσμικό σύστημα, έχοντας αποφασίσει, παραμένει. Και τα όντα που έχουν γεννηθεί εκεί, αυτά επίσης έχοντας διαπεράσει, έχοντας αποφασίσει, παραμένει. Αυτός σκέφτεται: "Αχ, μακάρι εγώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθώ ως σύντροφος του δεκαχιλιοπλάσιου Βράχμα!" Αυτός εστιάζει εκείνη τη σκέψη, καθορίζει εκείνη τη σκέψη, αναπτύσσει εκείνη τη σκέψη. Εκείνες οι δραστηριότητες και οι διαμονές του, έτσι αναπτυγμένες, έτσι καλλιεργημένες, οδηγούν στην επαναγέννηση εκεί. Αυτή, μοναχοί, είναι η οδός, αυτή η πρακτική που οδηγεί στην επαναγέννηση εκεί.

168. «Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι προικισμένος με πίστη, με ηθική... με μάθηση... με γενναιοδωρία... είναι προικισμένος με σοφία. Αυτός έχει ακούσει: "ο εκατοντακισχιλιοπλάσιος Βράχμα είναι μακρόβιος, όμορφος, με άφθονη ευτυχία". Ο εκατοντακισχιλιοπλάσιος Βράχμα, μοναχοί, έχοντας διαπεράσει το εκατοντακισχιλιοπλάσιο κοσμικό σύστημα, έχοντας αποφασίσει, παραμένει. Και τα

όντα που έχουν γεννηθεί εκεί, αυτά επίσης έχοντας διαπεράσει, έχοντας αποφασίσει, παραμένει. Όπως, μοναχοί, ένα χρυσό κόσμημα από χρυσάφι του ποταμού Τζάμπου, επεξεργασμένο από έναν επιδέξιο γιο χρυσοχόου, επιδέξιο στο στόμιο του καμινιού, τοποθετημένο σε μια ωχροκίτρινη μάλλινη κουβέρτα, λάμπει και θερμαίνει και ακτινοβολεί· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, μοναχοί, ο εκατοντακιςχιλιοπλάσιος Βράχμα, έχοντας διαπεράσει το εκατοντακιςχιλιοπλάσιο κοσμικό σύστημα, έχοντας αποφασίσει, παραμένει. Και τα όντα που έχουν γεννηθεί εκεί, αυτά επίσης έχοντας διαπεράσει, έχοντας αποφασίσει, παραμένει. Αυτός σκέφτεται: "Αχ, μακάρι εγώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθώ ως σύντροφος του εκατοντακιςχιλιοπλάσιου Βράχμα!" Αυτός εστιάζει εκείνη τη σκέψη, καθορίζει εκείνη τη σκέψη, αναπτύσσει εκείνη τη σκέψη. Εκείνες οι δραστηριότητες και οι διαμονές του, έτσι αναπτυγμένες, έτσι καλλιεργημένες, οδηγούν στην επαναγέννηση εκεί. Αυτή, μοναχοί, είναι η οδός, αυτή η πρακτική που οδηγεί στην επαναγέννηση εκεί.

169. «Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι προικισμένος με πίστη, με ηθική... με μάθηση... με γενναιοδωρία... είναι προικισμένος με σοφία. Αυτός έχει ακούσει: «Οι θεοί της λάμπης... κ.λπ... οι θεοί της περιορισμένης λάμπης... οι θεοί της απεριόριστης λάμπης... οι ακτινοβόλοι θεοί έχουν μακρά ζωή, είναι όμορφοι και έχουν άφθονη ευτυχία». Αυτός σκέφτεται: «Αχ, μακάρι εγώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθώ ως σύντροφος των ακτινοβόλων θεών!» Αυτός εστιάζει εκείνη τη σκέψη, καθορίζει εκείνη τη σκέψη, αναπτύσσει εκείνη τη σκέψη. Εκείνες οι δραστηριότητες και οι διαμονές του, έτσι αναπτυγμένες, έτσι καλλιεργημένες, οδηγούν στην επαναγέννηση εκεί. Αυτή, μοναχοί, είναι η οδός, αυτή η πρακτική που οδηγεί στην επαναγέννηση εκεί.

170. «Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι προικισμένος με πίστη, με ηθική... με μάθηση... με γενναιοδωρία... είναι προικισμένος με σοφία. Αυτός έχει ακούσει: «Οι θεοί της περιορισμένης ομορφιάς... κ.λπ... οι θεοί της απεριόριστης ομορφιάς... οι θεοί που διαπερνώνται από ομορφιά έχουν μακρά ζωή, είναι όμορφοι και έχουν άφθονη ευτυχία». Αυτός σκέφτεται: «Αχ, μακάρι εγώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθώ ως σύντροφος των θεών που διαπερνώνται από ομορφιά!» Αυτός εστιάζει εκείνη τη σκέψη, καθορίζει εκείνη τη σκέψη, αναπτύσσει εκείνη τη σκέψη. Εκείνες οι δραστηριότητες και οι διαμονές του, έτσι αναπτυγμένες, έτσι καλλιεργημένες, οδηγούν στην επαναγέννηση εκεί. Αυτή, μοναχοί, είναι η οδός, αυτή η πρακτική που οδηγεί στην επαναγέννηση εκεί.

171. «Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι προικισμένος με πίστη, με ηθική... με μάθηση... με γενναιοδωρία... είναι προικισμένος με σοφία. Αυτός έχει ακούσει: «Οι θεοί Βεχαπφάλα... κ.λπ... οι θεοί Αβίχα... οι θεοί Ατάππα... οι θεοί Σουντάσσα... οι θεοί Σουντασί... οι θεοί Ακανίτθα έχουν μακρά ζωή, είναι όμορφοι και έχουν άφθονη ευτυχία». Αυτός σκέφτεται: «Αχ, μακάρι εγώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθώ ως σύντροφος των θεών Ακανίτθα!» Αυτός εστιάζει εκείνη τη σκέψη, καθορίζει εκείνη τη σκέψη, αναπτύσσει εκείνη τη σκέψη. Εκείνες οι δραστηριότητες και οι διαμονές του, έτσι αναπτυγμένες, έτσι καλλιεργημένες, οδηγούν στην επαναγέννηση εκεί. Αυτή, μοναχοί, είναι η οδός, αυτή η πρακτική που οδηγεί στην επαναγέννηση εκεί.

172. «Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι προικισμένος με πίστη, με ηθική... με μάθηση... με γενναιοδωρία... είναι προικισμένος με σοφία. Αυτός έχει ακούσει: «Οι θεοί που φτάνουν στο επίπεδο του άπειρου χώρου έχουν μακρά ζωή, μακρά διάρκεια

και άφθονη ευτυχία». Αυτός σκέφτεται: «Αχ, μακάρι εγώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθώ ως σύντροφος των θεών που φτάνουν στο επίπεδο του άπειρου χώρου!» Αυτός εστιάζει εκείνη τη σκέψη, καθορίζει εκείνη τη σκέψη, αναπτύσσει εκείνη τη σκέψη. Εκείνες οι δραστηριότητες και οι διαμονές του, έτσι αναπτυγμένες, έτσι καλλιεργημένες, οδηγούν στην επαναγέννηση εκεί. Αυτή, μοναχοί, είναι η οδός, αυτή η πρακτική που οδηγεί στην επαναγέννηση εκεί.

173. «Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι προικισμένος με πίστη, με ηθική... με μάθηση... με γενναιοδωρία... είναι προικισμένος με σοφία. Αυτός έχει ακούσει: «Οι θεοί που φτάνουν στο επίπεδο της άπειρης συνείδησης έχουν μακρά ζωή, μακρά διάρκεια και άφθονη ευτυχία». Αυτός σκέφτεται: «Αχ, μακάρι εγώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθώ ως σύντροφος των θεών που φτάνουν στο επίπεδο της άπειρης συνείδησης!» Αυτός εστιάζει εκείνη τη σκέψη, καθορίζει εκείνη τη σκέψη, αναπτύσσει εκείνη τη σκέψη. Εκείνες οι δραστηριότητες και οι διαμονές του, έτσι αναπτυγμένες, έτσι καλλιεργημένες, οδηγούν στην επαναγέννηση εκεί. Αυτή, μοναχοί, είναι η οδός, αυτή η πρακτική που οδηγεί στην επαναγέννηση εκεί.

174. «Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι προικισμένος με πίστη, με ηθική... με μάθηση... με γενναιοδωρία... είναι προικισμένος με σοφία. Αυτός έχει ακούσει: «Οι θεοί που φτάνουν στο επίπεδο της μηδαμινότητας... κ.λπ... οι θεοί που φτάνουν στο επίπεδο της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης έχουν μακρά ζωή, μακρά διάρκεια και άφθονη ευτυχία». Αυτός σκέφτεται: «Αχ, μακάρι εγώ με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο να επαναγεννηθώ ως σύντροφος των θεών που φτάνουν στο επίπεδο της μήτε-αντίληψης-μήτε-μη-αντίληψης!» Αυτός εστιάζει εκείνη τη σκέψη, καθορίζει εκείνη τη σκέψη, αναπτύσσει εκείνη τη σκέψη. Εκείνες οι δραστηριότητες και οι διαμονές του, έτσι αναπτυγμένες, έτσι καλλιεργημένες, οδηγούν στην επαναγέννηση εκεί. Αυτή, μοναχοί, είναι η οδός, αυτή η πρακτική που οδηγεί στην επαναγέννηση εκεί.

175. «Επιπλέον, μοναχοί, ένας μοναχός είναι προικισμένος με πίστη, με ηθική... με μάθηση... με γενναιοδωρία... είναι προικισμένος με σοφία. Αυτός σκέφτεται: "Αχ, μακάρι εγώ με την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών, έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση την απελευθέρωση του νου και την απελευθέρωση μέσω σοφίας χωρίς νοητικές διαφθορές στην παρούσα ζωή, έχοντας επιτύχει, να παραμένω". Αυτός με την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών, έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση την απελευθέρωση του νου και την απελευθέρωση μέσω σοφίας χωρίς νοητικές διαφθορές στην παρούσα ζωή, έχοντας επιτύχει, παραμένει. Αυτός ο μοναχός, μοναχοί, δεν επαναγεννιέται πουθενά».

Αυτά είπε ο Ευλογημένος. Οι μοναχοί, ευχαριστημένοι, αγαλλίασαν με τα λόγια του Ευλογημένου.

Τέλος της ομιλίας Σανκχαρουπαάττι, δέκατη.

Τέλος του κεφαλαίου Ανουπάντα, δεύτερο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Ανουπάντα-σόντχανα-πορισαντχάμμο, σεβιτάμπα-μπαχουντχάτου-βιμπάττι·
Μπουντχάσσα κιττινάμα-κατταρίσενα, ανάπανο κάγιαγκάτο ουπαπάττι.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. Ο Κανόνας των Ομιλιών. 2. Η συλλογή των μεσαίου μήκους ομιλιών. 3. Οι τελευταίες πενήντα ομιλίες. 2. Το κεφάλαιο για το ένα προς ένα έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org